

CATALUNYA+ CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

Any XXV • Núm. 1.254 • 1,60 €

2 • octubre • 2003

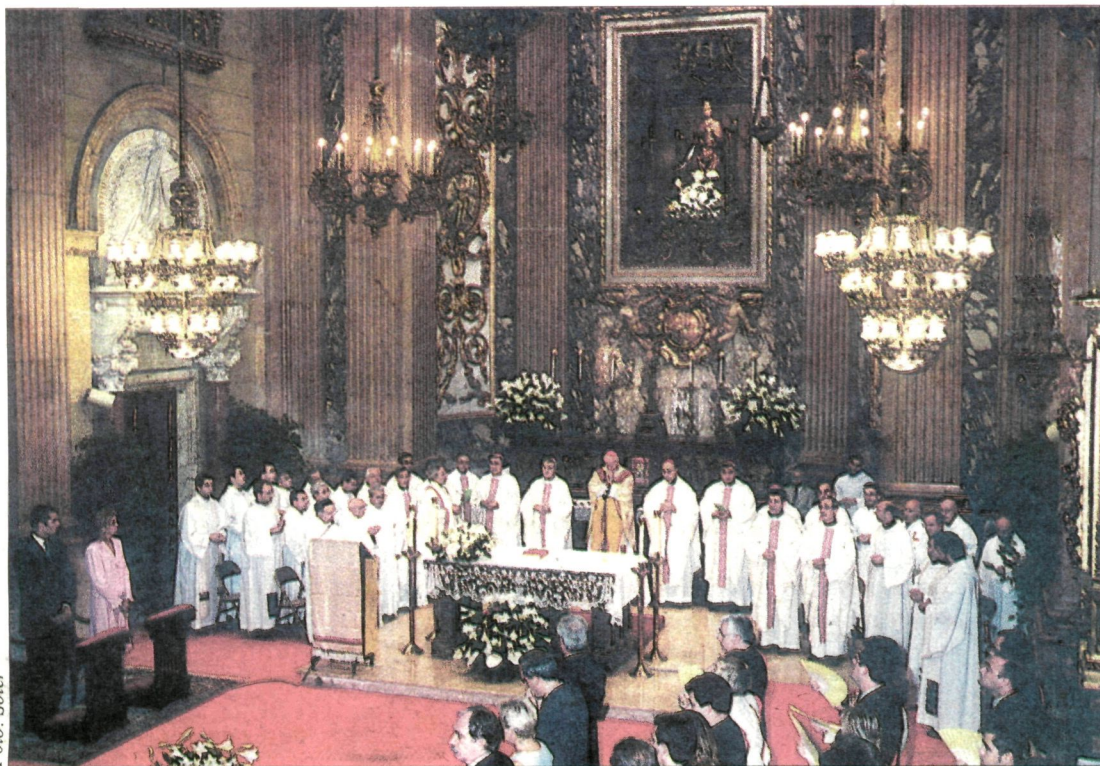
«Actua sempre de manera que la teva conducta pugui adoptar-se com a norma universal»
Immanuel Kant

Missa de la Mercè

La festivitat de la patrona de Barcelona s'emmarcava en aquesta ocasió en la celebració de l'Any de la Mercè

Encara ens trobem immersos en la celebració de l'Any de la Mercè, que commemora els 800 anys de la primera redempció de captius realitzada per sant Pere Nolasc. Aquesta efemèride va afegir encara un motiu més de joia a la festivitat de la patrona de la ciutat i de la diòcesi de Barcelona, la Mare de Déu de la Mercè.

A dos quarts d'onze del matí del 24 de setembre, el cardenal Ricard M. Carles va presidir una solemne missa de festa major que va comptar amb la presència dels ducs de Palma de Mallorca. Durant

Vista del presbiteri de la basílica de la Mercè el dia de la Festa Major.

l'homilia, l'arquebisbe de Barcelona va parlar de l'actual clima d'inseguretat ciutadana i va advocar per la prevenció i l'educació dels joves per combatre la delinqüència i, si s'ha delinquit, per la reinserció i la rehabilitació. «No és amb més

polícia i amb més presons com es podran solucionar aquests greus problemes», va proclamar el cardenal Carles en una basílica de la Mercè completament plena.

Pàg. 17

L'Escolania de Montserrat rep tretze nous cantaires

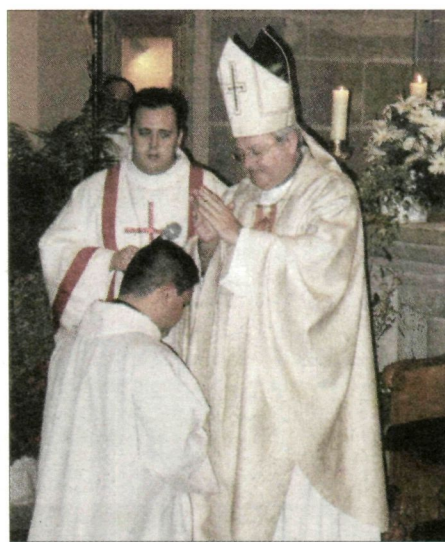
El 14 de setembre, l'Escolania de Montserrat va rebre els nous alumnes per al curs 2003-2004. En total són tretze els cantaires que s'incorporen a la disciplina d'aquesta escola de música, una de les més antigues d'Europa. La proposta educativa que ofereix es basa en la formació integral dels alumnes, sempre des d'una concepció cristiana. Amb l'arribada dels nous escolans, l'Escolania de Montserrat compta ara quaranta-un membres.

Pàg. 30

Ordenació diaconal a Tortosa i Solsona

Les diòcesis de Tortosa i de Solsona han viscut recentment l'enhorabona d'una ordenació diaconal. El diumenge 21 de setembre a la Fatarella, una comunitat cristiana de la comarca de la Terra Alta, el bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, conferia l'orde del diaconat al jove Milton Iván Gómez Núñez, d'origen colombià. Per la seva part, el diumenge 7 de setembre passat l'església de Santa Maria de l'Alba de Tàrraga es va omplir de gom a gom amb gent de tota la diòcesi de Solsona i rodalies. Lluís Ruiz, de 27 anys, era ordenat diaca pel bisbe de Solsona, Mons. Jaume Traserria.

Pàg. 24

El bisbe de Tortosa imposa les mans a Milton Iván Gómez.

en primer pla

Els arcàngels, al servei de Déu i de les persones

El 29 de setembre se celebra la festivitat de sant Miquel, sant Gabriel i sant Rafael

L'Església, que en els seus inicis va ser protegida i defensada pel ministeri dels àngels i arcàngels, venera aquests esperits celestes i demana amb confiança la seva intercessió. Durant l'any litúrgic commemora la participació dels àngels en els esdeveniments de la salvació i celebra la seva memòria en unes dates determinades. Amb la reforma del calendari litúrgic del 1969 es van unificar les festivitats dels tres arcàngels que nomena la Sagrada Escriptura. Sant Gabriel se celebrava el 24 de març (vigília de l'Anunciació), i sant Rafael el 24 d'octubre. Es va triar la festa de sant Miquel (el 29 de setembre) per a la celebració comuna.

Déu ha encomanat als arcàngels missions força significatives. El P. Jordi Latorre, s.d.b., professor de Sagrada Escriptura, afirma que «els arcàngels duen a terme missions salvífiques». A més, explica que «els cristians tenim una missió angèlica: ser servidors de Déu i fer el bé al proïsme». Aquests éssers misteriosos i espirituals tenen la particularitat d'estar sempre davant de la presència de l'Altíssim per complir sempre la seva voluntat.

Pàg. 3, 4 i 5

Sumari

Pàg. 8 Canonització de Daniel Comboni el 5 d'octubre

Pàg. 9 69 Congregació dels jesuïtes a Loyola

Pàg. 23 Inauguració de curs de la Cúria tarragonina

Pàg. 25 Cinc-cents lleidatans peregrinen a Lourdes amb l'Hospitalitat

Pàg. 26 Maó reviu les festes patronals de la Mare de Déu de Gràcia

Amics de Jesús

LA MILLOR ALIADA

Pàg. 20 i 21

Editorial

Santa Tecla i la Mare de Déu de la Mercè

Els dies 23 i 24 de setembre se celebren les festes patronals de les ciutats de Barcelona i Tarragona, sens dubte, les més importants de l'Església a Catalunya. Es tracta de les dues capitals dels dos arquebisbats catalans. Tarragona és el cap de la província eclesiàstica tarraconense, amb les seves sis diòcesis sufragànies (Vic, Solsona, Urgell, Tortosa, Girona i Lleida) i Barcelona, la diòcesi amb més habitants de tot l'Estat espanyol, dependent directament de Roma.

Primer arriba la festa de Santa Tecla, patrona de Tarragona, deixebila de sant Pau, l'apòstol a qui la tradició atribueix una presència en l'antiga Tarraco, ciutat important per aquella època de l'imperi romà. L'endemà se celebra la festa de la Mare de Déu de la Mercè, patrona de Barcelona, en un any molt especial, ja que se celebra el 800 aniversari de presència mercedària a la diòcesi. Ambdós patronatges reforcen el nostre sentiment cristià de superació de les adversitats en moments difícils per a la nostra fe. Santa Tecla va viure sempre envoltada de la persecució i de condemnes al martiri que mai van ser executades en temps dels romans, i els mercedaris van ser testimonis dels patiments dels cristians a les presons musulmanes. És cert que aquestes pàgines històriques són llunyanes en el temps, però ser cristià en terres catalanes mai no ha estat fàcil, i els moments actuals no són una excepció, ja que Catalunya és un dels territoris que més ha sofert una creixent secularització social i un rebuig per part de molts sectors a tot allò que sigui proper a l'Església de Crist.

Les diòcesis catalanes viuen precisament aquests dies un temps de renovació en els pastors que han de regir cadascun dels nostres bisbats. El més recent el de monsenyor Romà Casanova, consagrat bisbe de Vic el 14 de setembre passat. En pocs anys s'han renovat tots

els prelats catalans, a excepció precisament de les diòcesis que tenen com a patrones de les seves capitals santa Tecla i la Mare de Déu de la Mercè. Malgrat això, tot indica que està proper el relleu a l'arxidiòcesi de Barcelona del cardenal Ricard Maria Carles, que exactament el dia de la patrona de la ciutat comtal complia setanta-set anys.

Amb motiu d'aquests canvis en les seues episcopals catalanes, ha tornat a ressorgir un minoritari moviment que vol imposar condicions al nomenament dels futurs pastors, alguns fins i tot amb manifestacions i pancartes com va ser el trist cas de l'entrada del bisbe Casanova a la diòcesi de Vic. El millor que podem fer els cristians no és protestar o voler imposar sinó pregar. Demanar-li a Déu a través de tants bons intercessors com és la mateixa Mare de Déu amb advocacions tan boniques com la de la Mercè, i sants tan grans com santa Tecla, perquè ens concedeixi bons pastors per a les nostres diòcesis i perquè la seva tasca al capdavant del ramat confiat sigui fructífera al llarg de tot el seu pontificat. Però aquests fruits s'han de produir en l'evangelització, en la disminució de la secularització, en l'augment de practicants en les eucaristies i en les vocacions al sacerdoci i a la vida religiosa. No en aspectes que no tenen res a veure amb la tasca pastoral d'un bisbe com són les incursions en política o la defensa de reivindicacions més o menys nacionalistes.

Aquestes festes tan importants per a Barcelona i Tarragona han estat un moment molt propici per demanar a Déu per les dues diòcesis de les quals són capital i per la resta de les diòcesis catalanes. Però hem de seguir pregant per aquesta mateixa causa, no només en dates assenyalades com ho és ara la festa de la Mare de Déu de l'Acadèmia, patrona de Lleida, sinó en tot moment.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, GIRONA; Guillem Ferrer, ILLES BALEARS; Jordi Curcó, LLEIDA; Conchi García, MADRID; Lluís Serra i Miriam Díez, ROMA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, Víctor M. Cardona i Tomás Mor, TORTOSA; Fàtima Alemany, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteiras, Joan Antoni Mateo, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja, Joan Manuel Gutiérrez

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

E-mail: catcris@ibernet.com

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Director executiu: Marc Murtra

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Secretaria i subscripcions: Antònia Canals

Administració i comptabilitat: Isabel Giral i Montserrat Altamirano

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 80,60 €
Resta d'Europa: 146,74 €
Amèrica i Àfrica: 178,30 €
Àsia i Oceania: 243,82 €

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

«Actua sempre de manera que la teva conducta pugui adoptar-se com a norma universal»

(Immanuel Kant. Filòsof alemany. 1724-1804)

En això que el món sigui una bassa d'oli i faci bo de viure-hi s'han fet milers de temptatives. Unes d'origen profà i d'altres apel·lant a la divinitat. I així anem encara, la casa sense escombrar! Crec que Kant, en teoria, va endevinar la tecla. En quantes ocasions actuem —de paraula, d'obra, fem o deixem de fer— per compte propi! Sense testimonis. Com ens ve de gust o ens convé. Pensem aleshores si el que ens plau complau també els altres? Si el que ens convé és inconvenient per als altres? O ens importa un rave aquesta noble consideració? Em temo que, gairebé sempre, això últim. Si en cada acte o omissió tinguéssim en compte i per igual el nostre bé i l'aliè —no el meu o el teu, sinó el nostre— ningú no mentiria, ni robaria,

ni aixecaria falsos testimonis, ni assassinaria, ningú no comercialitzaria amb armes, drogues, ni amb éssers humans! Per tant, ni mafies ni rufians ni sofistes ni un llarguíssim etcètera de murris, egoistes i malèvols. Un refrany que s'acosta a la frase de Kant, «la meua llibertat acaba on comença la teva» (o viceversa) i una sentència de tall cristià, «allò que no vulguis per a tu no ho vulguis per als altres», tampoc aquestes expressions no són moneda corrent! Però tornem a la nostra «frase» Si la tinguéssim «tots» en compte, quanta pau i seguretat, quantes riqueses equitativament repartides, quanta concòrdia universal, quant goig i plenitud als cinc continents! Val la pena d'intentar-ho. Ens hi va no una cosa, sinó «tot».

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

en primer pla

Els arcàngels, servidors i missatgers de Déu

Sant Gabriel, de Giotto; sant Miquel i sant Rafael, de Perugino.

El 29 de setembre se celebra la festa de sant Gabriel, sant Miquel i sant Rafael, els tres arcàngels que apareixen esmentats a les Sagrades Escripures. La paraula «arcàngel» prové de dos termes: *arc* («el principal») i *àngel*. El seu significat és, per tant, «el principal entre els àngels». Són éssers misteriosos i espirituals als quals Déu ha confiat grans missions.

L'Església, que en els seus inicis va ser protegida i defensada pel ministeri dels àngels i arcàngels (Ac 5,17-20; 12,6-11) i contínuament n'experimenta l'«ajuda misteriosa i poderosa», venera aquests esperits celestials i en demana amb confiança la intercessió. Durant l'any litúrgic commemora la participació dels àngels en els esdeveniments de la salvació i celebra la seva memòria en unes dates determinades. Amb la reforma del calendari litúrgic del 1969 es van unificar les festivitats dels tres arcàngels que esmenta la Sagrada Escripura. Sant Gabriel se celebrava el 24 de març (vigília de l'Anunciació), i sant Rafael el 24 d'octubre. Es va triar la festa de sant Miquel (el 29 de setembre) per a la celebració comuna.

Déu ha encomanat als arcàngels missions molt significatives. Tenen la particularitat d'estar sempre davant de la presència de l'Altíssim, i són els que governen totes les legions angelicals. La Bíblia diu que els àngels són missatgers de Déu, «herois poderosos que compliu les seves ordres, sempre a punt d'obeir els seus manaments» (Sal 103,20), al servei del seu pla de salvació, «enviats per a fer un servei als qui han d'heretar la salvació» (Hb 1,14). Superen en perfecció totes les criatures visibles.

Segons les Sagrades Escripures hi ha

set arcàngels: «Jo sóc Rafael, un dels set àngels que entren i s'estan a la presència gloriosa del Senyor» (Tb 12,15); «...de part dels set esperits que estan davant el seu tron» (Ap 1,4). Això no obstant, les Sagrades Escripures esmenten només el nom de tres arcàngels: Miquel, Gabriel i Rafael. Els noms dels altres quatre arcàngels (Uriel, Baraquièl, Jehudièl i Saeltièl) no apareixen a la Bíblia. Es troben als llibres apòcrifs d'Enoc, el quart llibre d'Esdras i en la literatura rabínica. L'Església catòlica reconeix només com a veritat de fe els noms que hi ha a la Bíblia.

Arcàngel sant Miquel

La Santa Església adjudica a sant Miquel el lloc més alt entre els arcàngels i l'anomena «príncep dels esperits celestials» i «cap de la milícia celestial». Al l'Antic Testament apareix ja com el gran defensor del poble de Déu contra el dimoni i la seva poderosa defensa continua al Nou Testament. Iconogràficament se'l representa abillat amb vestit de guerrer atacant la serp infernal.

La cristiandat, des de l'Església primitiva, venera sant Miquel com l'arcàngel que va derrotar Satanàs i els seus seguidors. És tradicionalment reconegut com el protector dels cristians contra els poders diabòlics i com a custodi i defensor de les

ànimes. Ell assisteix de manera especial les persones en l'hora de la mort, ja que la seva comesa és rebre les ànimes en el moment que se separen del cos.

Tant a Occident com a Orient hi ha moltíssims temples en honor a l'arcàngel sant Miquel, perquè és el defensor del Poble de Déu contra els assetjaments del Dimoni. Sant Francesc de Sales afirmava que «la veneració a sant Miquel és el remei més gran contra la rebel·lia i la desobediència als manaments de Déu, contra l'ateisme, l'escepticisme i la infidelitat».

A la Bíblia és esmentat al llibre de Daniel (cap. 10 i 12) com l'ajudant del poble de Déu durant els seus durs anys de captiveri a Babilònia. En la carta de Sant Judes (cap. 9), s'explica que sant Miquel es va disputar amb el dimoni el cos de Moisès. I al llibre de l'Apocalipsi (cap. 12) es descriu com els àngels rebels, encapçalats per Llucifer, són derrotats per sant Miquel.

Arcàngel sant Gabriel

A l'arcàngel sant Gabriel li va ser confiada la missió més bonica i important que mai li hagi estat confiada a cap altra criatura: anunciar a la Verge Maria que anava a ser mare del Salvador. Per aquest motiu

—l'anunci de l'encarnació del Fill de Déu (Lc 1,26-38)— se'l venera molt des de l'antiguitat. És representat amb una vara perfumada d'assutzena, la mateixa que va obsequiar a Maria Santíssima en l'Anunciació, tot simbolitzant la sublim puresa immaculada de la Mare Verge. És considerat el responsable dels àngels de la guarda.

L'arcàngel sant Gabriel apareix esmentat diverses vegades a la Bíblia com a missatger de Déu. Ell va ser qui va anunciar al profeta Daniel quan arribaria el Redemptor (Dn 9,20-27). Al Nou Testament, l'ambaixador diví se li va aparèixer al sacerdot Zacaries per avisar-lo que Elisabet, la seva dona, tindria un fill que es diria Joan (Lc 1,11-20). La seva carta de presentació va ser aquesta: «Jo sóc Gabriel, i m'estic prop de Déu» (Lc 1,19).

Sant Gabriel és el patró de les comunicacions i dels comunicadors, perquè va portar al món la més bella notícia: que el Fill de Déu es feia home. En una enquesta efectuada entre els internautes a través de la pàgina www.elangeldelaweb.org, l'abril d'enguany, va guanyar l'arcàngel sant Gabriel per ser nomenat patró d'Internet. Els resultats han estat enviats a la congregació per a les causes dels sants.

Arcàngel sant Rafael

Un dels protagonistes del llibre de Tobit és l'arcàngel sant Rafael, que exerceix al llarg del relat un ofici protector admirable, alhora que mostra l'amor diví manifestat en el ministeri angèlic. Va ser l'arcàngel enviat per Déu per guarir la ceguesa de Tobit i acompanyar, de forma sàvia i ferma, el fill d'aquest en un llarguíssim i perillós viatge i aconseguir-li una santa dona. És l'arcàngel proper als éssers humans per alleujar-los en el seu dolor i patiment. Sant Rafael és molt invocat pels malalts, els viatgers i els nuvis.

La festa de sant Rafael en l'Església és relativament recent. El papa Benet XV la va introduir com a obligatòria per a l'Església universal el 1921. Després de la Segona Guerra Mundial milions de refugiats van ser posats sota el seu patrocini. A sant Rafael se'l representa vestit de pelegrí, amb bastó i cantimplora i amb el peix del qual es va obtenir la fel per guarir la ceguesa a Tobit.

Els arcàngels «apòcrifs»

- Uriel. El seu nom vol dir «foc de Déu». Se'l representa iconogràficament amb una espasa de foc al jardí de l'Edèn o obrint-se les vestidures del pit amb les mans per deixar-ne sortir el foc sagrat de l'amor de Déu. És considerat l'arcàngel que el Pare Etern va situar a les portes del Paradís amb la seva espasa flamejant i també el qui va expulsar Adam i Eva. Combat l'esperit de la ira, de l'odi i de la impaciència.
- Baraquièl. El seu nom vol dir «benedicció de Déu». Se'l representa portant un cistellet ple de flors i fruits preciosos (els fruits de la vocació acompanyada) i amb el llibre de les Benediccions a la mà dreta com a signe de la benedicció del Senyor i dels sants sacraments. Combat l'esperit de la peresa, de la indiferència i de la tebiesa.
- Jehudièl. El seu nom vol dir «lloança de Déu». Se'l representa amb una corona a la mà com a senyal d'aquells que són fidels a Déu i el lloen. Combat l'esperit de l'enveja i de la gelosia. L'acceptació incondicional del decret diví i el zel en l'execució dels seus mandats va segellar la seva eterna aliança amb Déu.
- Saeltièl. El seu nom vol dir «pregària a Déu». Se'l representa amb les mans juntes en actitud de pregona pregària o amb l'encens d'adoració, simbolitzant així la seva joiosa unió amb Déu. Combat l'esperit de la intemperància, de la gula i de l'excés en la beguda.

L'ENTREVISTA

P. Jordi Latorre, s.d.b., professor de Sagrada Escripura

El P. Jordi Latorre Castillo és salesià des del 1976. Va ser ordenat prevere el 1985. És llicenciat en Ciències Bíbliques pel Pontifici Institut Bíblic de Roma i doctor en Teologia per la Facultat de Teologia de Catalunya. Ha estat director de l'Institut Superior de Ciències Religioses Don Bosco. Actualment n'és el secretari i cap d'estudis. Des del 1988 és professor de Sagrada Escripura en aquest centre de formació religiosa.

—Què explica la Bíblia sobre els arcàngels?

—La presència dels àngels a la Bíblia és constant des del primer llibre, el Gènesi, fins al darrer, l'Apocalipsi. El que passa és que no trobem al llarg de la Bíblia cap definició del que és un àngel o un arcàngel. Simplement s'hi esmenta la seva presència. Durant segles la fe cristiana els ha interpretat com a personatges reals, que intervenien en la història humana, en la història dels personatges de la Bíblia, tant de l'Antic com del Nou Testament. El Magisteri de l'Església continua encara avui interpretant-los com a personatges d'existència real. L'existència dels àngels és una veritat de fe.

—Com definiria els arcàngels?

—A la Bíblia no apareix el terme «ar-

càngel», però sí que apareix a la tradició cristiana posterior. El que és cert és que a la Bíblia hi ha uns àngels que tenen nom particular: Miquel, Gabriel i Rafael. A la literatura intertestamentària —que es va desenvolupar en el període comprès entre els tres darrers segles aC i els dos primers segles dC, i que està formada per llibres que reflexen el pensament religiós del poble jueu, tot i que no han entrat a la Bíblia— es distingeixen diverses categories d'àngels. És el que s'anomena «cors angèlics». Dins d'aquestes categories, n'hi ha que tenen més autoritat, més jerarquia. Són els tres que surten

P. Jordi Latorre.

calipsi ens el presenta com a cap de l'exèrcit diví que lluita contra les forces del mal. L'arcàngel Gabriel («fortalesa de Déu») apareix sobretot en el Nou Testa-

ana s'ha tornat cada cop més cristocèntrica. Segles enrere la fe cristiana era policèntrica, és a dir, tenia molts «centres» diferents: la Trinitat, Maria, els sants —una devoció que a vegades era tan o més forta que la professada a Maria o a Déu Pare— i els àngels. A finals del segle XIX i sobretot durant tot el segle XX, hi ha hagut tot un procés de cristocentrisme. Crist és el Salvador del Món, el Rostre de Déu enmig de nosaltres, etc. Per tant, és el «centre», en la línia del càntic de la Carta als Efeusians i de la Carta als Colossencs que resem a vespres cada setmana. Crist com a centre de l'acció de Déu en el món i en la història. Això ha portat, de retruc, que hi hagi un centre molt definit i uns extrems molts difuminats. En algunes persones fins i tot la imatge de Déu o de Maria ha

quedat en un segon terme, en benefici de Crist, que és el Revelador de Déu. El mateix ha passat amb els sants i els àngels.

—Què ens poden ensenyar avui dia, a l'inici del tercer mil·lenni, els àngels en general i els arcàngels en particular?

—Els àngels apareixen a la Bíblia com a servents de Déu i com a benefactors de les persones i dels pobles. Penso que aquesta missió dels àngels és molt actual, atès que nosaltres, com a cristians, com a creients, estem cridats a ser servidors de Déu i a fer el bé al proïsme. Això vol dir que els cristians tenim una missió angèlica. D'alguna manera, els àngels es fan presents en el món a través de nosaltres.

Són com els nostres germans.

—Està d'acord amb la iconografia tòpica dels àngels, que es representen amb ales?

—És molt difícil imaginar una iconografia adequada als àngels perquè, segons explica la fe cristiana, són éssers incorporis. Tanmateix, a la Bíblia apareixen com a persones i són vistos com a tals. Conseqüentment, la representació iconogràfica dels àngels com a persones jo no la trobo desencertada. Ara bé, la qüestió de les ales és un element força curiós. Si algú plantegés la idea de treure'ls les ales, caldria inventar un altre signe per distingir-los. (M.A.C.)

«Els arcàngels duen a terme missions salvífiques»

Nou cors d'àngels

Segons la tradició judeocristiana, els arcàngels constitueixen un dels nou cors d'àngels o ordes angèlics. Cada cor té una funció particular dins del pla designat per Déu. Seguint aquesta tradició, solen enumerar-se tres jerarquies amb tres cors cadascuna. Són els següents:

- Els tres primers cors són els querubins, els serafins i els trons. Aquests àngels es dediquen exclusivament a glorificar, estimar i lloar Déu en la seva presència.
- Els cors formats per les dominacions, les virtuts i les potestats són els que governen l'espai i els estels. Són els responsables de tot l'univers.
- Els cors dels principats, els arcàngels i els àngels són els que es troben més a prop dels éssers humans i intervenen en totes les seves necessitats. Això es posa de manifest en la Bíblia, quan sant Miquel, sant Gabriel i sant Rafael intervenen en la vida dels homes, cadascun amb la seva pròpia missió donada per Déu. També se'ls ha donat la missió de protegir nacions, ciutats i Esglésies.

esmentats a la Bíblia i alguns altres de la tradició jueva (Uriel, Baraquièl, Jehudièl i Saeltiel) que després no han arrelat a la tradició cristiana.

—Quina és la seva missió?

—Segons aquests llibres intertestamentaris, la tasca dels arcàngels és estar immediatament en la presència de Déu. Són els més propers a Déu. Com si al seu voltant hi haguessin cercles concèntrics d'àngels; uns són més a prop i uns altres, més lluny. Els arcàngels són com els «delegats particulars» de Déu, el qual els encarrega missions específiques. Normalment són missions salvífiques. Els altres àngels (com els àngels de la guarda) reben comeses més genèriques.

—Quins trets característics destacaria de sant Miquel, sant Gabriel i sant Rafael?

—L'arcàngel Miquel (el seu nom, en hebreu, vol dir «qui com Déu?») surt a l'Antic i al Nou Testament. En el llibre de Daniel apareix com l'àngel de la guarda del poble d'Israel. El llibre de l'Apo-

ment, concretament a l'Anunciació. A l'Evangeli de Lluc té una missió evangelitzadora en el sentit propi de la paraula, ja que porta a Maria la Bona Nova del naixement de seu fill, que serà el Messies. Anuncia el naixement d'aquell que serà el Salvador del món. L'arcàngel Rafael («medicina de Déu») és un dels personatges del llibre de Tobit. Cal tenir en compte que no es tracta d'un llibre històric, sinó d'una ficció literària. Rafael intervé en la guarició de la ceguesa de Tobit, gràcies al fel d'un peix, i com a guia de Tobies, el fill, al qual acompanya durant un viatge.

—La devoció dels fidels als àngels ha sofert alguna transformació al llarg dels segles?

—Sí. En els últims segles la fe cristi-

«Els cristians tenim una missió angèlica: ser servidors de Déu i fer el bé al proïsme»

ESTAMPAS - ROSARIOS - BELENES - ÓLEOS -
TRIPTICOS - RETABLOS - IMÁGENES RELIGIOSAS
- MEDALLAS - RESTAURACIONES - ESPEJOS -
ICONOS - ORFEBRERÍA.

Boters 7 i 9
08002 Barcelona
Tel. 933 175 685
Fax 934 127 523
e-mail: sugerencias@articulosreligiosos.com
www.articulosreligiosos.com

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES

ambient i tracte familiar

Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona
NIF: G-08862781 - Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356
www.residenciapmiralles.org e-mail: persones@teleline.es

Mont-Saint-Michel, far d'espiritualitat

■ Aquest conegut santuari es va erigir en honor de l'arcàngel sant Miquel

Mont-Saint-Michel constitueix un dels més significatius testimonis de la història sagrada de l'Occident medieval. Assentat sobre un espectacular illot rocallós entre Normandia i Bretanya, enmig de vastes planures de sorra exposades a poderoses mareas, es troba la cèlebre abadia benedictina, que es va dedicar l'any 709 a l'arcàngel sant Miquel arran d'unes aparicions miraculoses. Des de llavors s'ha convertit en un dels llocs emblemàtics de pelegrinatge de la fe cristiana.

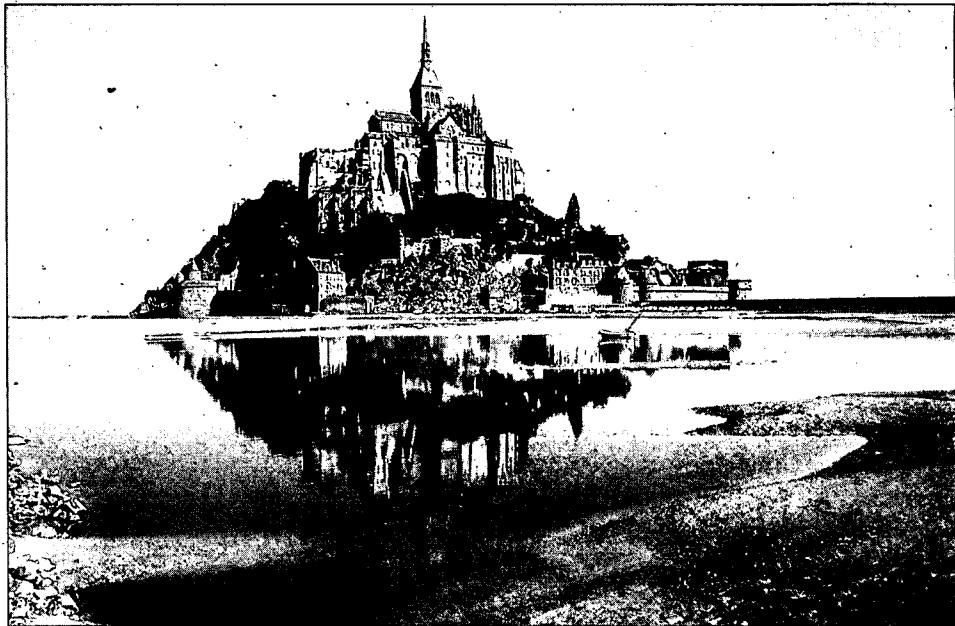
Segons explica la llegenda, va ser al mont Dol, que es troba a la regió francesa de Bretanya, on es va iniciar el combat entre les forces del bé i del mal. Satanàs, encarnat en un drac, va acabar sent derrotat per l'arcàngel sant Miquel. El combat va finalitzar al mont Tombe, lloc que es coneixeria posteriorment com a Mont-Saint-Michel.

Fins al segle iv dC, aquest paratge va ser cristianitzat i en el segle posterior Avranches va ser convertida en seu episcopal. El bosc Scissy —zona limítrof entre Normandia i Bretanya— va atreure de seguida nombrosos ermitans. Sant Aubert, el dotzè bisbe d'Avranches, va fer construir cel·les en comptes de cabanes i va construir una capella, fundant així un monestir.

Allà va ser on va rebre un missatge del cel l'any 708. En un somni, l'arcàngel sant Miquel li va demanar que erigís en honor seu un santuari sobre el mont Tombe. El pietós Aubert, tement que això fos una il·lusió, va deixar passar el somni. L'arcàngel, però, se li va aparèixer un segon cop

amb més convicció retreient-li la seva incredulitat. Les dificultats de l'empresa van impedir al bisbe dur-la a terme, per la qual cosa sant Miquel se li va aparèixer una tercera vegada. Durant la tercera visita l'arcàngel va tocar el front del bisbe, i li va deixar una empremta indeleble que els segles no han pogut esborrar. Encara avui dia es pot observar l'orifici del crani de sant Aubert, que es conserva a l'església Saint-Gervais d'Avranches.

Aquesta vegada el bisbe va quedar convençut i va fer executar la petició de l'arcàngel. La tasca no era gens fàcil, perquè el cim del mont es trobava cobert de roques enormes, vestigis del període druida. El bisbe va reunir la població que morava a les proximitats i els va relatar l'aparició de l'arcàngel i els va sol·licitar l'ajuda per erigir l'església. Construïda entre els segles xi i xvi, va suposar un desafiament extraordinari tecnològic i artístic, a causa dels inconvenients imposats per l'orografia en la qual es troba. L'abadia va ser confiada l'any 966 pel duc de Normandia als monjos benedictins.

Imatge de Mont-Saint-Michel.

Successos miraculosos

El bisbe va enviar dos canonges joves a la basílica d'«il monte Gargan», a Itàlia. L'abat d'aquest santuari els va proporcionar part del vel vermell que es deia que havia estat deixat per sant Miquel l'any 493

i una peça de marbre sobre la qual s'havia assegut. Tots dos emissors van tornar i van començar a succeir diversos miracles. Un d'ells es la recuperació de la vista d'una dona cega provinent del poble d'Astèriac. Quan anava darrera del segui-

ci dels emissors que carregaven les relíquies, va recuperar la visió en arribar a la costa oposada a Mont-Saint-Michel. Aquest miracle aviat es va fer tan famós que el poble d'Astèriac va canviar de nom i va ser anomenat Beauvoir («Bella visió»).

Sant Aubert va rebre els canonges amb gran alegria. Ell mateix es va encarregar de carregar les relíquies fins a l'església i va celebrar la dedicació del santuari a sant Miquel. Segons un manuscrit, això va succeir el 16 d'octubre de l'any 709. Durant aquesta època un terrible sisme submarí va envair l'anteriorment esmentat bosc Scissy. Mont-Saint-Michel va ser envoltat per sorra movedissa davant del creixement sobtat de les aigües.

El 1011 una dona de Normandia, a punt de donar a llum, va convèncer el seu espòs i uns veïns per pelegrinar a Mont-Saint-Michel. Quan tornaven, sobtadament es van formar unes ones gegants, i es van veure obligats a continuar al més ràpidament possible per salvar la vida. Com que la dona no podia caminar al ritme dels altres, la van haver de deixar enrere encomençant-la a sant Miquel. La dona va invocar l'arcàngel amb tot el cor i aquest la va salvar aturant l'aigua abans que arribés a ella, fent que un cercle sec l'envoltés. La dona

va donar a llum el seu fill. L'endemà el seu espòs i els veïns la van trobar sana i estal·lia amb el nadó. Tots van invocar Déu i sant Miquel per agrair-los aquest miracle. El nen va créixer i en ser adult es va ordenar sacerdot. Tots els anys tornava a Mont-Saint-Michel per oficiar missa. Aquest es-

deveniment és el més popular de tots els miracles relacionats amb Mont-Saint-Michel.

Sant Aubert també va fer miracles. En una ocasió la població es va quedar sense aigua fresca, per la qual cosa el prelat va reunir els habitants per implorar a sant Mi-

quel que els auxiliés. Per una indicació de l'arcàngel, van cavar un forat profund a prop d'una roca, i van trobar aigua en abundància. Així mateix, van descobrir que

«L'abadia va ser confiada l'any 966 pel duc de Normandia als monjos benedictins»

Pregària del papa Lleó XIII a sant Miquel

El 13 d'octubre del 1884, després de celebrar una eucaristia, el papa Lleó XIII va experimentar una visió horrible sobre Satanàs. També va veure aparèixer l'arcàngel sant Miquel, que va llançar Satanàs a l'abisme de l'infern. Poc temps després va redactar la pregària següent:

«Sant Miquel arcàngel, defenseu-nos a la batalla. Sigueu el nostre empara contra la perversitat i parany del dimoni. Reprimiu-lo Déu, demanem suplicants, i vos, príncep de la milícia celestial, llanceu a l'infern amb el diví poder a Satanàs i als altres esperits malignes que caminen dispersos pel món per a la perdició de les ànimes. Amén.»

aquesta aigua contenia un remei contra els atacs de febre. Sant Aubert va morir a Avranches l'any 725. Seguint el seu desig, va ser sepultat a Mont-Saint-Michel a prop de l'altar on acostumava a oficiar missa. A prop de la seva tomba també van tenir lloc alguns miracles.

Reportatge:

Miquel Àngel Codina

Un lloc privilegiat

Estàtua de l'arcàngel sant Miquel, situada al pinacle de l'abadia de Mont-Saint-Michel.

Mont-Saint-Michel és, juntament amb la torre Eiffel, un dels llocs més visitats de França. Això és a causa de la riquesa de la seva història, l'originalitat del lloc i la bellesa de l'arquitectura. Des del 1979 forma part del patrimoni cultural i natural de la Unesco. Mont-Saint-Michel es troba en un lloc geogràficament privilegiat. Aquest illot granític s'alça en una badia de 400 quilòmetres quadrats en el nord de França, en el mar de la Mànega, on es produeixen les mareas més grans del món i en el qual els ecosistemes terrestres i marins interactuen de manera permanent. Lamentablement, la creixent sedimentació dels voltants del mont posa en gran perill el seu caràcter insular. El 1995 França va iniciar un projecte encaminat que, com antany, els corrents del riu Couesnon puguin banyar la

roca en un paisatge de sorres movedisses i aigua.

L'abadia de Mont-Saint-Michel ofereix un recorregut complet per l'arquitectura medieval. Aquest lloc també va ser una plaça forta inexpugnable: la seva heroica resistència als anglesos durant la guerra dels Cent Anys li va servir per convertir-se en un lloc simbòlic de la identitat nacional francesa. Els pelegrins que corrien a refugiar-se al lloc rebien el nom de *miquelets*. Les muralles que envolten el poble i les fortificacions de l'abadia donen testimoni d'aquest paper preponderant. La decadència de l'edifici va sobrevenir durant els segles xvii i xviii, quan l'abadia es va transformar en presó. Convertida ja en monument històric, a partir del 1874 va ser objecte de grans restauracions.

*Amics, subscriptors,
lectors i pelegrins de* **CATALUNYA+CRISTIANA**

ROMIATGE ANUAL A MONTSERRAT

Presidit pel bisbe Joan Carrera, auxiliar de Barcelona

Canvi de data!

dissabte, 15 de novembre

**Bitllet de tren i cremallera: 11,80 euros - tiquet del dinar: 17,20 euros
(si és tot plegat: 29 euros per persona)**

Reserves a:

Amics de Catalunya Cristiana (abans del 6 de novembre)

L'horari d'atenció al públic serà de 8 a 2 de la tarda. Gràcies.

Vaticà

església en el món

Tomàs d'Aquino inspira l'humanisme cristià per al nou mil·lenni

■ El Congrés Internacional Tomista reuneix 400 especialistes

ROMA.— Sant Tomàs d'Aquino, el doctor Angèlic, continua sent model per a l'Església al segle XXI. Un congrés inspirat en la seva figura ha reunit a Roma els membres de la Pontifícia Acadèmia de Sant Tomàs d'Aquino i de la Societat Internacional Tomàs d'Aquino, ambdues presidides pel dominic Abelardo Lobato. El

congrés ha vist Tomàs com a «far que il·lumina la nit» i com a «guia segura que harmonitza fe i raó». Cardenals, monsenyors, alts càrrecs eclesiàstics i especialistes d'arreu del món, també de Catalunya, han pres part al congrés. El Papa ha rebut els participants i els ha animat a proposar la figura de sant Tomàs en els moments actuals.

«L'humanisme cristià al tercer mil·lenni: la perspectiva de Tomàs d'Aquino» ha estat el lema inspirador d'un important congrés que ha tingut lloc a la Universitat Pontifícia Sant Tomàs (Angelicum) de Roma i al Palau de la Cancelleria, dues institucions romanes vinculades de manera especial a aquest doctor de l'Església. El congrés, el desè de la Pontifícia Acadèmia de Sant Tomàs d'Aquino i el cinquè de la Societat Internacional Tomàs d'Aquino, ha estudiat les arrels i les característiques de l'humanisme cristià i els fonaments filosòfics i teològics del pensament de sant Tomàs aplicats a l'humanisme. Entre els participants, el professor Joseph A. Di Noia i el professor Leo J. Elders, a més de Battista Mondin, Albert J. Zimmermann o John F. Wippel, tots ells experts, entre altres àmbits, en tomisme.

Les sessions congressuals han donat molta importància a les aportacions dels participants. En aquest sentit, cal esmentar la participació de catalans com la doctora Misericòrdia Anglès, el professor Juan García del Muro o el doctor Enrique Cases, entre molts altres. El comitè científic del congrés inclou el professor Enrique Martínez

Sant Tomàs d'Aquino, pintat per Zurbarán.

i Mons. Lluís Clavell.

El Papa s'ha fet present al congrés a través d'un llarg missatge que va llegir Mons. Marcelo Sánchez Sorondo, on el Pontífex insistia que «Jesucrist és l'autèntica via de l'home» i agraïa als tomistes el «servei que oferiu a l'Església». El Papa ha rebut els participants al final de les seves sessions.

El president de les institucions tomistes

que convocaven el congrés, el pare Abelardo Lobato, va dir que l'objectiu era «oferir el tema de l'humanisme com un punt de partida per a la promoció humana, i mostrar l'humanisme cristià i l'humanisme tomista com a vàlids i comprensibles per al món d'avui». «L'humanisme esdevé un tema central que agrupa tots els problemes de l'antropologia», va esmentar Lobato, que va cloure dient que «l'humanisme tomista ha de ser avui com un raig de llum enmig de la nit».

En la conferència inaugural, el cardenal polonès Zenon Grocholewski, prefecte de la Congregació per a la Doctrina Catòlica, va oferir un itinerari tomista que il·lumini l'humanisme cristià per avui, i va definir sant Tomàs com a «una guia segura que harmonitza fe i raó», a més de dir que aquest doctor de l'Església és també «un apòstol de la veritat». Segons Grocholewski, «el magisteri de Joan Pau II, sobretot l'encíclica *Fides et ratio*, mostra Tomàs com el model per a tots aquells que busquen la veritat».

Es poden consultar informacions relatives al congrés a <http://e-aquinas.net/2003>

Miriam Díez Bosch

El Papa suspèn l'audiència general per trobar-se malament

ROMA.— Una indisposició intestinal va impedir que el 24 de setembre el Papa acudís a l'audiència general dels dimecres, la seva cita amb els pelegrins vinguts de tot el món. El director de la sala de premsa de la Santa Seu, Joaquín Navarro-Valls, va explicar que «seguint el consell del metge personal, el Papa no serà a l'audiència general». En substitució del Papa, el cardenal Angelo Sodano, secretari d'Estat, va llegir el comentari catequètic que el Papa havia preparat per a l'ocasió. Els centenars de pelegrins reunits a l'aula Pau VI, que van saber que el Papa no hi seria, van pregar perquè Joan Pau II en guarís aviat. (M.D.B.)

L'Església ortodoxa frustra un acord entre la Santa Seu i Geòrgia

ROMA.— Les autoritats de l'Església ortodoxa de Geòrgia han impedit la signatura d'un conveni entre l'Església catòlica i l'Estat d'aquest país. El document cercava reconeixement jurídic per a la minoria catòlica a Geòrgia. El catòlics Ilia II, patriarca ortodox de Geòrgia, va instar els fidels ortodoxos a protestar pel conveni, que, segons ell, era perillós «per a l'estabilitat de la nació». Un altre representant de la jerarquia de l'Església ortodoxa va manifestar que «el Vaticà vol augmentar la seva influència al nostre país. Si aquest acord s'aprova, els catòlics podran construir esglésies, escoles i seminaris sense límits». Representants del govern de Geòrgia van aclarir que el tractat només volia el respecte a la llibertat religiosa dels 50.000 catòlics que viuen a un país amb el 75% de població ortodoxa. L'arquebisbe Jean Louis Tauran, secretari de la Santa Seu per a les Relacions amb els Estats, que s'havia traslladat a Geòrgia per signar el conveni, ha assenyalat que «la delegació de la Santa Seu s'ha sentit greument ferida per l'actitut de l'Església ortodoxa georgiana, que va difondre notícies que no són vertaderes». (N.E.)

Joan Pau II condemna «els actes sanguinaris» d'Uganda

CASTELGANDOLFO.— La darrera vegada que els bisbes ugandesos havien complert la visita *ad limina* a Roma, a Uganda hi havia només una província eclesiàstica. En canvi ara ja hi ha quatre seus metropolitanes i dinou diòcesis. El Papa va començar amb aquest apunt estructural el seu discurs als prelatos ugandesos, que han acabat ja la seva visita a la seu de Pere. A part de felicitar la creació de noves diòcesis, el Papa va tenir paraules de consol i ànim per als prelatos, que veuen com el país està immers en situacions de conflicte armat i anarquia. «Al nord sobretot, el verí de la guerra provoca misèria», va constatar el Pontífex. Joan Pau

II va animar els bisbes a seguir la tasca en l'àmbit sanitari, educatiu i de desenvolupament, dient que aquest compromís demostrava com «l'Església vol el benestar integral de tots els seus fills i filles i de tots els ugandesos sense distinció de credo religiós». En aquesta línia, el Pontífex va recordar les iniciatives de lluita contra el VIH/sida. Joan Pau II va tenir unes paraules pels sacerdots que se senten sols: «Respecte a la soledat que a vegades pot acompanyar el ministeri pastoral, s'hauria d'encoratjar els vostres sacerdots, sempre que la situació local ho permeti, a viure en comú i a dirigir els seus esforços totalment per al ministeri sagrat.» (M.D.B.)

AUSTRIA

Missatge vaticà per desmantellar les armes nuclears

VIENA.— El Papa no vol més armes nuclears, i les que existeixen, les vol fora. Aquesta és la idea que ha transmès Mons. Leo Boccardi, observador permanent de la Santa Seu a les Nacions Unides de Viena, que ha participat a la sessió anual de la Conferència General de l'Agència Internacional d'Energia Atòmica (AIEA) celebrada a la capital austríaca, segons informa l'agència de notícies VIS de la Santa Seu. En el seu discurs, el representant papal va dir que «el moment històric pre-

senta nous desafiaments i noves oportunitats per a la AIEA, que des de la seva fundació ha promogut una visió dels "àtoms per a la pau" amb la finalitat d'evitar la proliferació d'armes nuclears, aconseguir la seva eventual eliminació i compartir tecnologies nuclears segures en aplicacions pacífiques en benefici de la humanitat».

«En aquest moment decisiu —va continuar— cal rescatar l'esperit de legitimitat a l'escena internacional. La millor manera

d'evitar conflictes és recuperar el valor del dret i de les institucions que assegurin la seva validesa.» En aquest sentit, aposta per «inspeccions internacionals» que garanteixin «credibilitat i aconsegueixin bons resultats. «Per tal que el món actual sigui més segur —va cloure— no n'hi ha prou amb verificar la situació actual en el camp de les armes nuclears: necessitem reforçar el procés de desarmament nuclear, per tal que inclogui un progrés real en el desmantellament de les armes nuclears.» (M.D.B.)

VIATGES HELENA

ORGANITZA VIATGES A LOURDES

TOTS ELS CAPS DE SETMANA

D'ABRIL - MAIG - JUNY - JULIOL

AGOST - SETEMBRE I OCTUBRE

- SORTIDA DISSABTES AL MATÍ
- TORNADA DIUMENGES A LA TARDA
- VIATGE AMB AUTOCAR D'ANADA I TORNADA
- ESTADA A LOURDES
- HOTEL SITUAT AL COSTAT DEL SANTUARI
- HABITACIONS AMB BANY O DUTXA
- PENSIÓ COMPLETA, VI I AIGUA
- ASSEGURANÇA DE VIATGE

PER INFORMAR-SE I RESERVAR LES PLACES NO NECESSITA DESPLAÇAR-SE, POT FER-HO TRUCANT AL TELÈFON

93 419 17 00 PLACES MOLT LIMITADES

RESERVA JA!!!

PASSEM A RECOLLIR PROP DE CASA VOSTRA

C. Vallespir, 120 - 08014 BARCELONA - Tel. 934 191 700 - Fax 934 100 256

e-mail: viatges@helenabarcelona.com - www.helenabarcelona.com

Vaticà

Daniel Comboni, evangelitzador d'Àfrica

■ El 5 d'octubre el Papa canonitzarà el fundador de la família comboniana

ROMA.— Fa un mes els missioners combonians van iniciar a Roma el XVI capítol general, que acaba en vigílies de la canonització del seu fundador, Daniel Comboni, el primer bisbe d'Àfrica Central. El 5 d'octubre, a més de Comboni, seran proclamats sants Arnold Janssen i Joseph Freinademetz, fundador i membre dels missioners del Verb Diví, respectivament.

La família comboniana (missioners combonians del Cor de Jesús, missioners combonians, missioners seculars combonians i laics missioners combonians) viu la canonització del seu fundador com un gran esdeveniment. Així ho expressa el missioner combonià Justino Martínez: «Aquest és un moment que vivim en un clima de pregària, d'acció de gràcies i també en un clima contemplatiu i profètic, és a dir, rellegir la vida i el carisma de Comboni a la llum de la santedat i com ell la vivia i l'entenien.»

Aquest missioner considera que Daniel Comboni «no va viure una santedat molt íntima, molt privada, allunyada dels compromisos. Al contrari, va viure un diàleg d'intimitat amb el Pare que el porta a tenir en compte els germans i germanes que més pateixen i que són els més abandonats, com Comboni deia dels africans. Ell diu que vol missioners i missioneres sants, no beatets. Res de beateria, sinó en la línia

Comboni no pretén crear una missió alemanya, italiana o espanyola, sinó que té una visió de missió universal, catòlica. Per això, en aquest evangelitzar i regenerar l'Àfrica intenta involucrar-hi tota l'Església.

Una altra de les preocupacions de Comboni és la família, i crea nuclis on les famílies es trobin i perseverin en la fe cristiana, a més de treballar per la promoció humana. També trobem Comboni molt compromès en la lluita contra el tràfic d'esclaus i veiem la seva mirada «samaritana, de misericòrdia». En el Concili Vaticà I convoca una intervenció mundial a favor de l'Àfrica i treballa amb afany perquè la «perla negra» tingui el seu espai en l'àmbit internacional i també en l'Església. En aquest sentit, «Comboni va tenir unes intuïcions evangèliques, profètiques i actuals», afirma el P. Justino Martínez.

La creu va estar present en la vida del

Daniel Comboni.

fundador dels combonians. Així, el P. Martínez comenta que «Comboni escriu que a la llum del Gòlgota descobreix a l'Àfrica aquesta nova família de fills i filles de Déu. Per això ell no pot abandonar els africans». Comboni era un apassionat per l'Àfrica, aquesta passió el desbordava i la comunicava a tothom. La seva vida la va gastar tant en l'animació missionera de l'Església a Europa, involucrant-hi tothom sense excepció, com en l'anunci de l'Evangeli a l'Àfrica.

Daniel Comboni va crear nexes d'unió i ponts entre l'Àfrica i Europa. Segons el P. Justino, «Comboni uneix els continents. És com una abraçada de pau per als continents, en aquest món tan convuls i conflictiu». Un exemple d'aquesta universalitat i, al mateix temps, de comunió i de fraternitat són els dos miracles oficialment reconeguts: «Per a la beatificació es va reconèixer el miracle de la guarició d'una noia negra brasilera. Representa la unió dels continents africà, americà i europeu. Per a

la canonització s'ha reconegut la guarició d'una sudanesa musulmana. És un signe d'aquest Regne de Déu que va més enllà de les fronteres visibles que nosaltres imaginem.»

Llavors d'esperança

Sens dubte, l'Església africana ha rebut un gran do a través de la persona de Daniel Comboni i de la família comboniana. Ell va trepitjar la dura realitat africana, va descobrir-hi un continent de germans; per a ell, l'Àfrica va ser un somni, una passió, una urgència, una exigència. Des del l'Àfrica de Comboni fins a l'actual ha plogut molt. Segons el P. Martínez, «podem parlar ja d'una Església africana, d'una Església missionera. El que eren llavors d'esperança en l'època de Comboni avui ja són espigues granades en aquest camp del sembrat de Déu. Però també veiem un continent que des del punt de vista social i econòmic continua sent el gran oblidat».

La canonització de Daniel Comboni no és únicament una gran alegria per als combonians, com indica el P. Justino Martínez: «És un afer de família: comboniana, eclesial, missionera, planetària... la canonització és en benefici dels homes i les dones que esperen una paraula d'esperança, de consol, d'alliberament... abraça tots aquests germans i germanes que senten com aquesta set del Regne, del l'Evangeli, de dignitat humana.» És per això que considera que la canonització del fundador de la família comboniana és una bona oportunitat per «descobrir la seva herència profètica: extreure les conseqüències de les intuïcions que ell va tenir fa un segle i mig, i tenir la mateixa valentia, la mateixa gosadia, la mateixa llibertat d'esperit que ell va tenir per fer-ho avui. Sobretot calçar les sandàlies de la itinerància, de la missió, no per un dia, no per un cap de setmana, no per un mes, sinó per a tota la vida».

Rosa Maria Jané Chueca

Fotos cedides per «Mundo Negro»

L'obra del fundador dels combonians continua plenament d'actualitat.

d'escoltar l'Esperit que parla i que fa escoltar els crits dels germans més abandonats, els crucificats de la història».

Passió per Àfrica

Daniel Comboni va viure 50 anys. Una vida breu, però molt intensa, en què l'Àfrica va ser la seva gran passió. «Salvar Àfrica per mitjà d'Àfrica» o «Àfrica o mort» expressen com havia arrelat en el seu cor el continent negre. En una època, segle XIX, en què es descobreix l'Àfrica com el continent a dominar, a explotar, quan es posa en dubte si l'africà té ànima o no, Comboni elabora el 1864 un pla per a «la regeneració de l'Àfrica». En aquest pla, explica el P. Justino, «involucra els africans, en primer lloc, com a agents d'evangelització, vol evangelitzar l'Àfrica a través dels mateixos africans; en segon lloc, parla de quatre grans universitats de l'Àfrica».

Identitat missionera

En el XVI capítol general dels missioners combonians han participat 83 persones per debatre sobre la identitat del missioner combonià davant dels nous camins de la missió. Sobretot, el capítol ha treballat sobre la metodologia «veure, jutjar i actuar».

Un dels temes que s'ha tingut molt en compte, per les seves repercussions en el món dels pobres i en el món de la missió, diu el P. Justino Martínez, és el tema de la globalització i com incideix en les realitats que estem vivint, tant en la seva dimensió positiva com en les seves repercussions negatives. «Un altre dels elements ha estat, ja en el camp eclesial, veure totes les llavors d'esperança que van apareixent als diferents continents de cara als signes dels temps que cada missioner ha d'interpretar a la llum de l'Esperit.»

Al llarg del capítol també s'ha tractat la qüestió de la metodologia missionera, la formació del missioner, la coordinació de l'institut i el carisma, entre d'altres aspectes. En definitiva, com assegura el P. Martínez, «com ser presència profètica al món d'avui».

Així mateix, en el marc dels treballs capitulars, els missi-

oners combonians han emès un comunicat en què «profundament afectats per la dramàtica realitat» de les poblacions dels Grans Llacs denuncien el silenci de la comunitat i la premsa internacional, i fan una crida a les Nacions Unides, als Estats Units i a la Unió Europea perquè hi intervinguin i posin fi a les matances que estan delmament les poblacions d'Uganda i del Sudan: «Nosaltres, en representació de 1.800 missioners compromesos al món (...) juntament amb les missioneres combonians, donem suport amb força a la petició dels líders religiosos acholi, encapçalats per l'arquebisbe catòlic de Gulu (Uganda), John Baptist Odama, de garantir la seguretat de les poblacions del nord del país a través de la intervenció immediata d'una força de l'ONU.»

Segons els capitulars, es tracta d'una «tragèdia d'enormes proporcions», en què 850.000 persones desplaçades sobreviuen amb prou feines sota l'amenaça dels atacs continus dels rebels, que «en 17 anys de terror han assassinat i torturat desenes de milers de persones i han segrestat més de 20.000 infants que han estat reduïts a l'esclavitud o enrolats a la força a les files de la guerrilla».

Espanya

Cimera jesuïta a Loiola

■ Celebrada la 69 Congregació de Procuradors de la Companyia de Jesús

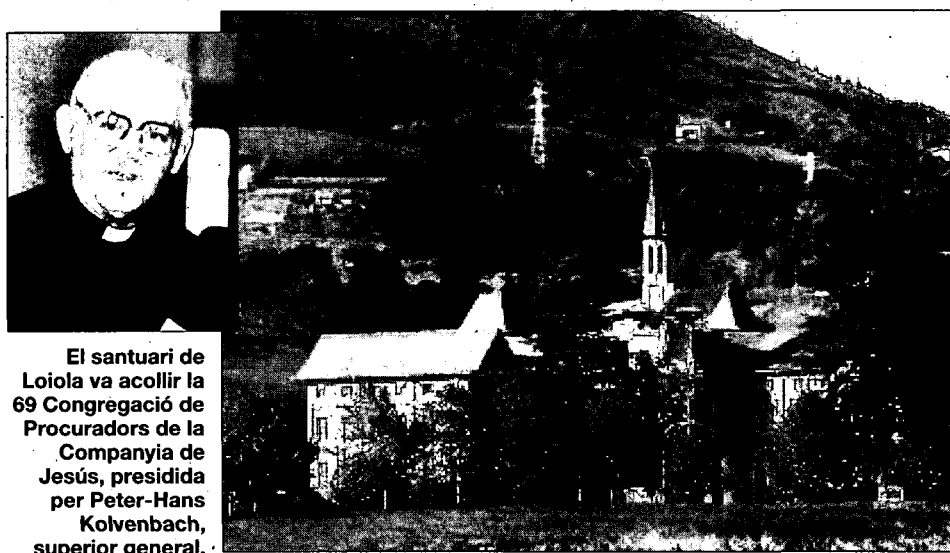
LOIOLA.— Amb l'objectiu d'analitzar l'estat actual de la Companyia de Jesús i de decidir si cal convocar o no una Congregació General, quasi un centenar de jesuïtes procedents d'arreu del món es van reunir del 18 al 23 de setembre al

santuari guipuscoà de Loiola. Presidits pel superior general, el P. Peter-Hans Kolvenbach, els assistents a la 69 Congregació de Procuradors van debatre en llargues sessions plenàries sobre assumptes tan importants com la col·laboració

amb els laics, la formació dels joves, el govern actual de la Companyia, la globalització i el desig de créixer en comunió amb l'Església. Finalment, i per votació gairebé unànime, es va proposar no convocar per ara una nova Congregació General.

La Congregació de Procuradors de la Companyia de Jesús reunida durant cinc dies a Loiola es va tancar el 23 de setembre passat amb la consideració que no cal convocar en poc temps una nova Congregació General. L'opinió quasi unànime dels procuradors assistents és que els reptes plantejats fa deu anys continuen avui plenament vigents tot i els canvis que en aquest temps ha sofert la societat i la pròpia Companyia de Jesús. Això no obstant, la decisió de la Congregació de Procuradors no és vinculant i està sempre a expenses del que determini el preposít general, el P. Peter-Hans Kolvenbach, assistent també a Loiola.

La trobada de prop d'un centenar de jesuïtes d'arreu del món, amb representació de cada una de les 85 províncies esteses per tot el món i del govern central, es va obrir amb una anàlisi detallada i molt realista de l'estat actual de la Companyia de Jesús. Va anar a càrrec del mateix Kolvenbach, que va traçar un horitzó de llums i

El santuari de Loiola va acollir la 69 Congregació de Procuradors de la Companyia de Jesús, presidida per Peter-Hans Kolvenbach, superior general.

l'acció o del treball, sinó de tot el que fa créixer en nosaltres el sentit de la voluntat d'Aquell que ens envia en missió, que viu escoltant la Paraula i deixant-nos configurar per Crist».

gació de Procuradors, el Sant Pare va aprofitar per agrair «l'apreciat i múltiple servei apostòlic que els jesuïtes fan a tants països del món, especialment en defensa i propa-

gació de la fe i per al progrés de les ànimes en la vida i en la doctrina cristiana». El Papa va assegurar comptar amb «la fidel adhesió dels fills de sant Ignasi» i els va convidar a «perseverar en la seva vocació originària, que continuïn servint amb competència i dedicació Crist i la seva Església arreu del món».

Com a conclusió a la 69 Congregació de Procuradors, el P. Kolvenbach va convidar els assistents i tota la Companyia a «continuar discernint on posem impediments a la crida de Déu i com podem fer un servei més gran a la missió d'ajudar les ànimes en l'Església i en el món d'avui». Va instar, per això, a viure en «escolta constant de la Paraula de Déu», «amb fidelitat creativa», i «amb el desig sempre renovat de deixar-nos configurar més i més cada dia per Crist».

Samuel Gutiérrez

Més de 20.000 jesuïtes arreu del món

Tot i el fort descens quantitatiu que en els darrers anys ha viscut la Companyia de Jesús, equiparable a la resta d'ordes i congregacions religioses, aquesta continua sent la que té més membres en actiu. Actualment són 20.400 jesuïtes arreu del món, implicats en un ampli ventall d'accions evangelitzadores que van des de l'educació fins als mitjans de comunicació, passant per l'acció social directa. Treballen en 112 països i estan agrupats en 10 assistències i 85 províncies. El gener del 2003 el nombre de novícis era de 929, la gran majoria de les terres de missió: Amèrica, Àfrica i Àsia.

ombres que han de convidar a un compromís i una fidelitat més grans al carisma de sant Ignasi. «Hi ha províncies —assegurava en un dels discursos inaugurals— que viuen un veritable fervor en la contemplació i en l'acció apostòlica. D'altres es troben potser en una situació preocupant, en la qual l'absència d'aquest fervor deixa sense realitzar el testimoni d'una espiritualitat encarnada que el poble de Déu té el dret d'esperar de nosaltres.» Davant aquesta realitat variada, el preposít general no va deixar d'insistir una i altra vegada en què, com deia el fundador, «la prioritat no és de

La Congregació de Procuradors, tot i no ser un òrgan legislatiu, ha aprofitat l'àmplia representació de jesuïtes d'arreu del món per posar sobre la taula alguns dels temes que avui són més urgents a la Companyia, entre ells la col·laboració dels laics; la formació dels joves jesuïtes; l'actual govern de la Companyia; la globalització i el seu impacte a la vida, en el govern i en el treball apostòlic; i el sentir cum Ecclesia (és a dir, el desig de créixer en unitat amb l'Església). Al llarg de la trobada s'han recollit més de cent recomanacions, que el preposít general ha promès estudiar atentament.

El P. Joan Carrera, representant de la província Tarraconense a la Congregació de Procuradors, ha destacat «l'esperit de diàleg i comunió» viscut a Loiola, que ha permès renovar energies davant els reptes sempre urgents que presenta el món d'avui. «Ha estat molt enriquidor —assegurava— poder-nos trobar i parlar en un mateix llenguatge gent de llocs tan diferents». Un dels aspectes en què més èmfasi s'ha posat, sobretot en les reflexions de passadís, és la necessitat de suscitar en l'home actual experiència de Déu, una cosa que continua tocant molt de prop l'espiritualitat jesuítica. «En el món d'avui —afegia Carrera—, tan cobert de llums i ombres, el discerniment proposat per Ignasi continua vigent i pot resultar de gran ajuda per emprendre una vida cristiana amb garanties.»

La trobada també va comptar amb la presència, encara que fos a través d'un telegrama, del papa Joan Pau II. En un missatge dirigit especialment a la Congre-

Temes actuals

EL MIRACLE

CASA D'ESPIRITUALITAT del Santuari del Miracle

- **2.116 PERSONES**, durant l'any 2002, han participat en les diferents activitats de la Casa d'Espiritualitat del Santuari del Miracle.
- **VOSALTRES TAMBÉ**, veniu a passar uns dies a la Casa d'Espiritualitat, en un ambient acollidor de silenci, de reflexió, de pregària i de celebració. Us hi esperem.

PER A TOTHOM

NOVEMBRE

del 3 al 9

EXERCICIS ESPIRITUALS.

Director: G. Josep-Miquel Bausset, monjo.

del 7 al 9

RECÉS DE CAP DE SETMANA.

Director: G. Josep-Miquel Bausset, monjo.

DESEMBRE

del 5 al 8

RECÉS DE CAP DE SETMANA.

Director: P. Oriol Diví, monjo.

del 26 al 1 de gener (matí)

INTRODUCCIÓ A LA LITÚRGIA DE LES HORES.

Director: P. Hilari Raguer, monjo.

PER A INFORMACIÓ, INSCRIPCIONS I RESERVES.

CASA D'ESPIRITUALITAT
Tlf.: 973 480 045 Fax: 973 480 243
25287 EL MIRACLE (El Solsonès)
<http://personal.redestb.es/elmiracle>

Espanya

Oberts a la missió

■ Celebrat el Congrés Nacional de Missions a Burgos

BURGOS.— Del 18 al 21 de setembre es va celebrar el Congrés Nacional de Missions a Burgos, organitzat per la Comissió Episcopal de Missions. El lema era «És l'hora de la missió», i hi van participar missioners dels cinc continents. Es van reunir gairebé 800 persones amb la finalitat de compartir i aprofundir sobre «la missió».

La Comissió Episcopal de Missions va proposar per a la celebració del congrés uns objectius: fer una àmplia i profunda reflexió teològica i pastoral sobre la responsabilitat missionera de l'Església a Espanya; descobrir i analitzar els nous àmbits socials i culturals de la missió *ad gentes* que necessiten ser atesos a les diòcesis espanyoles; avivar la consciència missionera de les comunitats cristianes perquè s'intensifiquin i enforteixin l'animació, la formació i la cooperació missionera dels fidels cristians, i donar a conèixer a la societat espanyola l'aportació contínua i generosa dels missioners espanyols en favor dels més necessitats als territoris de missió.

A partir dels objectius es va començar a treballar, i els dies es van dividir en diferents ponències en les quals se situava l'acció missionera com la primera responsabilitat de la tasca evangelitzadora de l'Església. El tema que proposava cadascuna d'elles era «La situació i fonamentació teològica de la missió *ad gentes*» (mostrar i analitzar el lloc que

actualment ocupa la missió *ad gentes* dins de l'Església i justificar l'arrel teocèntrica i trinitària de la missió *ad gentes*), «Els desafiaments que la missió *ad gentes* planteja avui a l'Església» (descobrir les principals interpel·lacions que avui fa a l'Església la missió *ad gentes*, que no tan sols és una acció evangelitzadora de l'Església, sinó que des d'ella l'Església descobreix nous reptes i desafiaments pastorals en qualsevol dels àmbits socials o culturals on es fa present) i «La missió *ad gentes*, dimensió prioritària de les Esglésies particulars» (aprofundir en la responsabilitat missionera de l'Església local).

Després de compartir, de l'intercanvi d'experiències, de sentir que la missió no és una cosa d'un sol, sinó que estem units i que necessitem caminar junts, sorgeixen unes idees amb el sentir de tothom, que pretenen suscitar en cadascú el desig de participació i de reflexió: l'efectivitat de la missió està en la comunió: «Que tots siguin un, com tu, Pare, estàs en mi i jo en tu. Que també ells estiguin en nosaltres, perquè el món cregui

que tu m'has enviat» Jn 17,21; és temps de construir una cosa nova i no tenir por d'explorar camins nous. Això a vegades fa por o mandra, però il·lusiona que des del nostre granet de sorra puguem ajudar a il·luminar un món i una Església renovats.

També es va apuntar que en una missió que és trobada i diàleg els membres d'una Església local han d'aprendre el camí per ser «servidors de la trobada», «ministres de la trobada». Trobar immigrants i considerar-los en la seva diferència com a éssers lliures, suposar ser servidors de la identitat humana abans que de l'especialització cristiana, la qual cosa no significa que deixem aparcada la nostra experiència i testimoni de fe. Un altre aspecte subratllat és que l'animació o cooperació missionera «es fonamenta i es viu, sobretot, mitjançant la unió personal amb Crist; només si s'hi està unit, com el sarment al cep (Jn 15,5), es poden produir bons fruits. La santedat de vida permet a cada cristià ser fecund en la missió de l'Església» (RMi 77).

Sobre la societat actual es va assenyalar

que necessita signes i testimonis creïbles de l'Evangelique il·luminin les consciències perquè puguin retrobar conviccions vàlides i permanents sobre la veritat, la llibertat i el bé, així com sobre l'ètica personal, social i familiar, i, per últim, el desafiament més gran de la missió *ad gentes* a l'actualitat és la trobada de les religions i cultures actuals amb el cristianisme.

En aquest congrés s'ha subratllat que «és l'hora de la missió». Tal com comenta la Gna. Marta Elena Vélez, del departament de Missions de la Conferència Episcopal Espanyola, «la missió de l'Església és missió compartida. No hi ha espais per caminar sols. No ens podem separar perquè no som competidors, el nostre camp és el Regne de

Foto: Missioners iaverians

L'efectivitat de la missió està en la comunió.

Déu, l'Església, i hem estat convocats per Déu a una missió comuna, que no és de ningú però que pertany a tothom... Ha arribat el moment de la trobada, de la tolerància, de la unió de forces en l'Església».

Conchi García

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 178,30 €** ☐
Àsia i Oceania: 243,82 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms

Adreça

Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐

Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: **CATALUNYA CRISTIANA**
 Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Mons. Fernando Sebastián, administrador apostòlic de Calahorra i La Calzada-Logronyo

MADRID.— La nunciatura apostòlica a Espanya ha comunicat que Joan Pau II ha acceptat la renúncia al govern pastoral de la diòcesi de Calahorra i La Calzada-Logronyo, presentada per Mons. Ramón Búa Otero. Mons. Búa ha presentat la renúncia per motius de salut, a causa del seu estat delicat després d'un accident de trànsit que va patir el mes de maig passat. Mentre la seu estigui vacant, Mons. Fernando Sebastián, arquebisbe de Pamplona-Tudela, se'n farà càrrec com a administrador apostòlic.

Mons. Búa, de 70 anys, és bisbe des del 1982. Va ser nomenat bisbe de Tarazona el 1982 i des del 1989 era bisbe de Calahorra i La Calzada-Logronyo. És llicenciat en Teologia per la Universitat Gregoriana de Roma i llicenciat en Sagrada Escriptura

pel Pontifici Institut Bíblic de Roma. Per la seva part, Mons. Sebastián, claretià, és doctor en Teologia per la Universitat Pontifícia de Sant Tomàs d'Aquino, de Roma. Va ser catedràtic de la Universitat Pontifícia de Salamanca, degà de la Facultat de Teologia i rector d'aquesta universitat entre el 1971 i el 1979. El 1979 va ser consagrat bisbe de Lleó i el 1988 va ser nomenat arquebisbe coadjutor de Granada. Entre el 1991 i el 1993 va ser administrador apostòlic de la diòcesi de Màlaga. El 1993 va prendre possessió de l'arxidiòcesi de Pamplona i diòcesi de Tudela. Entre el 1982 i el 1988 va ser secretari general de la Conferència Episcopal Espanyola. Des del 1993, al 1999 va ser vicepresident de la CEE, càrrec que ocupa en l'actualitat, durant el trienni 2002-2005. (SIC)

Congrés internacional de conversos

ÀVILA.— Aquest any se celebra el VIII Congrés Internacional de famosos conversos, organitzat per l'associació catòlica Camí a Roma. En aquesta edició, que tindrà lloc els dies 10 i 11 d'octubre a Àvila, està prevista la participació de conversos procedents del protestantisme i de l'islam. En anys anteriors hi van assistir el cardenal Darío Castrillón, prefecte de la Congregació del Clergat; el doctor Bernard Nathason, antic avortista i jueu convers a l'Església catòlica; l'arxiduquessa Alexandra d'Àustria, i Mons. Graham Leonard, antic bisbe anglicà de Londres i avui sacerdot catòlic. (C.C.)

Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Tu, Senyor, conserves en el teu amor les nostres fatigues

Legim en la segona lectura d'aquest diumenge: «Jesús, abaixat, va ser posat un moment per sota dels àngels, però, ara, després de la passió i la mort, el veiem coronat de glòria i de prestigi; perquè Déu, que ens estima, va voler que morís per tots. Déu, que ho ha creat tot i ho ha destinat tot a ell mateix, volia portar molts fills a la glòria, i convenia que aquell qui els havia de guiar a la salvació, fos consagrat pels sofriments».

Penso avui, en llegir aquest text d'Hebreus, en els qui estan cansats per qualsevol motiu, per qualsevol mena de causa i se senten, per això, temptats d'abandonar un esforç o una tasca qualsevol. I penso que pot ser un tema útil per a algun dels meus lectors en aquestes setmanes d'inici de curs.

Comencem recordant que, per assemblem-me a Crist, no he de deixar de ser home; el que sí he de deixar és de ser-ho malament, és a dir, fora d'Ell. Perquè Ell ha assumit la fragilitat de la nostra substància, i perquè ha viscut realment els nostres cansaments, la fatiga ha arribat a ser cosa divina. Després d'un llarg dia, durant la travessia, s'adorm a la barca de Pere. En una altra ocasió, «cansat de caminar, s'assegué allí a la vora del pou» (Jn 4,6). I moltes

altres vegades el veiem cansat, i no sols físicament sinó amb aquell altre tipus de cansament que resulta, de vegades, més difícil de suportar: «Fins quan us hauré de suportar?»

Insisteixo que tinc prou de ser home per assemblem-me al Fill de l'home, mentre no baixi al nivell del pecat, perquè estic en peu d'igualtat amb qui ha experimentat en si mateix cadascuna de les nostres misèries -també el cansament-, excepte el pecat. «Ha estat provat en tot, encara que sense pecar» (He 4,15).

Per això, la fatiga és cosa divina i, quan jo no puc més, llavors m'assemblo a Ell. Tot home esgotat recorda el baró de dolors, i en el fons de les nostres febleses s'amaga un llaç secret que les uneix amb aquell que les ha portat totes. També per mitjà d'elles els membres ens unim al Cap del Cos Místic. La meua pobra fatiga, aquesta fatiga que m'humilia i que fa sotsobrar el pensament del meu esperit i les paraules en les meves frases, aquesta fatiga plena d'enterboliment i impotència, tinc prou d'acceptar-la amb tu i per tu, amb resignació, sense amargor ni impaciència, perquè vagi imprimint en mi la teua semblança. La meua

pobresa em val el Regne dels cels i, si sóc dèbil, és que únicament el Totpoderós ha de ser el meu suport.

Si això és així, i ho és, sé que he d'ofrir-te en moments en què el cos o l'ànima es cansen. Beneixo, doncs, l'honrosa fatiga, la pesada fatiga que Tu has santificat. I demanem al Senyor que ens ensenyi a ajudar els qui la sofreixen. Demanem-li també que, quan la fatiga de viure sigui tan gran per al nostre cos malalt i gastat que finalment tot cessi de lluitar i bategar en nosaltres; que quan el cansament ens hagi vençut i morim, vulguis rebre, Senyor, aquest últim homenatge i aquest últim perfum del teu amor en nosaltres. Quan, a força de peregrinar pels camins d'aquest món, a força d'haver caminat, no pugui més, i la meua hora -la teua hora- hagi arribat -aquesta hora que coneixen tots els fills dels homes-, recorda't que ens has ensenyat amb les teves penes a sofrir com ho fem, i que has conservat en la teua memòria i en el teu amor el dipòsit de totes les nostres febleses.

Quina alegria si en les vesprades de fatiga, si en les nits de vigília, quan el cos crida a la seva manera, amb una angoixa silenciosa, l'ànima pot entonar l'Al·leluia!

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Prímat

La reunificació europea

Ben aviat, aquest mateix mes d'octubre, se celebrarà a Tarragona la Setmana Social en la seva edició 39a. Pretén aprofundir i difondre la doctrina social de l'Església. El tema d'aquesta Setmana és molt important i molt actual: «L'Europa de la solidaritat: un desafiament».

El tractament d'aquest tema coincideix amb l'inici del debat sobre el projecte de Constitució europea que ha d'aprovar-se l'any 2004. Evidentment, tots tenim quelcom a dir sobre els continguts de l'esmentat projecte, puix la Constitució que s'aprovarà incidirà en tots els països i en tots els ciutadans de la Unió Europea.

És necessari prendre consciència de la transcendència de la reunificació d'Europa. Els cristians no podem oblidar que tots hem estat creats per Déu i per tant som cridats a posar els talents al servei de la família humana.

Un recent document de la COMEFÉ subratlla la importància capital del cristianisme per al futur d'Europa: «Europa no es pot comprendre sense tenir present el paper fundador que han tingut els cristians en la seva història.» Encara que avui sembla dominar en el debat públic una forma d'agnosticisme difús, les conviccions dels cristians

sempre són reconegudes com capaces de jugar un paper important, sense oblidar les d'altres comunitats religioses.

El cristianisme ha fet una importantíssima aportació a la cultura i a la identitat d'Europa. La mateixa concepció de la persona com a imatge de Déu ha contribuït poderosament a un creixent reconeixement de la seva dignitat i ha anat afaïçonant un humanisme que és motiu de satisfacció i d'orgull. Per això és de justícia que s'hi faci una menció explícita en la futura Constitució.

També és veritat que el missatge evangèlic ha establert la distinció entre el que és temporal i el que és espiritual. Aquesta separació parteix d'aquelles paraules de Jesús: «Doneu al Cèsar el que és del Cèsar i a Déu el que és de Déu.» Aquesta distinció és important per determinar l'equilibri de les relacions entre els Estats i les Esglésies en el si de la Unió Europea. Cal recordar que el concili Vaticà II ha dit que l'Església i la comunitat política són mútuament independents, però que cal que hi hagi una cooperació sana entre ambdues, ja que estan al servei d'unes mateixes persones. Per això és coherent que la futura Constitució europea respecti explícitament l'estatut que tenen les

Esglésies en els Estats membres de la Unió i que estableixi un diàleg institucional entre els organismes europeus i les Esglésies.

Europa cerca la seva unitat en el respecte a les diversitats en un procés d'articulació i de cooperació entre pobles que pertanyen al nostre continent. Aquest camí adoptat és bo i és alhora un repte real. L'Església pot contribuir a assolir aquesta finalitat de la reunificació europea, ella que és catòlica i que viu en el si de la comunió la unitat i la diversitat.

La solidaritat és molt més que una categoria política que qualifica les relacions entre els membres de la Unió Europea. Va més enllà de la mateixa Unió; és una responsabilitat envers els països del món i ha de portar a un repartiment dels béns entre els països rics i els pobres a Europa i al món.

La solidaritat es dona també en cada una de les Esglésies locals de la Unió Europea: cadascuna ha de prendre en consideració el que esperen i necessiten les altres per compartir-ho amb un esperit d'autèntica comunió eclesial.

La pàgina

del nostre setmanari

www.catalunyacristiana.com

opinió

Punt de vista

Jaume Montaña Carrera

Delegat de Mitjans de Comunicació Social de Lleida

Per una Pastoral a tall europeu

Sota el títol *Església a Europa* el papa Joan Pau II ha publicat un document que vol ser la proposta pastoral de l'Església per a l'Europa del futur. Europa de demà que troba avui el fonament en les arrels cristianes que l'han portada fins allò que és, una comunitat de pobles i nacions amb un entrellat religiós que l'obre a l'esperança d'un millor demà. El document és fruit dels treballs i reflexió, d'un ampli diàleg i seriosa pregària dels bisbes europeus que es van reunir en Sínodo l'any 1999.

A *Església a Europa* li passa com a molts documents de la Santa Seu, sempre interessants però que queden lluny de l'abast de la gent. De vegades, el moment de la publicació no és la millor oportunitat. Aquest ha estat fet públic el 24 de juny a les portes de les vacances. La redacció, habitualment carregosa, es fa de difícil comprensió per a la gent poc habituada a l'estil curial. A més, els interessos immediats del carrer recorren per altres camins.

El Papa, volent compartir amb l'Església a Europa els fruits de la II Assemblea Especial per Europa del Sínodo dels Bisbes, pren com a guia en la redacció d'aquest document, el llibre de l'Apocalipsi «revelació profètica» —diu el Papa—, que desvetlla a la comunitat creient el sentit amagat i profund dels esdeveniments.

Una introducció, sis capítols i la conclusió estructuren el document que va dirigit als bisbes, als capellans i diaques, als consagrats i consagrades i a tots els fidels laics, sobre Jesucrist viu en la seva Església i font d'esperança per Europa. Que això vol ser el document un crit i una invitació a l'esperança en aquest moment de construcció i afirmació d'Europa. Esperança de la qual és portador Jesucrist com ens ensenya el primer capítol. Esperança que feta Evangeli ha estat confiada a l'Església, missió en la qual tenen un paper irrenunciable i insubstituïble els laics, en el qual la dona té una aportació específica al servei de l'Evangeli de l'esperança, diu el segon capítol.

Fidelitat a l'anunci de l'Evangeli de l'esperança demana el tercer capítol. Per la qual cosa exigeix una formació en una fe madura. «L'anunci de l'Evangeli de l'esperança comporta que es promogui el pas d'una fe sustentada en costums socials a una fe personal i madura, il·luminada i convençuda».

da.» L'evangelització de la cultura, diu el Papa, ha de mostrar també que avui, en aquesta Europa, és possible viure en plenitud l'Evangeli com a itinerari que dona sentit a l'existència. Per això —continua el document— la pastoral ha d'imprimir una mentalitat cristiana a la vida ordinària: família, escola, comunicació social en el món de la cultura del treball i de l'economia, de la política, del temps de lleure, de la salut i de la malaltia. Pren especial relleu l'educació dels joves en la fe. Presta particular atenció al multiforme món dels mitjans de comunicació social. Afirmar que l'Evangeli és el llibre per l'Europa d'avui i de sempre.

Dedica a la Litúrgia el quart capítol que és una invitació a celebrar l'Evangeli de l'esperança. L'Església és una comunitat orant que celebra el sentit del misteri, en la litúrgia. El capítol cinquè, que invita l'Església a ser Servidora de l'Evangeli de l'esperança, presenta la caritat i la justícia com una exigència i fruit natural de la missió de l'Església.

Finalment, el capítol sisè obre horitzons al futur de l'Europa i el compromís de servei de l'Església presentant l'Evangeli de l'esperança per una nova Europa. Compta que el Ressuscitat està sempre amb nosaltres. Parla de la vocació espiritual d'Europa, promotora de valors universals compromesa en la promoció de la solidaritat i la pau en el món, donant a conèixer el nou rostre d'Europa fruit de la intercol·laboració de totes les institucions europees, podent donar l'Església catòlica una contribució singular.

Per acabar, renova la invitació a l'esperança i demana a Europa «torna a retrobar-te. Sigues tu mateixa. Descobreix els teus orígens, Reviu les teves arrels». I com un crit a la confiança, invita a l'esperança. El Papa diu a Europa, als europeus: «No tinguis por. L'Evangeli no està contra tu, sinó a favor teu».

Tingues confiança. A l'Evangeli, que és Jesús, trobaràs l'esperança ferma i duradora a la que aspirem. Tingues seguretat. L'Evangeli de l'esperança no defrauda.»

En la conclusió una mirada i una pregària a la Verge Maria, Mare de l'esperança, posen a les seves mans tota la nova Europa. Fer la nova Europa és tasca de tots, de la qual no estem exclosos els cristians.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

La sublimació del passat

Els filòsofs escolàstics tenien una dita de sentit comú: «Tot allò que es rep assoleix la forma del recipient.» Un exemple: l'aigua s'adapta a la forma del vas o de la galleda. És obvi. Nosaltres som receptors d'esdeveniments i d'idees, emmarcades en un espai i un temps determinat. Rebem impressions i tenim reaccions. I posem categories o filtres preconcebuts, que, sovint, deformen la realitat.

Per assolir d'«amargar-se la vida», en els consells del llibre d'aquest mateix títol hi ha actituds molt útils. Una d'elles és «aconseguir de veure el passat a través d'un filtre que només deixa passar amb llum transfigurada les coses bones i belles. I si això no funciona...». Ja està. Immediatament considerem que la nostra joventut prou va ser una època daurada fenomenal. És fàcil dir que el present no funciona i que, en canvi, quan nosaltres érem joves tot marxava molt bé. Si, qualsevol temps passat fou millor que l'ara! És clar, no existeix el temps anterior daurat i ara només ens és lícit maleir el present. Heus ací «una reserva inesgotable d'aflicció».

«Agafar-se al passat té un altre avantatge: que no queda temps d'ocupar-se del present.» Si hom mirés el moment actual potser s'adonaria que també té coses bones. I això

seria greu. Mancaria un motiu pel plaer d'amargar-se la vida! La mateixa cosa succeiria si es consideressin novetats actuals. El nostre pessimisme trontollaria!

Hi ha un personatge bíblic per admirar: l'esposa de Lot. És l'escena referent a la destrucció de Sòdoma i Gomorra, les dues ciutats pecadores. Els dos àngels apressen Lot que s'entretenia massa i, com que el Senyor se n'havia compadit, li agafen la mà juntament amb la seva dona i les seves dues filles, i els van treure tots de la ciutat. Li van dir: «Fuig, si vols salvar la vida. No miris enrere ni t'aturis enlloc de la plana, que series aniquilat: fuig a la muntanya.» El text sagrat conta més endavant: «La dona de Lot va mirar enrere i es convertí en una estàtua de sal.»

Jesús també va dir que els seus seguidors —els qui posen la mà damunt l'arada— no poden mirar enrere, sinó que han de fer camí generosament, acollint el moment present, ple sempre del do de Déu. Perquè el temps és sempre portador de gràcia. Crist, en el sermó de la muntanya, va contraposar la confiança i el neguit. Reflexió que va cloure amb la dita que «cada dia en té prou amb els seus maldecaps». El cristià té prohibit amargar-se la vida! No podem acceptar ni el passat ni el futur com una pertorbació.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@ynaraja.telefonica.net)

Per terres del sud de Catalunya

Avis per a navegants: escriure cada setmana un comentari sincer, pretendre que sigui interessant no pecant de localisme i que càpiga en quaranta-nou línies a vegades és una aventura difícil, però apassionant. Que ho aconsegueixi ja són figures d'un altre paner.

El sud de Catalunya és diferent de les terres des d'on escric. El vaig recórrer a peu en altres èpoques, ara ho faig amb cotxe. Sé tot el que em perdo, però cadascú ha d'acceptar les seves limitacions. Fa uns quants mesos vaig escriure unes divagacions sobre el nou bisbe. Segurament aleshores es «coïa» la qüestió, ara ja és entre nosaltres. No puc deixar de pensar-hi quan viatjo per allà. No obstant això, no pretenc fer del recorregut un «pelegrinatge per terres episcopals».

Al Montcaro hi vaig pujar per primera vegada el 1960. Anava acompanyat d'un grup de rovers escoltes d'uns 20 anys. Molts es van confessar, i tots vam celebrar missa. L'altar del cim, ara, passat el Vaticà II, no m'agrada gens, em sembla un prestatge senzill. La imatge de la Mare de Déu de la Cinta la veig més petita, el complex de receptors i emissors de televisió l'ofeguen. No obstant això, l'amor de Maria és més gran que totes les ones electromagnètiques que es difonen des d'aquí. Recordo tots els qui m'acompanyaven i que ja no seran joves. El meu record i la meua pregària per ells i pels seus fills, que sí que ho seran.

Després ens movem pel delta de l'Ebre, es tracta d'uns paratges que m'havien entusiasmat en altres temps. Fa pocs dies havia estat pel Roine i la ingenuïtat i la pietat de les seves llegendes cristianes em captiven. Per aquí va entrar el cristianisme a França, per terres de Tarragona a la Península. A tots dos llocs vaig voler recórrer testimonis religiosos. Lamentablement, el monument a les advocacions marianes de les ribes de l'Ebre està mutilat. Es tractava d'imatges de pedres simples, però a mi el fenomen em resulta un ultratge a Santa Maria. Recordo les Saintes Maries de la Mer a la Camarga, les seves llegendes, la pietat cap a les santes dones i a santa Sara, protectora dels gitanos. Enyoro aquesta pietat aquí. Desplaçant-nos per aquestes terres planes arribem a l'ermita de Deltebre. Primera sorpresa: està oberta i és acollidora. Preguem fugaçment, no tenim més temps. Penso en el bisbe que segurament ha vingut a pregar-hi des de petit i se m'acut expressar un desig a Déu: tant de bo totes les esglésies de la diòcesi estiguin obertes com aquesta i que no es cobri cap entrada! Traiem fotografies i anotem les dades geogràfiques que subministra el GPS que estreno, és una mena d'acta notarial del lloc.

Antigament la carretera passava per Tarragona i sempre m'hi aturava per meditar un moment a l'amfiteatre, ara l'autopista queda lluny i poques vegades puc fer-ho; aquesta vegada sí que puc, ja que als meus acompanyants els interessa veure alguna cosa de l'antiga Tarraco. Sense haver de recórrer a artefactes estil Benítez i els seus *Caballos de Troya*, tancant els ulls i recordant les actes de martiri de sant Fructuós encara se sent el ressò de les últimes paraules d'aquest bisbe màrtir, elogiades per sant Agustí. Miro l'arena, el lloc on devia haver estat amb els seus diaques en el moment sublim del martiri i no puc deixar de suplicar pel nou bisbe. Més tard comprovaré que aquestes paraules han calat profundament en el nou bisbe, encara que n'hi ha molts que no se'n volen assabentar. Cadascú hereta els gens dels seus pares, però la geografia i la història moldegen la idiosincràsia individual. Aquest dia viscut en aquestes terres ha estat interessant i profitós.

Notes insignificants

Germà Adrià

Més seguretat ciutadana

Fa pocs dies, en l'editorial d'un diari es denunciava la inseguretat ciutadana.

Es deia que la plaça de Catalunya, a partir d'unes hores de la nit, està en mans de grups de joves amb problemes de drogoaddicció; que pels carrers hi ha cada vegada més trilers, més netejavidres, més venedors a les voreres; que és cridanera la multiplicació pels carrers de persones sense recursos o amb discapacitats físiques dedicades a la mendicitat...

I es demanava com el gran remei més policia.

Sí, jo també demano més policia.

Sí, jo també he estat víctima de gent «desaprensiva».

Jo també demano i exigeixo més seguretat ciutadana.

També a mi m'agradaria anar per la plaça de Catalunya a prendre la fresca a les 12 de la nit i poder estirar-me sobre la gespa, i jugar amb els coloms, i quedar amb algun amic o amiga, sense tenir por d'aquests joves desaprensius disposats a assaltar-me.

També a mi m'agradaria poder aparcar el meu Mercedes en qualsevol racó de la ciutat, i tenir la seguretat que cap captaire no tindrà la temptació de desvalisar-lo.

També a mi m'agradaria viure en una ciutat en la qual no hi hagués res estrany pels carrers.

Aconseguiu-ho: que doblin la presència de la Guàrdia Civil, que tripliquin la Policia Nacional, que tripliquin els Mossos d'Esquadra; que ens permetin portar una arma a la butxaca. I a aquest jove que intenta molestar-me, anem per ell, una garrotada i a la presó.

I a viure bé, amb total seguretat ciutadana.

I no ens hem de resistir a construir més presons, ni més reformatoris, ni més clíniques mentals on poder canviar amorosament la manera de pensar d'uns quants.

Però...

Però, tots aquests joves, tots aquests trilers i venedors i captaires i netejavidres, són també ciutadans.

Ciutadans que s'han desviat cap a una altra manera de ser. Almenys s'han desviat per a nosaltres.

Però... i si de veritat ens arribéssim a preocupar de tots aquests joves que sembla que només gaudeixen molestant. Per què ho fan? Quan van començar? Quins camins s'han obert a la seva joventut? Quins negocis nostres, els dels bons ciutadans (discoteques, bars, etc.), hem creat i mantenim per treure'ls els diners que no tenen, perquè es diverteixin sense divertir-se?

I si de veritat volguéssim impedir que alguns haguessin de demanar per poder sobreviure? I si gastéssim molts més milions en prevenció, perquè cap infant no es veiés abocat a la marginació?

Aleshores, fins i tot, potser sobraria policia.

Fins i tot aleshores, potser podríem tenir la policia com un luxe ciutadà, al qual anar per orientar-nos.

Per què els nostres joves, fins i tot de bona família, tenen necessitat de cridar l'atenció amb les seves melenes o la seva indumentària extravagant o el botellón?

Més seguretat ciutadana, més prevenció, més amor pels dissemblants.

Zoom

Eduard Brufau

La setmana passada, durant la sessió especial de l'Assemblea General de l'ONU dedicada a la sida, el secretari general de les Nacions Unides va alertar del descontrol de la malaltia. Kofi Annan va retreure als països rics l'incompliment de les promeses fetes, perquè les ajudes econòmiques per als països més afectats no arriben ni a la meitat del que s'havia pactat. Aquesta advertència va coincidir amb la XIII Conferència Africana sobre Sida, que va posar de manifest que en aquest continent només un 1% dels malalts de sida reben tractament.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluis.serra@fms.it)

Educar en el risc

Els esports de risc cada vegada tenen més acceptació social. Les ofertes augmenten i es cataloguen al límit de l'impossible... Fins i tot, la recerca del risc té unes característiques sinistres quan es vol conduir un cotxe en contradiacció o trepitjar l'accelerador a les autopistes fins aconseguir velocitats de Fórmula 1.

Per què passa això? Qualsevol fenomen social visible ensorra paradoxalment els arrels al seu oposat. Com que la seguretat es percep com a onerosa hi ha sectors de població que cerquen treure-se-la de sobre amb fórmules que la desafien. Una societat que elabora pressupostos multimilionaris destinats a estructures de seguretat (exèrcit, policia, caixes fortes, agents privats, guardaespalles, pòlisses d'assegurança, la seguretat social...) necessita les seves vàlvules d'escapament. Quan els homes i les dones es veuen constrenyits a causa de la quadrícula i el control, inventen fórmules per desafiar la protecció que pesa excessivament sobre la seva vida.

La família actual, almenys en el context espanyol, acostuma a privilegiar la protecció cap als seus membres. Fa por deixar que els fills volin del niu o que assumeixin els seus propis riscos. Com que la natalitat és tan baixa, els fills i les filles tenen més mitjans per al seu desenvolupament; els pares els protegeixen més i hi ha un control més gran. Hi ha la sensació que estem tancats en un laberint, on hem nascut i del qual no podem escapar. Si privem els infants i els joves d'una quota de risc raonable com a element del seu procés educatiu el resultat pot ser que els infants i els joves es tornin conservadors i interioritzin el missatge dels seus pares que no s'han d'arriscar gens o, al contrari, que se sublevin del món encotillat que els han fabricat els seus progenitors i que cerquin camins nous per viure el risc negat.

Les drogues, l'alcohol, les motos, els cotxes, conductes sexuals de risc... són recursos que poden utilitzar per desafiar l'ordre establert. Educar en el risc implica que els educadors assumeixin el risc d'educar. Si volem resultats totalment segurs, privarem els infants i els joves de garantir-los un àmbit de les seves pròpies decisions afirmant que són immadurs per prendre-les. Educar en la llibertat significa que el seu exercici pot conduir a prendre opcions encertades o equivocades. El desencert més gran és pretendre l'absència total d'error. Quan un alumne aprèn a escriure, fa faltes d'ortografia. A poc a poc, anirà aprenent les regles i arribarà el moment que podrà aconseguir un nivell òptim. Els errors no són fracassos vitals, sinó camins d'aprenentatge. No cal cercar l'error com si fos un encert, però cal no tenir-li por quan es produeix.

El món avui és tan canviant que resulta impossible encertar totes les previsions de futur. Ningú, per més intel·ligent que sigui, té les claus per garantir l'encert, però ningú no ha de renunciar a prendre les pròpies decisions. Els consells dels experts (pares, educadors i professionals diversos) ajuden a il·luminar la presa de decisions però no la poden substituir.

Si els pares, quan el seu fill o filla petits aprenen a caminar, no els deixen caminar sols tot i el risc de caure, el dany que se'ls produeix és profund perquè crearan una generació de persones insegures o rebels, però no unes persones lliures que assumeixin la responsabilitat de la seva vida i de les seves decisions. Per arribar a la meta de la seguretat cal transitar pel camí de risc.

Admetre que no tota la realitat se circumscriu al que és observable i que hi ha una dimensió només assequible a la fe també té els seus riscos. N'hi ha que ho poden considerar un miratge. D'altres, una projecció infantil d'uns desitjos i inquietuds que construeixen un món fictici. Creure en Déu implica una postura arriscada. No se sacrifica el present en nom d'un futur incert, sinó que es troba en el més enllà la raó de l'aquí i l'ara. Introdueix una clau de sentit, que estimula el compromís espiritual i històric. No es tracta d'abdicar de les pròpies responsabilitats, sinó d'assumir-les amb radicalitat. En el nostre context social, a causa de la gran secularització, el fet de ser creient implica viure en minoria i en un entorn sovint hostil, implica nedar a contracorrent i a vegades gairebé en solitari, implica treure's de sobre els paràmetres estrets d'un món dibuixat d'una manera estreta. I si tot el que creus no fos veritat? Vols aleshores una seguretat absoluta? Només cal ressaltar que si anul·lem el risc eliminem la fe.

**Esqueles a
Catalunya Cristiana**

Tel. 934 092 810

El nou arquebisbe

El nou arquebisbe de Barcelona serà un successor dels apòstols, nomenat pel vicari de Jesucrist, el Papa. Com tot ésser humà serà limitat, tindrà les seves virtuts, defectes, qualitats i mancances.

És natural que esperem un arquebisbe que sigui un bon pastor per a la diòcesi i que entengui, compregui i estimi els catalans i totes les persones a ell encomanades. Segur que hi haurà persones que l'acceptaran, altres que no l'acceptaran i uns altres que li faran la contra, el mateix que va passar a Jesucrist, que era Déu. El deixeble no pot ser menys que el Mestre.

De quines seràs tu? Com a cristians resem. La pregària no resol les dificultats, però sí que il·lumina els nostres ulls per saber què hem de fer i dóna pau i tranquil·litat.

Ens deia el papa Joan XXIII: «Qualsevol persona humana té el dret natural que se la respecti i també que es respecti la seva bona reputació, la seva llibertat de buscar la veritat i, dins dels límits de l'ordre natural i del bé comú, de manifestar i defensar les seves idees, de cultivar qualsevol art i, finalment, de tenir una objectiva informació de les coses públiques.»

Si això es demana per a tothom, en molta més raó es pot demanar als que formem l'Església de Jesucrist: bisbes, preveres, diaques i laics per al nou arquebisbe de Barcelona.

Que l'Esperit Sant hi faci més que nosaltres!

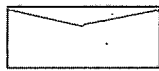
JOAN SERRA i FONTANET, pvre.
Rector jubilat de la parròquia de l'Esperit Sant - Barcelona

«Mare! Amor!»

És la jaculatòria més curta! Però també la d'una eficàcia extraordinària: Mare!, dirigint-nos a la Mare de Déu, que és la nostra mare. Jesús, a la creu, va dir: «Aquí tens la teva Mare!» (Jn 19,27).

En aquesta jaculatòria la cridem amb el mateix nom amb què ens la va presentar Jesús, el nom més tendre: Mare!, posant-hi tot el nostre cor de fills. Deia

Cartes del lector

un infant, dirigint-se a la seva mare: «Mare, veniu! Mare, veniu!» Reclamava la més bona ajuda: la de la mare. Per què nosaltres no podem fer el mateix i repetir: «Mare, veniu!»? Encara que amb el sol títol de mare ho incloguem tot: «Mare, veniu a ajudar-nos; Mare, veniu a ensenyar-nos a estimar Déu-Amor i el proïsme. I a estimar, com Déu estima, els homes. Veniu a viure segons Déu-Amor!»

Quan diem amor es adrecem a Déu-Amor. Avalats per la Mare de l'Amor-Formós. Per pujar cada dia més i més en aquest Amor diví, segons aquelles paraules de l'Himne eucarístic: «Canem tots a l'Amor que ens enamora. Canem tots al Senyor, Déu és aquí, veniu adoradors: Adorem Crist, el Redemptor... Glòria per sempre a Vós, Rei de la Glòria, amor per sempre a Vós. Déu de l'Amor.»

Diguem, ben sovint i de cor: «Mare!» «Amor!»

Mn. JORDI CARRERA
Banyoles

El Cottolengo del P. Alegre

Fa molts anys que els escrits del P. Alegre me'ls faig meus, amb una lectura repetida. També fa molts anys que conec el Cottolengo del P. Alegre, ja que l'havia visitat i, a més, ajudava a servir el dinar. Em va impressionar tot, però especialment que viuen de la providència cada dia, sense fundacions previstes.

He practicat l'acolliment a tothom a la parròquia de Castell d'Aro des del 1959 i a la parròquia de Santa Eugènia de Palamós des del 1967 fins al 2000. He pogut donar molts àpats i he pogut pagar-ho tot gràcies a la gent que, ànimament, ajudava sense compromisos

ni convenis. La mateixa providència miraculosa del Cottolengo m'ha servit a tot arreu i en tot moment.

Mn. GUMERSIND VILAGRAN
i ROQUÍ
Girona

Ordenació episcopal de Mons. Casanova

El 14 de setembre va prendre possessió amb la butlla papal Mons. Romà Casanova de la diòcesi de Vic. Va acudir-hi molta gent de la seva terra, de Tortosa i també de la comarca on exercia l'apostolat i, de debò, es va omplir la catedral de gom a gom, amb grans aplaudiments per part del públic que hi participava. Va ser una celebració solemne, viscuda, preparada, amb la cerimònia més llarga, però plena de sentit. El cardenal Carles va ser l'invitat a presidir l'ordenació episcopal pel mateix bisbe electe. També els sacerdots que veníem de Tortosa ens vam sentir acoïllits. Tampoc no van faltar aquells que busquen fer el numeret amb les seves pancartes i els seus folis escrits dient-nos com havia de ser l'Església tant als sacerdots com als bisbes.

Tots ens vam portar amb una gran dignitat, i això és un fet digne de lloança. Caldria recordar el que li aconsella sant Pau a Timoteu: que es dediqui a instruir i llegir la Paraula de Déu, que no ens deixem portar per l'afany dels diners ni pel poder, que evitem les baralles i les discussions inacabables, que tot això perjudica la difusió de l'Evangeli, i que no donem davant del món que espera la paraula de salvació un trist espectacle. Recordava com sant Vicent Ferrer es va posar malalt en veure la divisió de l'Església del seu temps i va demanar al papa Benet XIII que li permetés anar a predicar l'Evangeli i així molts aconseguirien la salvació de Jesucrist. També les paraules del nou bisbe van estar dotades de gran «seny», criteri, com ens diria Jaume Balmes.

Mn. ANTONIO BORDÀS
Rector de Batea

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL,
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Prostitució

—Em sorprèn sentir certs conceptes com «treballadors del sexe» per designar el col·lectiu que es dedica majoritàriament a la prostitució, considerada, segons la formació que he rebut, un pecat greu. Voldria saber si l'Església ha modificat la seva qualificació moral de la prostitució i si s'ha pronunciat respecte a les «legalitzacions del sector». Voldria saber igualment el seu parer sobre un costum força estès de portar prostituts i prostitutes a les festes de comiat de solteria, les quals solen acabar bastant malament...

—És propi d'una cultura que ha perdut el nord el donar noms edulcorats a realitats que en altres contextos s'han denominat d'altra manera. Així, avui, es diu «interrupció voluntària de l'embaràs» a l'avortament, es diu el «company o companya sentimental» al que es deia concubina... i així podríem fer una llarga llista d'eufemismes que volen buidar de qualificació moral coses considerades immorals. En aquesta llista podríem incloure aquesta denominació de «treballadors del sexe». Tingui present, però, que legalitzar o regular legalment no equival a donar un estatut moral diferent. La prostitució, en concret, ha estat tolerada per moltes legislacions sense entrar a donar-li un estatut laboral que semblaria que vol donar honorabilitat a una activitat que no la pot tenir mai. Tolerar no vol dir aprovar i, certament, els responsables del bé comú tenen el deure de portar un control de la situació i de fer tot el possible perquè vagi desapareixent tot allò que denigra la dignitat de les persones.

La doctrina més recent de l'Església sobre la prostitució recorda que és una pràctica que atenta contra la dignitat de la persona que es prostitueix, quedant reduïda al plaer veneri que es treu d'ella. El qui paga l'acció peca greument contra ell mateix, trenca el compromís de castedat que exigeix el baptisme i profana el seu cos, temple de l'esperit Sant. La prostitució constitueix una lacra social i és fruit de la injustícia. Quan es tracta d'infants i adolescents cal afegir-hi el gravíssim pecat d'escàndol. La doctrina de l'Església recorda que és sempre greument pecaminós dedicar-se a la prostitució, però que la misèria i el xantatge i la mateixa pressió social poden atenuar la imputabilitat de la falta. Certament, moltes dones que es dediquen a la prostitució solen ser més víctimes que culpables, i a vegades són autèntiques esclaves que cauen en mans de malfactors. Altres són persones vicioses que volen diners fàcil. Fa poc, per exemple, alguns bisbes argentins s'han oposat a una llei que despenalitzava l'oferta sexual pels carrers i han advertit que això portarà a un permissivisme i una degradació certa de la moralitat pública.

Conec la trista pràctica que vostè menciona. Què vol que li digui? Allò que mal comença, mal acaba, i un matrimoni que té per preludi una nit de disbauxa i de pecat, com vol que vagi? Així s'entenen moltes calamitats que passen.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a:
elconsultori@hotmail.com -
catcris@ibernet.com - www.balmesiana.org -
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

Hi ha màrtirs i màrtirs

Molta confusió hi ha en aquesta matèria perquè veiem que, des dels «kamikazes» japonesos fins als islamistes radicals que fan esclatar els seus avions o els seus paquets-bomba enmig dels qui consideren els seus enemics, se'ls anomena màrtirs impròpiament, confonent-los amb els màrtirs cristians que han mort per odi a la seva fe.

Em ve ara a la memòria el cas del pare Albert Bartomeu, professor meu en els Escolapis de Vilanova i la Geltrú, que va ser assassinat el 10 d'agost del 1936, sent rector del Col·legi de Sarrià. Potser presentint el seu proper sacrifici martirial, havia escrit en la revista *Vida Litúrgica* sobre els màrtirs cristians: «Només el màrtir cristià té unes virtuts

que li són exclusives; en primer lloc la humilitat, sap que morir per Crist és la millor prova d'amor que se li pot donar, però no se'n sent digne perquè considera el martiri com un do de Déu. En segon lloc l'altra virtut dels màrtirs cristians és la caritat, el perdó. El cristià no es venja de ningú en la seva mort, sinó que mor amb el perdó als llavis i pregant pels seus botxins. Res, doncs, de fanatisme ni exaltació, sinó dolcesa i serenitat.»

Podem pregar per tothom, però el que no podem fer és posar al mateix nivell el màrtir que mor i el terrorista que mata.

MAGÍ MIRET i BUTÍ
Sant Pere de Ribes

Octubre del 2003: acaba l'any del Rosari

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

La iniciativa de Joan Pau II

El dia 16 d'octubre de l'any 2002, en la celebració del 24 aniversari de la seva elecció com a bisbe de la Seu Romana, el papa Joan Pau II manifestà la seva iniciativa sobre la celebració d'un «any del Rosari», des de l'octubre del 2002 fins al del 2003. Amb la Carta Apostòlica *Rosarium Virginis Mariae*, firmada el mateix dia 16 d'octubre del 2002, va explicar àmpliament el sentit d'aquesta proposta, i es va estendre en l'explicació de la força espiritual del Rosari, en la línia del que el Papa Pau VI havia dit en l'Exhortació *Marialis cultus* (1974): el Rosari com a pregària contemplativa dels misteris de Crist en comunió amb la Mare de Déu. Les referències més concretes destacades pel Papa són el 25 aniversari del seu ministeri petrí, i les intencions generals són la pau i la família.

De la iniciativa del Papa, el que ha resultat més vistós ha estat la introducció dels «misteris de llum». La seva intenció

ha estat la de completar així la contemplació del misteri de Crist. Els quinze misteris tradicionals no entraven, en efecte, en el que habitualment anomenem «vida pública» de Jesús.

La recepció de la iniciativa

Penso que es pot dir que en l'Església hi ha hagut una reacció més aviat favorable a la iniciativa de Joan Pau II. S'han multiplicat les propostes per a una recitació més esponjada del Rosari, més bíblica, més meditada... S'han acollit els misteris lluminosos amb fervor. Probablement ha augmentat el nombre de persones que reciten el Rosari, i en algunes esglésies ha retrobat un lloc en el programa de la pregària comuna.

Tractant-se d'una qüestió que correspon a la pietat popular és difícil objectivar la incidència que ha tingut en la vida cristiana. És possible que moltes persones hagin acollit la proposta en la seva pregària individual, sense que això s'ha-

gi manifestat en la recitació pública. I aquesta és una de les observacions que pot ésser oportuna en aquest moment: el valor del Rosari no s'acaba amb l'any del Rosari. Això és obvi, però potser no és inútil destacar-ho en els nostres dies i en la nostra manera de viure, influenciada pel que Pau VI anomenava «mentalitat cinematogràfica», és a dir, l'actitud de l'espectador que contempla el pas de les imatges.

El Rosari i la litúrgia

La Carta del Papa, i ja abans el Directori sobre la pietat popular i la litúrgia (setembre del 2001), expliquen quina és la relació que hi ha entre el Rosari i la celebració litúrgica. El Papa l'anomena pregària complementària de la celebració, forma d'apropiació espiritual i de preparació per a la celebració dels misteris de Crist. La celebració litúrgica, en efecte, va més enllà d'una contemplació del misteri: és la seva actualització! Això no treu, ben al contrari, que la celebració

litúrgica sigui una font de contemplació del misteri celebrat, i que la celebració demani uns celebrants i una assemblea «contemplatius».

Per això la insistència del Papa en la conveniència de recitar devotament el Rosari no treu res de la seva exhortació perquè en les comunitats cristianes s'instauri la celebració de la litúrgia de les hores, tal com ho ha dit en la Carta sobre el nou mil·lenni.

Per això també la importància pedagògica de modelar la recitació del Rosari segons el ritme de les celebracions de l'any litúrgic. L'esmentat Directori dóna ja unes orientacions sobre aquest aspecte. El rés del Rosari, si ha d'acompanyar la celebració de la litúrgia, l'ha de tenir en compte. Això es verifica sobretot en les festes del Senyor, de Maria, dels Apòstols. I també en les grans èpoques de l'any litúrgic. El fruit de l'any del Rosari pot ser perfectament aprendre a recitar-lo més contemplativament i amb més atenció al ritme de la litúrgia.

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

- ❑ Nascuda a Glogowiec, Polònia, l'any 1905
- ❑ Monja de la Congregació de les Germanes de la Misericòrdia
- ❑ De vida espiritual molt profunda, va ser la difusora del culte a la Divina Misericòrdia
- ❑ Va morir a Cracòvia l'any 1938
- ❑ Canonitzada per Joan Pau II l'any 2000

Faustina Kowalska, batejada amb el nom d'Helena, va ser la tercera de 10 germans d'una família de pagesos polonesos pobres. Sembla que de ben petita, quan només tenia 7 anys, ja sentia la necessitat de dur una vida religiosa. Però encara hauria d'esperar força per veure complert el seu desig. Primer va haver d'anar a l'escola — encara que només s'hi va estar tres cursos — i als setze anys, per tal d'ajudar econòmicament la família, va haver de servir a cases de famílies riques de les ciutats d'Aleksandrów, Łódź i Ostrówiek.

Va ser finalment el 1925, quan tenia vint anys, que va poder entrar a la Congregació de les Germanes de la Mare de Déu de la Misericòrdia, concretament a la casa que tenien a Varsòvia. Llavors va prendre el nom de Faustina. Amb el temps anirà passant per diverses comunitats de l'orde, a Plock, a Víliaus (actual Lituània) i finalment

Santa Faustina Kowalska

a Cracòvia. No va ocupar mai cap càrrec destacat dins de l'orde, sinó que va exercir en diverses etapes de cuinera, jardinera i portera. No obstant això la seva vida espiritual va ser intensíssima, i segons llegim en el seu diari va tenir diverses experiències místiques, com ara visions, èxtasis, revelacions i estigmes. Ella, amb tot, afirmava que «ni gràcies, ni revelacions, ni èxtasis, ni cap altre do concedit a l'ànima la fa perfecta, sinó la comunió interior de la meua ànima amb Déu».

Santa Faustina Kowalska sentia proper l'amor de Déu, s'hi va mostrar receptora i va voler donar a conèixer i escampar aquesta misericòrdia divina. També va voler oferir la seva malaltia i els seus patiments físics com a sacrifici voluntari pels pecadors. Va morir als 33 anys, a causa del seu delicat estat de salut, a la ciutat de Cracòvia. Ben aviat la fama de dona santa es va difondre per tot Polònia.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa,
santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic B; ferial 1)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 3)

OCTUBRE

5. Diumenge

XXVII de durant l'any. Verd. Lectures: Gènesi 2,18-24 / Salm 127 / Hebreus 2,9-11 / Marc 10,2-16

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Froilà, b.; Atilà, b.; Santes, Caritina, vg.; Faustina Kowalska, rel.

Festa Major: a Abella de la Conca, Arbolí, Calonge de Segarra, Corçà, Gisclareny, Granyena de les Garrigues, Navès, la Pobla de Lillet, Prats i Sansor, Savallà del Comtat, Sudanel·l, Susqueda, Tornabous, les Valls de Valira, Valls d'Aguilar i Vilanova de la Barca.

6. Dilluns

Tèmpores d'acció de gràcies i de petició. Verd. Lectures: Deuteronomi 8,7-18 / 1 Cròniques 29,10-12 / 2 Corintis 5,17-21 / Mateu 7,7-11

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Bru, prev. i fund.; Emili, mr.; Santes, Fe, vg. i mr.; Maria de les Cinc Llagues, rel.

7. Dimarts

La Mare de Déu del Roser (MO), Blanc. Lectures: Jonàs 3,1-10 / Salm 129 / Lluç 10,38-42

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Marc, p.; Sergi, mr.; Santes, Julita, vg. i mr.

8. Dimecres

Fèria. Verd. Lectures: Jonàs 4,1-11 / Salm 85 / Lluç 11,1-4

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Simeó el Just, prof.; Demetri, mr.; Santes, Taïs, penitent.

Festa Major: a Sunyer.

9. Dijous

Fèria. Verd. Lectures: Malaquies 3,13-20a / Salm 1 / Lluç 11,5-13. Si es vol: *Sant Dionís (MLI), Vermell; Sant Joan Leonardi (MLI), Blanco.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Abraham, patriarca; Lluís Bertran, prev.;

10. Divendres

Fèria. Verd. Lectures: Joel 1,13-15;2,1-2 / Salm 9 / Lluç 11,15-26. Si es vol: *Sant Tomàs de Villanueva (MLI), Blanc.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Sabí, erm.

11. Dissabte

Fèria. Verd. Lectures: Joel 4,12-21 / Salm 96 / Lluç 11,27-28. Si es vol: *Santa Soledat Torres Acosta (MLI), Blanc.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Germà, b. i mr.; santes, Soledat Torres Acosta, vg. i fund.

Lectures bíbliques

Diumenge XXVII de
durant l'any

Lectura primera

Gn 2,18-24

Els dos formen una sola família

Lectura del llibre del Gènesi:

El Senyor-Déu digué: «No seria bo que l'home estigués sol. Li faré qui l'ajudi i l'acompanyi.» El Senyor-Déu modelà amb terra totes les bèsties salvatges i tots els ocells, i els presentà a l'home, a veure quin nom els donaria: el nom que l'home donava a cada un dels animals, era el seu nom. L'home donà el nom a cadascun dels animals domèstics i salvatges i a cadascun dels ocells, però no en trobà cap capaç d'ajudar-lo i fer-li companyia. Llavors el Senyor-Déu va fer caure l'home en un són profund. Quan quedà adormit, li prengué una de les costelles i omplí amb carn el buit que havia deixat. Després, de la costella que havia pres, el Senyor-Déu va fer-ne la dona, i la presentà a l'home. L'home digué: «Aquesta sí que és os dels meus ossos i carn de la meua carn. El seu nom serà l'esposa, perquè ha estat presa de l'espòs.» Per això l'home deixa el pare i la mare per unir-se a la seva esposa, i, des d'aquell moment, ells dos formen una sola família.

És així com els fidels del Senyor seran beneïts.
Que el Senyor et beneïxi des de Sió.
Que tota la vida puguis veure
prosperar Jerusalem. R.

Que puguis veure els fills dels teus fills.
Pau a Israel!. R.

Lectura segona

He 2,9-11

*Tant el qui santifica com els qui són santificats
tenen un mateix pare*

Lectura de la carta als cristians hebreus:

Germans, Jesús, abaixat, va ser posat un moment per sota dels àngels, però, ara, després de la passió i la mort, el veiem coronat de glòria i de prestigi; perquè Déu, que ens estima, va voler que morís per tots. Déu, que ho ha creat tot i ho ha destinat tot a ell mateix, volia portar molts fills a la glòria, i convenia que aquell qui els havia de guiar a la salvació, fos consagrat pels sofriments. Tant el qui santifica com els qui són santificats tenen un mateix pare, i per això no s'avergonyeix d'anomenar-los germans.

Al·leluia

1Jn 4,12

*Si ens estimem, Déu està en nosaltres,
i dintre nostre el seu amor és tan gran que ja no
hi falta res.*

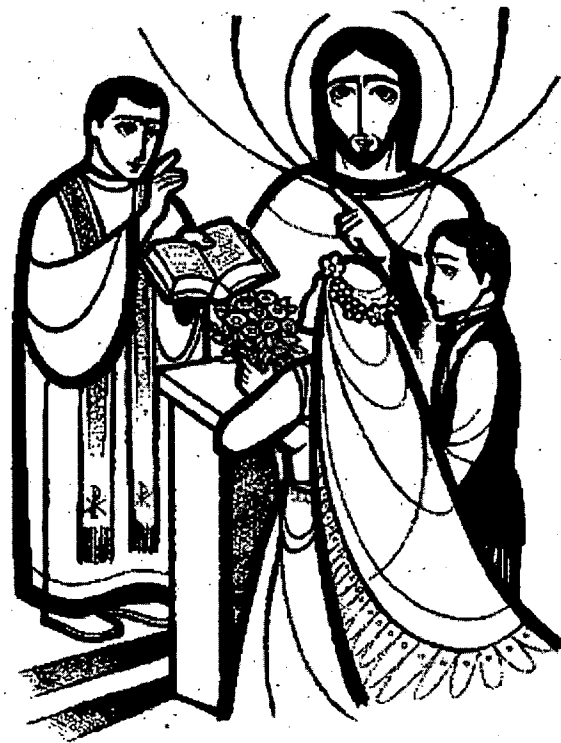
Evangeli

Mc 10,2-16

Allò que Déu ha unit, l'home no ho pot separar.

Lectura de l'Evangeli segons sant Marc:

En aquell temps, els fariseus anaren a trobar a Jesús per provar-lo, i li preguntaren si el marit es pot divorciar de la seva dona. Ell els preguntà: «Què us va ordenar Moisès?» Li respongueren: «Moisès permet de donar a l'esposa un document de divorci i separar-se.» Jesús els digué: «Moisès va escriure aquesta prescripció perquè sou tan durs de cor. Però al principi Déu creà l'home i la dona. Per tant, ja no són dos, sinó una sola família. Per això deixa el pare i la mare, per unir-se a la seva esposa, i ells dos formen una sola família. Allò que Déu ha unit, l'home no ho pot separar.» Un cop a casa, els deixebles tornaren a preguntar-lo sobre això mateix, Jesús els diu: «Aquell qui es divorcia de la seva dona i es casa amb una altra comet adulteri contra la primera, i si la dona es divorcia del seu marit i es casa amb un altre, comet adulteri.» [La gent portava a Jesús uns nens perquè els imposés les mans, però els deixebles renyaven els qui els havien portat. A Jesús li sabé greu que els renyessin, i els digué: «Deixeu venir els nens, no els exclogueu, el Regne de Déu és per als qui són com ells. Us ho dic amb tota veritat: Qui no rebí el Regne de Déu com el rep un nen, no hi entrarà pas.» I els prenia als braços i els beneïa imposant-los les mans.]

Salm responsorial

127

Feliç tu, fidel del Senyor,
que vius seguint els seus camins.
Menjaràs del fruit del teu treball,
seràs feliç i tindràs sort.

R. Que el Senyor ens beneïxi tota la vida.

La teua esposa fruitarà com una parra,
dins la intimitat de casa teua;
veuràs els fills com plançons d'olivera
al voltant de la taula. R.

Barcelona

diòcesis

Festivitat de la Mare de Déu de la Mercè

■ El cardenal Carles presideix una missa solemne emmarcada en la celebració de l'Any de la Mercè

BARCELONA.— El 24 de setembre la ciutat i la diòcesi de Barcelona viuen la seva festa gran amb la celebració de la Mare de Déu de la Mercè, la seva patrona. Des de les vuit del matí i fins a les dues del

migdia, cada hora en punt se celebra l'Eucaristia a la basílica de la Mercè, però, sens dubte, va ser la missa solemne presidida pel cardenal Ricard M. Carles la que va aixecar més expectació. La festivi-

tat de la Mercè d'enguany s'emmarcava en l'anomenat Any de la Mercè, i atesa la transcendència d'aquesta efemèride, els ducs de Palma de Mallorca es van fer presents en la celebració eucarística.

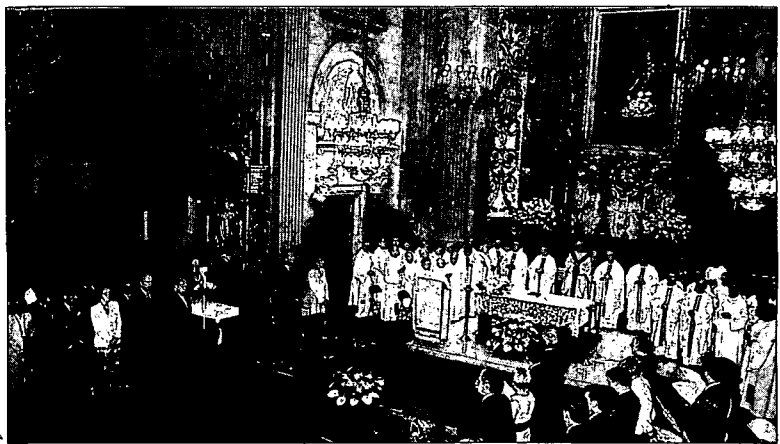
Amb deu minuts de retard sobre l'hora arribà establert, va començar la missa solemne que l'arquebisbe de Barcelona va presidir amb motiu de la festivitat de la Mare de Déu de la Mercè. Una trentena de capellans i els tres bisbes auxiliars de la diòcesi, Mons. Pere Tena, Mons. Joan Carrera i Mons. Josep Àngel Sáiz, van concelebrar l'Eucaristia. Com a convidats excepcionals hi havia també dos bisbes foranis: de Xile l'un i de Moçambic l'altre.

La presència a la missa dels ducs de Palma de Mallorca, la infanta Cristina i Iñaki Urdangarín, va afegir encara més solemnitat a la festivitat de la Mare de Déu de la Mercè, especialment enguany que es commemoren els 800 anys de la primera «redempció» de captius, realitzada per sant Pere Nolasc, fundador de l'orde de la Mercè a la ciutat de València l'any 1203.

Les principals autoritats del país tampoc no van faltar a la cita, encapçalades pel president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol; el president del Parlament de Catalunya, Joan Rigol; la delegada del Govern central, Susanna Bouis, i l'inspector general de l'Exèrcit, el tinent general Francisco Boyero. L'alcalde de Barcelona, Joan Clos, i membres de la corporació municipal també van ser presents en la missa solemne. Això sense oblidar les autoritats i representacions de les institucions mercedàries i de les cases regionals.

Formiguer de gent

Minuts abans de començar la celebració, tant l'interior de la basílica de la Mercè com l'exterior eren un formiguer de gent: fidels que volien atansar-se a la Mare de Déu de la Mercè, «princesa de Barcelona», en el dia de la seva festivitat; curiosos àvids de veure de prop els ducs de Palma de

La basílica de la Mercè es va revestir de gran solemnitat.

Autoritats assistents a l'Eucaristia.

Mallorca; fotògrafs i periodistes acreditats per cobrir l'acte i, sobretot, cossos de seguretat que regulaven l'entrada i la sortida del temple.

La basílica de la Mercè ja no podia encabir més gent quan va començar la celebració de l'Eucaristia. «D'una manera especial, la solemnitat de la Mercè, aquest any, va unida al record històric de la fundació de l'orde mercedari pel rescat dels captius, inspirat per la Mare de Déu a sant Pere Nolasc», va proclamar el cardenal Ricard M. Carles en l'homilia.

I va explicar que enguany commemorem els 800 anys (1203-2003) de la primera iniciativa per redimir captius de la ciutat de València. «Tres-cents foren els captius que foren alliberats en aquella ocasió pel mercader barceloní Pere Nolasc, nascut en el si

d'una família d'origen provençal, però arrelada a la nostra terra, i sembla que al poble de Sant Martí de Provençals, avui un barri més de la ciutat de Barcelona.» L'Any de la Mercè clourà el 29 de gener del 2004, en la festivitat de sant Pere Nolasc.

Del rei Jaume I al bisbe Berenguer de Palou

Seguidament, el cardenal Carles va interpellar els fidels amb una pregunta: som capaços, els cristians d'avui, de fer una obra semblant a la de Pere Nolasc i els seus seguidors i continuadors en l'obra de la Mercè? «Els cristians i les autoritats de la nostra societat foren capaços de posar en peu l'obra mercedària, ara fa vuit segles», va indicar l'arquebisbe de Barcelona. «Hi col·laboraren el rei, les institucions civils, l'Església..., i les figures més representatives de tots aquests àmbits, des del rei Jaume I al bisbe Berenguer de Palou.»

«Hi ha cristians i cristianes que siguin capaços avui de continuar fent

això?», va insistir el cardenal. «He de respondre que sí. (...) Hi ha moltes maneres de fer-se mercè, de fer-se do per als altres. Els esposos, les esposes, els religiosos i les religioses, tots els cristians i cristianes estan cridats —cadascú segons la seva vocació— a fer-se do; a fer-se mercè, a fer-se proïsme dels més oblidats, dels menys desitjats, dels més marginats...»

El cardenal Ricard M. Carles va prosseguir l'homilia parlant de la preocupació per la seguretat ciutadana i va esmentar que a Espanya hi ha dos-cents mil infants i joves en situació de risc social. «Hi ha diversos camins, però no ens podem equivocar sobre els remeis en profunditat: no és amb més policia

El cardenal Carles rep les ofrenes de les cases regionals.

i amb més presons com es podran solucionar aquests greus problemes. Hem de ser intel·ligents i previsors. Cal posar l'accent en la prevenció i, sobretot, en l'educació. I, si s'ha delinquit, cal posar l'accent en la reinserció i en la rehabilitació.»

Finalment, l'arquebisbe de Barcelona va explicar, parlant del compromís mercedari per al present, que es treballa per tal d'obrir una nova residència per a la reinserció social de persones, sobretot joves, sortides de la presó. «No demanem privilegis», va concloure el cardenal, «però sí que es reconegui i no es margini l'obra que fan tantes persones amb generositat i amb pocs mitjans, però amb una generosa donació personal».

Carme Munté

Fotos: Soler

La infanta Cristina saluda el cardenal Carles i Mn. Cristau, rector de la Mercè.

Barcelona

BARCELONA.— El taller *Acompanyar els infants en l'experiència de Déu (dinàmiques i jocs amb llenguatge bíblic-simbòlic)* és la primera proposta que la Fundació Claret fa per a aquest curs 2003-2004. Adreçat a pares i mares, educadors, catequistes..., aquest taller, a càrrec de Lourdes Monfort Guardia, educadora infantil, pretén ajudar en el despertar religiós de l'infant i en el creixement de la fe quan

es viu en comunitat. Lourdes Monfort, diplomada en Teologia i en Ciències Religioses, és catequista, professora de Religió a Primària des de fa disset anys i autora del projecte *Temps al temps* (llibres de religió) de l'editorial Claret. El taller s'impartirà el dissabte 15 de novembre, i cal inscriure-s'hi abans del 31 d'octubre a la Fundació Claret: c/ Nàpols, 346, 1r 2a, 08025 Barcelona - tel. 934 761 450 - fax 934 761 451.

«L'infant sent la fe quan conviu en una comunitat que prega»

■ Lourdes Monfort impartirà el taller «Acompanyar els infants en l'experiència de Déu»

—Qui haurien de ser els autèntics protagonistes de l'acompanyament dels infants en l'experiència de Déu?

—Tothom qui està implicat en la seva educació. És cert que els pares i les mares d'avui hem de delegar moltes hores d'educació, fins i tot d'afecte, per culpa del ritme «estressant» que suposa conservar la feina, tenir un habitatge digne, participar en les activitats culturals i artístiques, etc. També és cert que intuïm o sabem que l'aspecte espiritual i religiós és important, però crec que a moltes persones els resulta difícil o complicat perquè són elles mateixes les que han perdut aquesta experiència en comunitat.

—Així doncs, els pares i les mares assumeixen la seva part de responsabilitat o solen deixar-la en mans d'educadors i de catequistes?

—M'agradaria contestar-te comentant una de les paraules que has utilitzat en la pregunta: la paraula *part*. Crec que vivim en un món molt parcel·lat. La gent només ens impliquem en allò que legalment o socialment ens correspon. Crec que cadascú de nosaltres és responsable en tot moment de qualsevol cosa feta o pensada que influeixi en els infants, és a dir, en el món que s'estan trobant. La fe s'ha de viure en tot moment, i els infants que conviuen amb persones que valoren la gratuïtat més que la recompensa, l'esforç més que el resultat, la solidaritat més que el benefici propi, la pregària i el silenci més que la xerrameca o «parlar per parlar», estan experimentant el Déu de Jesucrist.

D'altra banda, hauríem de ser més conscients de la importància d'acompanyar els infants en aquesta experiència i dedicar temps a pensar com fer-ho, a reciclar-nos, a preparar-nos o buscar espais i comunitats on compartir els nostres neguits.

—Com facilita l'ús del llenguatge bíblic-simbòlic aquesta comunicació amb els infants?

—És el llenguatge poètic i simbòlic el que prepara l'infant a comprendre la Bíblia. Aquí a occident, on el llenguatge predominant i el valor predominant és el positivista-científic, és difícil «aprendre a dir Déu» (com diuen el matrimoni catequista Lagarde). Si no donem eines per poder sortir del binomi una paraula / un significat, la Bíblia o qualsevol mite o text religiós es quedarà en una història anecdòtica, més o menys llegendària o fantàstica, però no ajudarà en el creixement de la fe ni en la seva maduresa. El llenguatge de la fe és bàsicament llenguatge simbòlic i, per tant, un llenguatge que

cal educar. Per això facilita la comunicació de la fe i el seu acompanyament. No pretén explicar científicament què és Déu, sinó descobrir la presència de Déu en el seu entorn. És donar eines per llegir la realitat també amb els ulls del cor i dels sentiments,

Lourdes Monfort.

no només amb l'evidència dels sentits.

Parlant del llenguatge caldria dir també que molt abans de poder expressar conceptes, l'infant intueix i sent la fe quan conviu en una comunitat que prega.

—En quin sentit la Bíblia és un llibre viu i actual?

—Per a la persona creient ho és en tots els sentits. La Bíblia sempre ens parla del mateix: que Déu ens estima. Però no ens han ensenyat a llegir-la. El llenguatge simbòlic és l'únic capaç d'evocar Déu, i no és un llenguatge que se sobreentengui sinó que s'educa. A causa del llenguatge positivista que predomina a les nostres vides, la nostra cultura i educació, confonem l'eficàcia sacramental amb l'eficàcia pràctica i els joves es formulem preguntes com: «De què serveix la missa?» I amb la Bíblia passa el mateix: «Per què l'hem de llegir si no ens diu res de la nostra vida?»; «Si va passar fa molt de temps i el que diu són "fantasies" que ara no passen, no val la pena». Davant d'aquesta situació cal ajudar a entendre que la Bíblia no narra cròniques del passat, sinó unes reflexions que ens interpel·len i fan trobar un sentit a la nostra vida d'avui.

—Com és el «públic» infantil? És un «públic» agraït? S'acosta amb facilitat al missatge evangèlic?

—Qui conviu amb infants sap que és el «públic» més agraït de tots, juntament amb la gent més gran. És per això que ens «hem de fer infants per entrar al Regne de Déu», com diu Jesús a l'Evangeli. Ells confien i

agraeixen de tot cor el que fas pel seu creixement, per la seva vida. La seva capacitat per aprendre i admirar-se per les coses fa que, si el teu llenguatge és motivador i dinàmic, s'acostin de manera fàcil al missatge evangèlic. Aquest els atrau molt perquè és un missatge solidari, pacificador i sobretot perquè «et valora pel que ets i no pas pel que tens o aparentes». Et fa ser el protagonista de la teva pròpia vida.

—Com els ajudarà de grans haver viscut l'experiència de Déu de petits?

—No ho sé. La fe és un do de Déu. Els qui els acompanyem en la fe no els donem la fe, simplement intentem que des de la seva vida descobreixin Déu. Un Déu que és present i camina al costat nostre, cal descobrir-lo i respondre-li. Ara bé, si ells han viscut una experiència alliberadora, amical, una experiència que els omple de joia i esperança..., això els marcarà molt profundament i podran gaudir-ne més endavant. Trobaran sentit a la vida, tindran un nord i una força interior que els farà més forts davant les pròpies febleses; veuran el món sota el prisma de l'amor i la misericòrdia; seran llavors del Regne i transformadors de la seva història tant personal com social. Pot semblar una utopia, però aquesta és la meua esperança, la força que em mou a posar la creativitat al servei de l'Evangeli.

Carme Munté

Altres propostes

✓ **Enneagrama i evangeli. Aprofundiment**, a càrrec d'Antònia Cirer, psicòloga clínica i experta en Enneagrama, i Jaume Sidera, claretià (en col·laboració amb l'Associació Cultural Àgape). Lloc: Fundació Claret (Nàpols, 346, 1r 2a de Barcelona). Dates i horari: divendres 21 de novembre, de 19 a 21 h; dissabte 22 de novembre, de 10 a 14 i de 16 a 20 h, i diumenge 23 de novembre, de 10 a 14 h.

✓ **Llegir, pensar i pregar amb la Bíblia VI - l'Apocalipsi**, a càrrec d'Anton M. Vilarrúbias, claretià i professor de Bíblia a l'ISCR de Vic. Lloc: Fundació Claret. Dates i horari: 9 i 16 de desembre del 2003 i 13, 20 i 27 de gener del 2004, de 21 a 22 h.

✓ **Enneagrama i evangeli. Iniciació**, a càrrec d'Antònia Cirer i Jaume Sidera. Lloc: casa d'espiritualitat Claret (Rambla de Sant Domènec, 5, de Vic). Dates i horari: des del sopar del divendres 12 de març fins al dinar del diumenge 14.

✓ **Habitar el propi cos camí cap al silenci. Acollir la pròpia història, reconèixer els sentiments, obrir-se a Déu**, a càrrec de Clara Cuchillo (psicòloga), Àngela Porcar (massatgista), Manuel Porta (metge) i Joan Soler (religiós). Lloc: casa d'espiritualitat Claret de Vic. Dates: el mateix curs es realitzarà dues vegades. 1a edició: 25 i 26 d'octubre i 8 i 9 de novembre del 2003. 2a edició: 24 i 25 d'abril i 8 i 9 de maig del 2004. Horari: des de dissabte a les 16 h fins al diumenge a les 16 h.

✓ **Estiu 2004: setmanes d'enneagrama i evangeli**. Lloc: casa d'espiritualitat Claret de Vic. Dates: setmana primera, del 26 de juliol a l'1 d'agost; setmana segona, del 2 al 8 d'agost; setmana tercera, del 9 al 15 d'agost.

Inici de curs de l'Escola Activa de Pares del Clot

BARCELONA.— Amb l'inici del nou curs 2003-2004 comencen també les activitats de l'Escola Activa de Pares del Clot (Comunitat Cristiana Sant Pere Claver), que ja fa trenta anys que funciona.

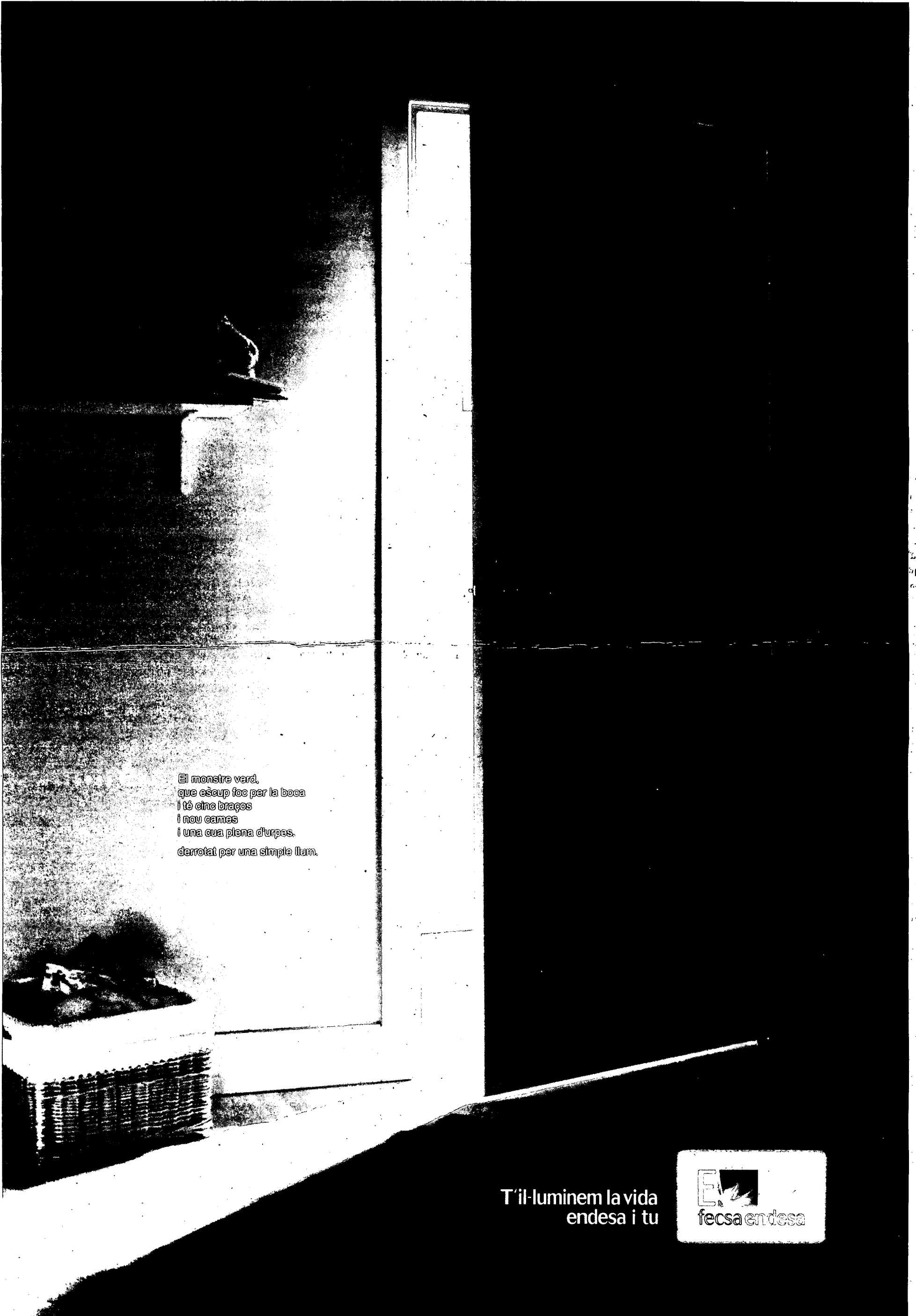
L'Escola Activa de Pares del Clot està oberta a tots els pares i mares que es prenen seriosament l'educació dels seus fills. Els grups de sis matrimonis, animats per uns monitors, es reuneixen cada quinze dies de les deu a les dotze de la nit per intercanviar

experiències. De tant en tant hi ha conferències i també taules rodones, amb la participació dels fills.

La primera reunió tindrà lloc el divendres 21 de novembre (cal inscriure's prèviament), i hi haurà una sessió informativa, que no suposa cap compromís, el dijous 16 d'octubre a les 22 h. Els qui hi estiguin interessats poden demanar més informació a: Escola Activa de Pares (c/ València, 680 - 08027 Barcelona - tel. 933 516 011). (C.C.)

Cant gregorià a la Schola Cantorum de Barcelona

BARCELONA.— El 24 de setembre es va iniciar el nou curs de cant gregorià de la Schola Cantorum de Barcelona, el 19è de la seva fundació. Cada diumenge, a les 10.30 h, canten la missa a la parròquia major de Santa Anna de Barcelona. Com altres anys, totes les persones interessades pel cant litúrgic oficial de l'Església llatina són convidades a participar en la celebració litúrgica, així com a formar part del grup. Els assaigs són els dimarts i els dijous de 18.30 a 20.30 h a la mateixa parròquia. No cal tenir coneixements de gregorià, perquè ja s'adquireixen amb els assaigs i el temps. Només es demana formalitat i compromís. Els interessats poden telefonar al tel. 932 012 043 o assistir a un assaig o actuació. (C.C.)

El monstre verd,
que escup foc per la boca
i té cinc braços
i nou cames
i una cua plena d'urpes.
derrotat per una simple llum.

T'il·luminem la vida
endesa i tu

La Millor Aliada

BENVINGUTS AL CEL

Barcelona

Encontres de Promoció Juvenil de Barcelona participa en un encontre internacional

■ És un moviment internacional catòlic que agrupa joves de catorze països d'Amèrica i d'Europa

BARCELONA.— Quatre representants dels Encontres de Promoció Juvenil (EPJ) de l'arquebisbat de Barcelona van ser presents del 23 al 31 d'agost a la població d'Heredia, a Costa Rica, en l'Encontre Internacional. Eren Montse Bermúdez, coordinadora nacional d'EPJ; Carles Viñas, coordinador de Barcelona; Imma González i Mn. Joan Sabé.

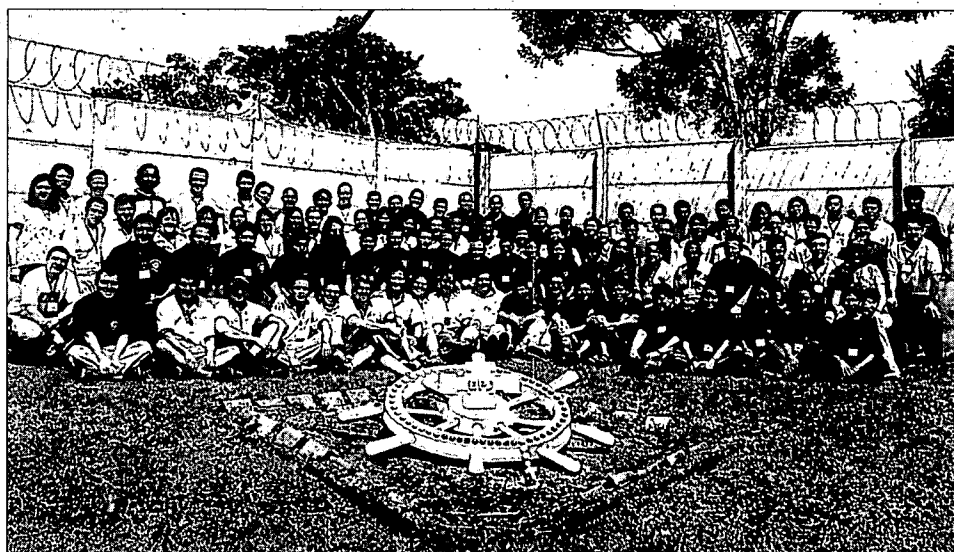
Encontres de Promoció Juvenil és un moviment internacional catòlic que agrupa joves de catorze països d'Amèrica i d'Europa. La seva finalitat és evangelitzar el jove a través del jove. Es coneixen com a *emproistes*, paraula que ve de l'ús que en fan els mariners. *Emproista* és aquell que vigila des de la proa del vaixell i alerta dels perills en anar fent camí en la mar.

A Barcelona existeix des de fa trenta anys, si bé EPJ es va iniciar el 1968 a Colòmbia, i Espanya posseeix tres centres per a la formació de joves líders denominats «centres guies», ubicats a Barcelona, Sòria i Pamplona. Així mateix, actualment funcionen 63 «centres guies» més arreu d'Amèrica.

La idea del seu fundador, el prevere català Josep Maria Pujadas (Canet de Mar, 1915 - Barcelona, 1984), és la promoció integral del jove, oferint-li respostes concretes davant de la quantitat d'antivalors que la societat actual posa davant seu.

Amb aquesta inspiració, cada tres anys els Encontres de Promoció Juvenil es reuneixen en l'àmbit internacional per promoure la unitat, l'enriquiment mutu i la difusió del moviment. Aquestes reunions s'anomenen Encontres Internacionals i serveixen específicament per delimitar les línies d'evangelització dels EPJ en l'àmbit internacional d'acord amb les línies d'acció pastoral de l'Església.

Cada país tenia la possibilitat d'enviar un màxim de deu participants a l'Encontre Internacional. En total, van aplegar-s'hi 117 persones. Entre moltes altres decisions que es van prendre, van ser reelegits per al proper trienni 2003-2006 els següents càrrecs: com a coordinador internacional d'EPJ, el jove mexicà Carlos Peña, i com a assessor internacional, el prevere colombià P. Germán Méndez, passionista. De fet, tots dos venien exercint aquests càrrecs des del darrer Encontre Internacional, celebrat a Houston (Te-

Participants a l'XI Encontre Internacional d'Heredia (Costa Rica).

xas, Estats Units) l'any 2000.

L'activitat principal del moviment és la realització d'Encontres de Promoció Juvenil als diversos llocs on s'estableix. L'Encontre de Promoció Juvenil és una convivència juvenil dissenyada especialment per a joves en un moment crucial de la vida, el moment de les opcions vitals, i pretén d'una manera esquematitzada brindar als joves una guia per orientar aquestes opcions. A l'Encontre el segueix un Pos-

tencontre, que cerca assegurar la perseverància i el creixement del jove en la seva opció a la fe.

Els *emproistes* van ser reconeguts oficialment per la Santa Seu l'any 2001 com una associació privada internacional de fidels de drèt pontifici, i la seva adreça electrònica principal és www.epjinternacional.org.

El proper Encontre Internacional tindrà lloc l'any 2006 a Colòmbia, si Déu vol. (C.C.)

Mn. Andreu Masdeu: un bon pastor

BARCELONA.— L'estiu passat va morir Mn. Andreu Masdeu i Barberà, el meu predecessor com a rector de Sant Pere de les Puelles. Malgrat el seu delicat estat de salut, la seva mort va ser molt sobtada. Voldria ressaltar, a tall d'homenatge, algunes característiques de Mn. Andreu que em semblen molt importants i alligonadores.

Austeritat. Vivia la pobresa evangèlica com una cosa connatural en ell i amb alegria. Això es traduïa en una austeritat autèntica en la manera de viure, de vestir, en les despeses personals, en una paraula, en tota la seva persona.

Amor a l'Església. Estimava de debò, realment, l'Església. Se sentia unit de cor al Papa i al seu bisbe, fos qui fos, a qui obeïa sincerament en tot el que disposava. No li vaig sentir mai una crítica, tot i que el seu itinerari sacerdotal no fou pas fàcil: ell ho explicava amb un to humorístic i amable. Se sentia germà de tots els sacerdots, en comunió amb tots ells, fins i tot amb aquells que no pensaven com ell. Sempre estava disposat a allargar la mà quan s'assabentava que un sacerdot ho

Mn. Masdeu, amb el cardenal Carles.

necessitava. Estimava realment els fidels que el bisbe li havia confiat pastoralment. Tot i que a vegades podia semblar adust i sec en el tracte, qui el coneixia una mica descobria un cor que estimava de debò, sensible i patidor (no li costava gens ni mica que se li neguessin els ulls).

Humilitat. No era pretensions i coneixia bé i acceptava les seves limitacions. Assumia amb docilitat el lloc que li corresponia i que li havien assignat. D'això en tinc un testimoni ben personal. El primer any que jo vaig ser a la parròquia de Sant Pere, ell visqué encara a la rectoria (cosa que el va fer patir

molt). Puc assegurar que mai no es va interferir en res en la meua acció pastoral ni en les meves decisions. Només donava un consell o una orientació si jo la hi demanava, si no... ni això! Només en una ocasió —i en veu baixa— em digué: «Em sento incòmode a la parròquia... des del primer diumenge que vas ser rector de Sant Pere ja vas fer canvis.» Una altra vegada em digué: «No vull fer nosa.» Va assumir amb una humilitat admirable la seva jubilació i es va saber retirar amb elegància i discreció.

Crec que els fidels de Sant Pere de les Puelles no podran oblidar fàcilment els onze anys que va passar Mn. Andreu entre nosaltres com a rector, la seva dedicació a la parròquia i el seu zel pastoral malgrat la migradesa de la seva salut.

No va fer soroll ni se'n va parlar als diaris. Al seu enterrament no hi havia bisbes (aquells dies hi havia plenària de la Conferència Episcopal Espanyola) ni autoritats. Ni tan sols una munió important de capellans. Però no dubto que Déu li reservà un lloc important al seu Regne... que, en definitiva, és el que val. (Mn. Josep M. Martí i López)

Pro cambril Santa Teresina de l'Infant Jesús

BARCELONA.— El 3 d'octubre, dos dies després de la festa de la seva titular, la parròquia barcelonina de Santa Teresa de l'Infant Jesús (Via Augusta, 68) commemora la dedicació del temple, l'any 1997. Enguany, però, la celebració té un significat especial, perquè la tarda del 14 de desembre vinent les relíquies de la santa de Lisieux, que ja són a l'Estat espanyol, visitaran la parròquia. Per això, Mn. Joan Escala, el rector, s'ha adreçat als fidels perquè amb la col·laboració de tots es pugui finalitzar el cambril de Santa Teresina de l'Infant Jesús.

«És la mateixa santa Teresina, el zel dels rectors i la devoció del poble; amb una paraula, és l'amor el que ha fet el miracle d'haver edificat aquest temple tan preciós en honor de la santa de Lisieux», escriu Mn. Joan Escala. I afegeix: «I ho serà el fet d'acabar-lo del tot, amb aquest do que ens fa el Senyor de rebre les relíquies de la santa, a casa seva, oi que sí? Si els primers fidels han bastit aquest temple, no serem ara bons hereus dels nostres pares? Us escrivim aquestes ratlles demanant-vos el vostre ajut per acabar el cambril de santa Teresina: lloc de pregària al seu costat!...»

Mn. Joan Escala, doncs, demana que tots els fidels s'impliquin més que mai en la finalització del cambril de Santa Teresa de l'Infant Jesús, ja sigui adquirint el llibre *Construint l'Església. En els cinquanta anys de capellà de mossèn Joan Escala i Mitjans*; ja sigui participant en la tradicional subhasta pro cambril de Santa Teresina de l'Infant Jesús, que tindrà lloc el 4 de desembre vinent. (C.C.)

Tarragona

Inauguració de curs de la Cúria diocesana

■ Mons. Martínez Sistach renova la seva confiança en el seu consell de direcció, rejoyeneix part de l'equip de delegats i fa entrar una dona com a delegada

TARRAGONA.— El 16 de setembre va tenir lloc a la Casa de l'Arquebisbat l'acte d'inauguració del curs 2003-2004 de la Cúria Diocesana, presidit per Mons. Lluís Martínez Sistach, arquebisbe metropolità de Tarragona i primat.

Després d'una breu salutació del prelat i d'una pregària, l'arquebisbe va adreçar unes paraules als presents tot remarquant la importància de la tasca que es desenvolupa a la Cúria. El treball que s'hi fa no té només un caràcter burocràtic, sinó d'autèntica vocació de servei a Déu i a l'Església, i va encoratjar els seus components a perseverar en aquesta voluntat.

Tot seguit, Mn. Joàquim Claver Caselles, secretari general-canceller, va procedir a la lectura dels següents nomenaments referits a la composició del Consell Episcopal, signats per l'arquebisbe Lluís amb data de 7 de setembre: Mn. Miquel Barbarà Anglès, vicari general de l'arxidiòcesi de Tarragona; Mn. Creu Saiz Ruiz, vicari episcopal de la zona pastoral de Reus, Baix Camp, Conca de Barberà, Priorat i Urgell-Garrigues; Mn. Francesc Esteso Cuenca, vicari episcopal de la zona pastoral de l'Alt Camp, el Baix Penedès i el Tarragonès, i Mn. Joan Antoni Cedó Perelló, vicari episcopal de la zona pastoral de Tarragona.

A continuació Mn. Claver va fer públics també els nomenaments de nous delegats i directors de secretariats diocesans, signats amb data de 16 de setembre del 2003. Són els següents: Mn. Francesc Xavier Morell Rom, delegat diocesà de Catequesi; Mn. Norbert Miracle Figuerola, delegat diocesà d'Ensenyament; Mn. Santiago Soro Roca, delegat diocesà de Pastoral Social; Mn. Jordi Vila Borràs, delegat diocesà d'Apostolat Seglar; Mn. Rafael Serra Abellà, delegat diocesà de Litúrgia; Mn. Joan Àguila Chavero, delegat diocesà de Vocacions; Mn. Joaquim Fortuny Vizcarro, delegat diocesà de Mobilitat Humana; Mercè Guasch Secall, delegada diocesana de Pastoral de la Salut; Mn. Joaquim Claver Caselles, delegat diocesà d'Associacions i Fundacions, i Mn. Raimon Mateu i de la Casa, delegat diocesà d'Apostolat del Mar-Stella Maris.

D'altra banda, els delegats i directors confirmats en el càrrec, als quals havia expirat el temps de la seva designació, són els següents: Mn. Xavier Reñé Balcells, delegat diocesà d'Economia; Dídac Bertran Vallvé, delegat diocesà de Mitjans de Comunicació Social; Mn. Josep Pascual Palau, delegat diocesà de

Els nous delegats i directors juren el càrrec.

Mercè Guasch signa el document d'acceptació.

Declaracions de l'arquebisbe

En referència a aquests nomenaments, l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, en declaracions a *Catalunya Cristiana* ha explicat que «hem apostat per la joventut a l'hora de proveir de responsables de delegacions diocesanes i secretariats, en el cas de nous nomenaments, per bé que alguns d'ells han estat ratificats en els seus càrrecs i d'altres encara no han exhaurit els tres anys de gestió».

Aquests nomenaments suposen aproximadament una renovació de l'ordre del cinquanta per cent dels delegats i directors dels secretariats, «per bé que hi ha, en conjunt, un ventall molt ampli d'edats que combina l'experiència amb la il·lusionada embranzida dels joves», tal com manifesta l'arquebisbe Lluís. I afegeix: «Amb aquesta renovació pretenem desenvolupar, amb la major eficàcia possible, el Pla Pastoral diocesà.» (Joan Boronat)

Nomenaments parroquials

Aquest estiu passat, l'arquebisbe Lluís Martínez Sistach va disposar els següents nomenaments: Mn. Isidre Torremadé Torrent, rector de Sant Joan Baptista de Reus; Mn. Manuel Pascual Saperas, rector de Crist Rei de Reus; Mn. Josep Moreno Espinosa, rector de Santa Maria de Ferran-la Móra, a Tarragona; Mn. Eduard Arrufat Tarragó, rector de la Santa Creu i de Sant Pere de Calafell; Mn. Ramon Blas Batet, rector de Sant Pere de Cambrils; Mn. Pasqual Gasol Simó, rector de Sant Jaume de Riudoms; Mn. Josep M. Gavalda Ribot, rector de l'Assumpció d'Alcover, de Sant Pere ad Vincula de Mont-ral i de Santa Maria de Capafonts; Mn. Josep M. Mitjans Figueras, rector de Sant Pere de Riudecols, de Sant Antoni de Pàdua de les Irls i de Sant Bartomeu de l'Argentera, i encarregat de l'església de la Concepció de Maria de les Voltes; Mn. Evarist Gómez Ruiz, rector de l'Assumpció de les Borges del Camp, de Sant Miquel d'Alforja, de Sant Andreu d'Arbolí i de Sant Esteve de la Febró; Mn. Joan Francesc Amigó Bartra, rector de Santa Maria de Guimerà, de Sant Miquel de Ciutadilla, de Santa Maria de Vallfogona de Riucorb, de Sant Jaume de Passanant i de Santa Maria de Glorieta, i Mn. Jaume Gené Nolla, rector de Sant Joan Baptista de Vinaixa, de Santa Maria de Fullella i de Sant Joan Baptista de Vallclara.

Missions i Cooperació entre les Esglésies; P. Eduard Canals Casas, delegat diocesà de Vida Consagrada; Mn. Josep Moreno Espinosa, delegat diocesà de Pastoral Familiar; Mn. Magí Sabaté Marsal, director del Secretariat Diocesà de Música Sacra; Mn. Armand Puig Tàrrach, director del Secretariat Diocesà del Diaconat Permanent; Mn. Josep M. Alegret Bellmunt, director del Secretariat Diocesà de Serveis al Clergat; Mn. Joan Magí i Ferré, director del Secretariat Diocesà de Pastoral Bíblica; Mn. Jaume Roig Roig, director del Secretariat Diocesà de Relacions Interconfessionals, i Mn. Josep Bofarull Veciana, director del Secretariat Diocesà de Laics amb Missió Pastoral.

Cal aclarir que la resta de responsables de delegacions i secretariats diocesans no esmentats segueixen igual per no haver expirat encara el temps del seu mandat.

Després de la lectura dels nomenaments, els nous delegats i directors de secretariat procediren a jurar el càrrec i a signar el document d'acceptació.

Tots aquests nomenaments són per a un període de tres anys, tret del de vicari general, que té caràcter indefinit. Cal remarcar el fet que Mercè Guasch és la primera dona seglar que accedeix a una delegació diocesana. (C.C.)

Bon dia!

Compren materials d'enderroc (teules, radiadors, fàbriques en desús, reixes, portals, etc.) i material antic (llibres, biblioteques, botigues velles, etc.).

Truqueu a en Raimon o en Pau al
972 645 262

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA
BON VIURE

Som a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, ascensor, sala d'estar, seguiment mèdic i sanitari, animació, caliu humà. Estades temporals i indefinides. Poques places. Campoamor, 56 - Barcelona.

Tel. 934 274 453

PUJOLS JOIERS,
els artesans de l'or

TANQUEM PER
JUBILACIÓ

Liquidació total

joieria, rellotgeria i
argenteria

Visiti'ns al carrer Hospital, 29,
de Barcelona, al costat de les
Ramblas. Tel. 933 182 284

COSM PRIMERA AGÈNCIA
MATRIMONIAL DE CATALUNYA

La cerca de parella requereix les màximes garanties.

Més de 25 anys d'experiència.

Dirigida per Psicòloga col·legiada.

Garantia JAC Generalitat de Catalunya.

Informi-se'n gratuïtament i sense compromís,
el nostre equip de psicòlegs li dirà si pot
ajudar-lo/la.

COSM, c/ Balmes, 64, 3r 2a (xamfrà c/ Aragó)

08007 Barcelona

Tel. 934 877 180 - Fax 934 877 148

<http://www.agenciamatrimonial.com>

Tortosa

Ordenació diaconal del colombià Milton Gómez

■ Ajudarà a la residència diocesana per a estudiants Adrià VI i servirà les parròquies de Rasquera i de Ginestar

LA FATARELLA.— La diòcesi de Tortosa viu unes setmanes de gran goig i alegria. El 14 de setembre va ser la consagració episcopal de Mons. Romà Casanova com a bisbe de Vic, i fa dues setmanes l'ordenació diaconal de Milton Gómez, un altre motiu de joia i d'agraïment a Déu per la seva constant ajuda i benedicció.

El diumenge 21 de setembre a missa d'onze del matí a la Fatarella, una comunitat cristiana de la comarca de la Terra Alta, el bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, conferia l'orde del diaconat al jove Milton Iván Gómez Núñez.

Era una missa concelebrada pel rector de la comunitat, Mn. Emili Vives; per Mn. Ramon Font, rector de la parròquia de l'Assumpció d'Amposta i fins ara rector del Seminari; per Mn. Blas Ruiz, rector d'Ascó i de la Torre de l'Espanyol i fins ara vicerector del Seminari, i per Mn. Rafel Prades, secretari particular del bisbe.

El temple estava replet de fidels que volien fer explícit el goig de tota la comunitat diocesana pel gran do d'un membre que és cridat a servir l'Església des de la vocació sacerdotal. També van acompanyar-lo la comunitat del Seminari, on ha estat preparant-se, i l'equip de la residència diocesana Adrià VI, on ha estat ajudant aquest darrer curs.

El bisbe Salinas, en l'homilia, recordava la dimensió universal de l'Església i com a cap de l'Església diocesana acollia aquest jove colombià que amb tota la seva família ha vingut a viure a les nostres terres. Tot recordant-li la missió del diaca i la seva perspectiva orientada cap al presbiteri, el bisbe Salinas li encomanava l'anunci de l'Evangeli en totes les tasques

El nou diaca va agrair el do rebut.

que se li confiaren.

El fet de venir amb tota la família a viure a les nostres terres ha estat un factor determinant per acollir-lo, ja que això fa possible una millor i més fàcil integració de Milton a la nostra realitat.

Ja havia acabat els estudis eclesiàstics i havia rebut algun ministeri al seu país, però el trasllat de la seva família el va fer venir cap a casa nostra. L'estudi de la nostra llengua, de la geografia, de la cultura, de la història de la nostra diòcesi i país, el treball en diverses realitats parroquials de la diòcesi i l'aprofundiment en algunes qüestions actuals de bioètica han estat la seva darrera formació al Seminari de Tortosa. Valgui una anècdota: amb un català clar i correctíssim va fer el brindis d'honor davant del bisbe i de tot el

claustr de professors la passada festa de Sant Tomàs d'Aquino.

Després de la celebració de l'Eucaristia d'ordenació, un pisolabis per a tots els participants va donar ocasió per felicitar-lo i encoratjar-lo en la vocació rebuda. Un dinar en el qual van participar el bisbe, els sacerdots i la família del nou diaca va concloure la joiosa festa.

Mentre espera rebre l'ordenació presbiteral se li ha encomanat l'ajuda a la residència diocesana per a estudiants Adrià VI que el bisbat té a Tortosa, a l'edifici del Seminari, i el servei a les parròquies de Rasquera i de Ginestar.

Que aquestes benediccions continuïn acompanyant la nostra diòcesi i que fructifiquen en noves, moltes i santes vocacions sacerdotals.

Víctor-Manuel Cardona

Conferència de Torralba a la Fundació Manyà

TORTOSA.— El 27 d'octubre la Fundació Manyà retrà homenatge acadèmic a la figura del seu mestre: Mn. Joan Baptista Manyà Alcoverro (Gandesa; 1884 - Tortosa, 1976). El nucli de la conferència serà la conferència del Dr. Francesc Torralba Rosselló sobre *Repen-sar Déu després de l'onze de setembre del 2001*.

El conferenciant és molt valorat a Tortosa i la Fundació Manyà ho sap. És la tercera vegada que es dirigeix a un públic interessat. El tema del 27 d'octubre, en una conferència que probablement es publicarà, és una qüestió viva en què Torralba reflexiona a fons.

La vetllada s'encetarà musicalment amb cants i, seguidament, es proclamarà el nom dels premiats en el Concurs d'Assaig i de Poemes. El guanyador del concurs d'assaig, una actualització de la figura i del missatge de Mn. Manyà, rebrà 2.500 euros, mentre que el de poemes en rebrà 1.000. En el concurs de poemes hi ha un accésit: un lot de llibres.

Aquest any presidiran l'acte Mons. Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Tarragona i primat, i Mons. Xavier Salinas, bisbe de Tortosa. Coronarà l'acte un sopar que es fa en honor dels guanyadors i dels membres del Patronat de la Fundació. (J.B.B.)

SOLSONA

Ordenació diaconal de Lluís Ruiz

TÀRREGA.— El diumenge 7 de setembre passat l'església de Santa Maria de l'Alba de Tàrraga es va omplir de gom a gom amb gent de tota la diòcesi de Solsona i rodalies. Lluís Ruiz, de 27 anys, era ordenat diaca pel bisbe de Solsona.

Mons. Jaume Traserra, bisbe de Solsona, que va presidir la cerimònia, va fer diaca Lluís Ruiz Brichs, seminarista de la diòcesi que feia dos anys que havia servit la parrò-

Foto: Ramon Estany

quia de Solsona durant els caps de setmana.

A Solsona s'encarregava dels escolans de l'altar major de la catedral, entre altres coses. I entre setmana estudiava al Seminari Interdiocesà de Barcelona. Darrerament servia a la parròquia de Tàrraga, on es va celebrar la cerimònia diaconal. En aquests moments Lluís està estudiant a França, on continuarà els seus estudis per arribar a ser capellà. (R.E.)

Poesia

Mons. Romà Casanova, bisbe de Vic

Violeta de les Terres de l'Ebre t'han enlaira com a bisbe de Vic. Estimat a Tortosa; desconegut fora d'ella pel teu treball humil, han cridat: sorpresa! En to molt agut.

Déu i el Papa en línies tortes han escrit la història i el futur del teu camí. A la Plana de Vic, no correràs sol: veterans i novinguts seguiran ton banderí puig tu ets aigua fresca, nou ventijol.

Repeties una i altra vegada: sense Déu i l'Església, no sóc res, sense família i poble, encara menys, sense comunió amb Roma, tot resta malmès. En terra viguetana m'han plantat i aquí floriré.

Sí, en temps de tempesta i sequera el bisbe Casanova serà pastor d'un ramat que no tem el llop. La vara de Romà serà xiulet i cançó, florida de roses i espines, signes d'amor.

Tornarà a les arrels cristianes de terra catalana viguetana amb la saba d'un Evangeli rellegit en clau de seny, zel, vida més humana obrint camins nous, vers un cel infinit.

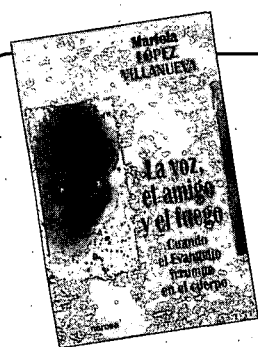
VIC:

no tinguís por. La terra assaonada d'abans tornarà a florir amb nous sants. Vic, seràs millor si vius en comunió obert a tots els vents, també als forasters.

ROMA:

i si al final de la cursa uns claven en l'escut episcopal la palma del martiri i altres, però, hi planten un llorer? Podria ser.

J. Blanc i Bahima

Mariola López Villanueva
LA VOZ, EL AMIGO Y EL FUEGO
Cuando el Evangelio irrumpe en el cuerpo

Fragments de la vida cristiana, llegits des de l'Evangeli, per aprendre a veure Déu en els esdeveniments de la vida.

160 pàg. 9,10 €

narcea, s.a. de ediciones

Dr. Federico Rubio y Galí, 9 - 28039 Madrid
Tel. 915 546 102 - Fax 915 546 487

narcea@narceaediciones.es www.narceaediciones.es

Lleida

Cinc-cents lleidatans peregrinen a Lourdes

■ Per primera vegada hi van participar pelegrins immigrants

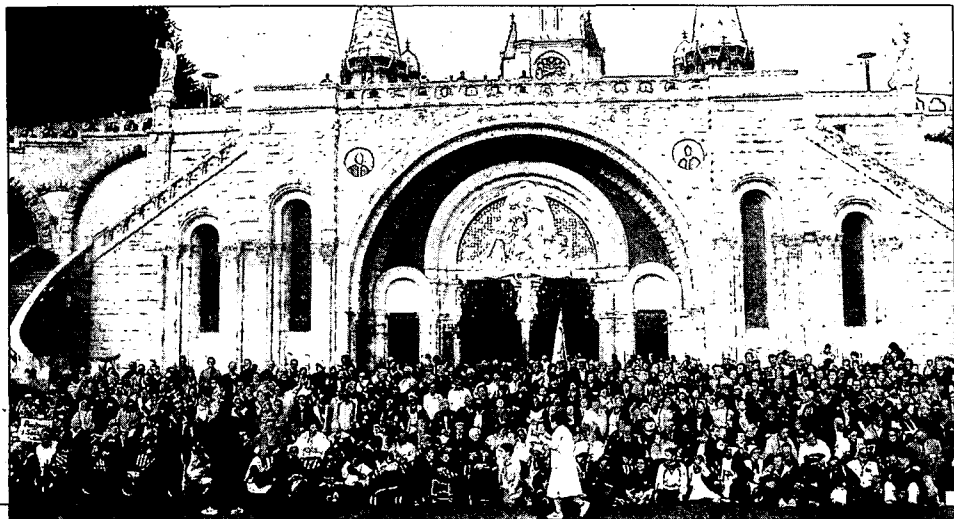
LLEIDA.— L'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de la diòcesi de Lleida va fer de l'11 al 14 de setembre el seu XVIII pelegrinatge amb malalts a Lourdes, presidit pel bisbe Francesc Xavier Ciuraneta.

Els pelegrins van sortir de Lleida el matí de l'11 de setembre. Amb deu autocars, contractats per la mateixa Hospitalitat, ho van fer els 366 pelegrins i malalts inscrits, als quals se sumarien en dies posteriors un autocar amb 65 pelegrins organitzat per l'arxiprestat del Centre de Lleida i un altre amb prop de 80 pelegrins de les parròquies del Secà de Sant Pere i de Pardinyes, encapçalats pels seus respectius rectors.

A aquests pelegrins se sumaria el dissabte 13 un altre autocar organitzat per la parròquia del Carme de Lleida amb uns quaranta pelegrins, tots ells immigrants de Colòmbia i d'Equador. «La presència d'aquests immigrants va fer realitat el lema d'enguany a Lourdes —“Un poble de totes les nacions”—

en referència a la segona carta de sant Pau als Efesis. També i per primera vegada vam tenir dues voluntàries que eren colombianes i en qualitat de pelegrines una mare i dues filles bolivianes», explica el president de l'Hospitalitat, Martí Sandiumenge.

El responsable de l'Hospitalitat explica que com cada any es va fer també l'homenatge als malalts, amb un seguit d'actuacions. Enguany, però, aquest acte va ser una bona ocasió perquè el president de l'Hospitalitat de San Cristóbal de la Laguna, a Tenerife, Leo Alberto Pérez, s'acomiadés dels pelegrins lleidatans després de deu anys de compartir pelegrinatge. En paraules de Martí Sandiumenge, va ser un acte emotiu: «Els canaris van lliurar un diploma al nostre consiliari, i al company Franz com a expresident i a mi mateix ens obsequiaren amb una ceràmica canària com a record. Jo vaig dir públicament que

Imatge de conjunt.

El bisbe Ciuraneta, amb els malalts, que eren 63.

la col·locaríem en un lloc destacat del nostre estatge social de la futura Casa de l'Església, a la restaurada Acadèmia Mariana.»

Els pelegrins canaris van fer un obsequi a tots els pelegrins, una petita peça de

fusta pintada a mà, alhora que l'Hospitalitat de Lleida va obsequiar tothom amb uns rosaris. Als malalts els els lliurà personalment el mateix bisbe Ciuraneta.

La jornada més significativa va ser, però, la del dissabte 13, amb la celebració del dia de la diòcesi de Lleida a Lourdes. A dos quarts de nou del matí es va celebrar la missa a la gruta, en català, presidida pel bisbe Ciuraneta i concelebrada pel consiliari de l'Hospitalitat, Mn. Ramon Galceran; el consiliari adjunt, Mn. Àngel Escalés, i una quinzena de preveres lleidatans més. El bisbe Ciuraneta, en l'homilia, es va referir a l'any del rosari i va convidar tothom a resar-lo en família, alhora que va evocar la senzillesa i la humilitat de santa Bernadeta i la seva actitud de servei.

En l'ofertori, els lleidatans aproparen a l'altar oli de Llardecans i ametlles primerenques, així com un rosari fet amb soca d'olivera i uns llibres de text ofrenats per unes voluntàries del col·legi Mater Salvatoris. L'Hospitalitat, en nom de tots els pelegrins, va ofrenar el ja tradicional ciri que cremaria a la gruta ininterrompudament. En la missa a la gruta es van aplegar 570 lleidatans; alguns d'ells se sumaren al pelegrinatge en vehicles particulars.

Ja a la tarda va tenir lloc la Processó de Torxes, encapçalada per l'Hospitalitat de Lleida. «Vam resar mig misteri del rosari en català i vam cantar el *Virolai*. Com que aquest any érem els primers, anàvem tots els pelegrins de Lleida amb els malalts junts encapçalant el rosari. Per això quan vam cantar-lo ens vam sentir molt bé. Va ser emocionant.» El president de l'Hospitalitat fa un balanç molt positiu d'aquest pelegrinatge, tot i que reconeix que el matí previst per anar a piscines, per rebre la renovació baptismal, va ser un xic desorganitzat, a causa del mal temps i de la pluja.

L'any vinent hi haurà una peregrinació conjunta de les hospitalitats de les 8 diòcesis catalanes, tot commemorant el 125è aniversari de la mort de Bernadeta. Sandiumenge diu que el seu desig és que Lleida tingui molts més pelegrins de la terra ferma: «Desitjo també que els arxiprestats, com ha estat enguany el cas del Segrià-Garrigues, que només ells han omplert un autocar, s'impliquin molt més en l'organització....»

Jordi Curcó

Sant Josep retorna a la façana de l'església de Bovera

BOVERA.— El poble garriguenc de Bovera pot contemplar de nou la imatge de sant Josep, que presideix com antigament la façana principal de l'església parroquial, de la qual el sant patriarca és titular. La reposició de la imatge ha estat una iniciativa de la parròquia, amb el seu rector, Mn. Josep Cucurull, al capdavant, i que ha comptat amb el suport dels fidels i veïns de Bovera.

La imatge, que omple la fornícula que fins ara romania buida, ha estat realitzada

per l'escultor Josep Montañola Tost, després d'haver-hi treballat durant uns dos mesos. L'escultor ens presenta un sant Josep paternal que camina amb el seu fill Jesús, al qual porta de la mà.

L'escultura, que fa 85 cm, ha estat executada per l'autor en un bloc pedra de Vinaixa. Com a curiositat cal dir que la pedra de l'escultura era part d'un bloc destinat com a matèria primera en les obres de construcció del temple de la Sagrada Famí-

lia de Barcelona, circumstància aquesta que omple de goig Josep Montañola.

No és aquesta l'única imatge que l'escultor ha realitzat darrerament, ja que també ha treballat en una reproducció de la Mare de Déu de Gràcia de la Granadella. Així mateix, es troba treballant en una talla en pedra de sant Cristòfol. La imatge de sant Josep de Bovera va ser beneïda solemnement pel bisbe de la diòcesi de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta. (J.C.)

Acol·lim i ajudem
les futures mares
amb problemes

Fundació Pro Vida
de Catalunya

Nom: _____

Cognoms: _____

Adreça: _____

Núm.: _____ Pis: _____ Porta: _____

Codi Postal: _____

Població: _____

Província: _____

E-mail: _____

La informació que ens faciliteu serà recollida en el nostre fitxer automatitzat i confidencial. Tens el dret d'accedir-hi i rectificar-la o cancel·lar-la si ho desitges.

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències; desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

Menorca

Maó reviu les festes patronals de la Mare de Déu de Gràcia

■ El bisbe Joan Piris va afirmar que la Verge Maria ha de ser el model maternal de la societat d'avui

MAÓ.— Maó va viure els dies 7 i 8 de setembre les festes patronals de la Mare de Déu de Gràcia. La Verge Maria, en paraules del bisbe Joan Piris, ha de ser el model maternal de la societat d'avui i el mirall de tots els catòlics per viure la seva fe cristiana. Així ho va afirmar en la seva homilia en la Missa de Caixers, celebrada a la parròquia de Santa Maria de Maó.

La vigília de la festivitat del Naixement de Maria es van suspendre els actes populars a cavall per una forta tempesta que va descarregar sobre la ciutat mentre la comitiva, formada pels caixers inscrits, era a l'ermita de la patrona de la ciutat, on assistien al tradicional rés de vespres, presidit pel caixer capellà, Mn. Josep Manguán.

Al matí del dia 8, festa de la Mare de Déu de Gràcia, i una vegada fet el replec de cavalls, els caixers van dirigir-se al monestir de les Concepcionistes, on hi havia exposada als fidels la imatge patronal de la Mare de Déu de Gràcia. Poc després, sortia la comitiva amb la imatge venerada pels maonesos portada per quatre caixers. El bisbe Joan Piris, que va presidir els oficis

religiosos, va estar acompanyat pels rectors i capellans que exercixen pastoralment a la ciutat i pels capellans fills de Maó.

En la Missa de Caixers, Maó escenifica cada any la trobada maternal de la Verge amb el seu poble, a l'entrada de l'església de Santa Maria. Els aplaudiments i el cant de la *Salve Regina* són el preludi d'un ofici religiós viscut amb intensitat i molt solemne en honor a la festa que rememora el naixement de la Verge Maria.

El bisbe Joan Piris va convidar tots els

Les festes aixequen una gran expectació.

catòlics de Maó i els menorquins en general a «trobar camins de presència i promoure iniciatives per tal que la gent pugui experimentar la proposta salvadora de Jesús com una Bona Notícia». «Una notícia —va afirmar— que aporta sentit a les diferents experiències de la vida i a la mateixa vida.»

El prelat va encoratjar els fidels a ser testimonis del protagonisme de Jesús de Natzaret en la història humana, i a veure en

Maria el primer esglaió que condueix a afirmar que «Déu és amb nosaltres». I va demanar de fer-ho «amb paciència però també amb molta esperança, i mostrar amb signes concrets que és possible la construcció d'un món nou i d'una Església evangelitzada i evangelitzadora». I com a exemple, el bisbe va assenyalar la vida i l'obra de Teresa de Calcuta, que serà beatificada el 19 d'octubre. Per al prelat, «se-

guint el model de Maria, hem de començar tots a guardar amb fe la Paraula de Déu i a investigar-la tot discernint-ne les riqueses, per donar-ne testimoni a tothom i en totes les èpoques».

Finalitzada l'Eucaristia, el bisbe, els preveres, els caixers i tots els ciutadans congregats a Santa Maria i a la plaça de la Constitució van acomiadar la imatge de la patrona amb aplaudiments i fervor. La Mare de Déu de Gràcia, con-

duïda amb carruatge i acompanyada per quatre cavallers, va ser retornada a la seva estança: l'ermita que porta el seu nom i on és venerada tot l'any.

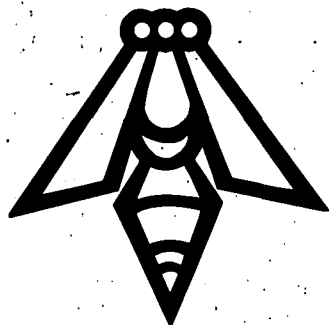
La Missa de Caixers va tenir un tó d'atenció missioner. La col·lecta anirà destinada a dues missions: al Perú i a la República Dominicana, on han retornat, ara fa pocs dies, dos missioners menorquins, el prevere Berto Vidal i el laic Tomé Garriga, respectivament.

Guillem Ferrer Monjo

CERABELLA

zona industrial, A
ES 08181 SENTMENAT (BARCELONA)
Tel. +34.93.715.31.02 Fax +34.93.715.02.51

CERERIA ABELLA,
Sant Antoni Abat, 9
08001 BCN
t. 934 41 09 07 / fax. 934 41 70 47

CERERIA ABELLA,
Boters, 5 (Portaferrissa)
08002 BCN
t./fax. 933 18 08 41
NOC,
Comte Borrell, 41
08015 BCN
t. 934 42 93 28 / fax. 934 41 90 47

cerers
des de
1862

Missions demana més presència pública als catòlics

CIUTADELLA.— El Secretariat Diocesà de Missions de la diòcesi de Menorca ha fet un treball de reflexió sobre l'estat de salut de la dimensió missionera de l'Església menorquina com a pas previ a la participació en el Congrés Nacional de Missions que es va celebrar del 17 al 19 de setembre a Burgos. Més de cinquanta persones (entre capellans, religiosos i religioses, i una majoria de laics de diferents grups parroquials i missioners) han pres part en aquesta reflexió que s'ha fet en tres grups, un per a cada arxiprestat (Maó, Centre i Ciutadella). Segons ha explicat el director del Secretariat, Josep Manguán, l'eix transversal de tota aquesta reflexió és la petició als catòlics menorquins d'incrementar la seva presència cristiana en l'àmbit públic i social, i trencar amb el corrent de retirar la fe a l'àmbit de la privacitat.

Els participants en aquesta dinàmica formativa han centrat les aportacions, segons Manguán, en quatre grans blocs: la necessitat de contemplar Menorca com una terra de missió, que necessita accions evangelitzadores; la dimensió missionera de la diòcesi i la necessitat de descobrir que l'Església és universal; el més que necessari diàleg interreligiós avui a Menorca, i la descoberta que tots els catòlics, no només els «professionals» de la fe (capellans, religiosos, catequistes i els laics

més implicats en les parròquies), són els responsables que la fe sigui viscuda no de forma inhibida, en l'àmbit social, sinó de forma compromesa, sense desercions. En paraules del director de Missions, «cal fer descobrir als menorquins que tot cristià és un missioner, i més encara en una societat de progrés com la nostra, cada vegada més secularitzada».

Els laics, sacerdots i consagrats que han participat en aquesta reflexió demanen una Església més oberta a la societat, que connecti més amb la gent, a fi de «redescobrir —segons Manguán— la dimensió missionera de la fe cristiana, que juntament amb la caritat són els eixos bàsics del compromís cristià». Manguán manifesta que les aportacions han versat sobre com fer aflorar els testimonis de vida cristiana, «que hi són», a fi que puguin esdevenir referents bàsics per als joves d'avui.

Des del Secretariat de Missions es valora de forma molt positiva l'aportació i la sensibilitat missionera que hi ha a Menorca, tot i que, segons Manguán, «cal prendre i augmentar la consciència cristiana d'aquesta Església missionera», no només des d'un punt de vista altruista. Segons el prevere, «l'experiència missionera que viu la diòcesi enriqueix de forma molt sana la vida de l'Església local». (G.F.M.)

Missions

EIVISSA

Diàleg interreligiós

Un dels temes tractats al Congrés Nacional de Missions (Burgos, 18-21 de setembre) ha estat el diàleg interreligiós. La trobada entre les diverses experiències de Déu en les religions esdevé el repte més gran que ha tingut la història de l'evangelització. Aquí no ens referim a l'ecumenisme

entre les diferents Esglésies cristianes, la urgència del qual reconeixem les mateixes comunitats eclesials, de cara a les aportacions que aquestes hem d'oferir a la comunitat europea. El mateix Jesús ens recorda la unitat dels seus deixebles com a condició perquè el món cregui (Jn 17,23).

En aquest escrit volem indicar el diàleg que l'Església catòlica promou, en primer lloc, amb el judaisme i l'islamisme, que tenen el seu origen en la fe d'Abraham, i amb les grans religions orientals i d'altres continents. A Europa, acostumats gairebé a la sola presència del cristianisme, de forma una mica sorpresiva des de fa uns anys, se'ns ha presentat el diàleg interreligiós com una urgència en la missió evangelitzadora de les Esglésies, per la presència de molts fidels d'altres religions entre nosaltres.

Davant d'aquesta nova realitat, el primer que s'imposa és conèixer-nos; no podem ignorar-nos els uns als altres, encara menys combatre'ns, com ha passat a través de la història: «Les altres religions constitueixen un repte positiu per a l'Església d'avui; en efecte, l'estimulen tant a descobrir i reconèixer els signes de la presència de Crist i de l'acció de l'Esperit, com a aprofundir la pròpia identitat i a testimoniar la integritat de la Revelació, de la qual és

dipositària per al bé de tothom» (RM, 56).

Si bé la plenitud de la Revelació té lloc en la persona i en el missatge de Jesús, Fill de Déu, aquest mateix Déu, a través de la història, en les diferents cultures, s'ha anat manifestant a tota persona de bona voluntat que s'ha preguntat per les grans qüestions de la vida, d'on venim, a on anem, com ser feliços, com viure en pau els uns amb els altres, què és el bé, què passa després de la mort... Les respostes que han intentat donar a aquests interrogants les diferents religions constitueixen un arsenal de riquesa doctrinal i espiritualitat que tots hem de conèixer.

El diàleg sincer sempre enriqueix els implicats. Als catòlics, el coneixement de la riquesa espiritual d'altres experiències

El factor religiós, en totes les cultures, és un element fonamental

religioses, tot evitant fàcils i enganyosos sincretismes, ens ajudarà a una millor comprensió dels grans continguts de la nostra fe, la Trinitat, cristologia, eclesiologia,

exigències ètiques de la fe, pregària... Als fidels d'altres religions, un diàleg franc amb els catòlics, cadascú des de la pròpia identitat, ben definida i respectada, sense irenismes, els permetrà conèixer i valorar com cal la fe cristiana. Perquè les religions de la terra

puguem oferir la nostra aportació específica al procés de la humanitat actual ens hem de renovar en moltes de les nostres expressions i formes de viure la fe per manifestar el veritable rostre «del Déu humà i senzill», que la humanitat necessita retrobar. El mateix diàleg interreligiós contribuirà, sens dubte, a aquesta renovació necessària. De les religions i dels valors que promouen, defensen i fonamenten, no se'n pot prescindir. El factor religiós, en totes les cultures, constitueix un element fonamental de la mateixa vida social i del sentit d'aquesta mateixa vida. Les aportacions de les religions en continguts doctrinals, valors morals, estils de vida, experiències de Déu en diferents camins

d'espiritualitat... són indispensables perquè la globalització sigui a la mesura de les persones.

Delegació de Missions

«I en l'«encontre» hi havia el Senyor»

La diòcesi de Cajamarca està situada a la regió nord-oriental del Marañón. És un vast territori ancorat als Andes. El territori accidentat fa que les comunitats estiguin disseminades i la comunicació sigui difícil. A causa d'aquestes característiques i per l'escassetat del clergat diocesà, el bisbe, amoïnada per la seva feligresia, va optar per encarregar a les congregacions religioses la cura pastoral de les zones desateses de la regió muntanyenca per tal de promoure el sentit de comunitat i la promoció humana i cristiana d'aquesta gent.

A finals dels vuitanta, en una zona vasta de la vall del Jequeteque es va crear la parròquia Santa Maria Magdalena, que comprenia tres districtes i uns seixanta masos amb uns vint mil habitants. Aquesta parròquia va ser encarregada a la nostra congregació d'Agustines Germanes de l'Empara, que ja treballava a la diòcesi. Fer-se càrrec de la parròquia era un repte: aquella gent estava acostumada que els visités un capellà un cop l'any en la festa del districte. Batejava els infants, celebrava eucaristies pels difunts... i fins a l'any vinent. Ajudar-los a descobrir una Església comunitat (família), on tots som igual d'importants, on els sacraments no són ritus màgics sinó «camins» de la gràcia de Déu, no era gens fàcil! Significava presència, acollida, formació en tots els aspectes.

A aquesta parròquia vaig ser destinada el gener del 1991 i hi vaig romandre fins a mitjan 1998. Després de cinc anys tinc la sort de visitar una altra vegada aquesta «missió», que va ser la meua llar en la dècada dels noranta. Van ser anys ben

La formació de les dones és una necessitat urgent.

especials: Sendero Luminoso semblava la por. Les malalties danyaven el cor de les comunitats. No menys tràgica era la desnutrició infantil, que era la causa de moltes morts. Obrir de cop i volta els ulls a una realitat tan dura em va fer preguntar des de la meua impotència: què fer?... Ajudar!... com? Em titllaran de paternalista... com ajudar-los perquè ells en prenguin consciència, tot respectant la seva pròpia idiosincràsia? No podia oblidar que la mirada dels terroristes estava posada en les persones i organitzacions que treballaven socialment.

Després de llargues estones de pregària, de demanar-li al Senyor la llum i la fortalesa, vaig anotar a la meua agenda les

pautes que considerava bàsiques: formació de la dona, dels joves i formació de líders de les comunitats camperoles. Aquests líders serien persones de la comunitat, elegits per ella i que serien preparats per tenir cura de la salut de la comunitat i per ajudar-la a créixer en la fe. Vaig anar a parlar amb el bisbe, que aleshores era Mons. Dammert, bon coneixedor de la realitat camperola, un home de Déu, lúcid i compromès amb el seu poble. Ell, com a pare que té una visió de conjunt, em va encoratjar per dur-ho a terme.

Al llarg de set anys vaig tenir la sort de poder acompanyar-los juntament amb una altra religiosa i professionals laics en el seu caminar. Vam començar pel més urgent: aturar els estralls del còlera. Una altra necessitat que requeria una resposta eficaç: la desnutrició infantil i la manca d'alimentació dels adolescents que anaven a l'escola secundària. Donar solució a aquesta situació era complex: d'una banda, proveir d'una alimentació bàsica i, de l'altra, donar formació a les mares. Vam començar amb un menjador per a escolars; al cap de dos anys comptàvem amb quatre menjadors a diferents comunitats que acollien més de cinquants escolars i, a més, ancians desamparats. També vam crear tallers de formació per a les dones. A aquest programa s'hi van dedicar molts esforços, ja que es veia la necessitat que fossin elles mateixes les garants del propi desenvolupament.

En visitar la missió després de cinc anys, constato amb alegria com un bon nombre de promotors es continuen reunint cada mes per rebre la formació permanent com a agents de salut de la seva comunitat,

però que la seva preocupació per millorar les condicions de vida de les seves comunitats els ha portat a gestionar aigua potable, recs i parcel·lació de terrenys per evitar els conflictes entre ells. Cal destacar-ne la sinceritat i l'autenticitat sense deixar-se subornar, el sentit de gratuïtat, l'ajuda mútua i la confiança en Déu. Em criden l'atenció les seves ànsies per voler aprendre, però, sobretot, la preocupació pels altres.

També va ser un regal de Déu compartir la seva alegria. Tan bon punt es van assabentar de la meua arribada van preparar el seu acolliment calorós; uns portaven la seva gallineta, d'altres, blat mòlt, arròs, iuca, *aji*, *papas*... Calia compartir «la seva pobresa», com diuen ells, i alegrar-se'n. No podia faltar-hi la música i el ball, no importava haver treballat tot el dia... l'important era alegrar-nos junts, «estar junts», compartir el temps com si el capvespre s'hagués aturat; no importava que el camí de tornada fos llarg, l'important era «ser-hi». Quan mirèssim des del cor desapareix la monotonia; cada mirada, cada moviment, cada abraçada estan amaratats d'aquest silenci misteriós i profund de la vida.

Mentre contemplava els moviments rítmics d'aquells peus em preguntava per què nosaltres hem racionalitzat tant fins a tenir una mirada utilitària de la vida. L'hem «cosificat», hem perdut el sentit de la festa, el fet de saber «assaborir» el pa de cada dia..., el pa de l'amistat, de la gratuïtat, del goig del compartir.

Certament «tocar» pobre neteja la mirada del cor.

Antonia Tur, a.h.a.

Per una integració laboral digna i igualitària

■ L'Associació de Suport al Disminuït Psíquic Mare de Déu de Bellvitge funciona des de fa més de trenta anys

El 1968 es va instituir l'Associació de Suport al Disminuït Psíquic Mare de Déu de Bellvitge, encara que no va ser fins al 1971 que va començar a funcionar el centre, per a la integració laboral de les persones adultes amb disminució psíquica. El camí recorregut

en aquests anys no ha estat fàcil i en aquest moment «som en una etapa d'obertura, d'expansió, de participació de les famílies, d'estar més presents en les activitats del barri», reconeix el director de l'associació, Mario Gavilán.

L'associació va sorgir davant la necessitat de crear un lloc on es pogués proporcionar formació i treballar la integració laboral de les persones amb disminució psíquica. Els seus estatuts ho recullen molt clarament: «És finalitat de l'associació la integració i promoció personal, laboral i social del disminuït psíquic adult com totes aquelles accions que representin una millora en la seva qualitat de vida considerant el seu entorn familiar.»

L'entitat compta amb dos grans centres diferenciats: el Centre Ocupacional (de tipus terapèutic i assistencial) i el Centre Especial de Treball (amb un entorn laboral i una funció productiva).

Al Centre Ocupacional, que es redifineix com a Servei de Teràpia Ocupacional, hi ha aquelles persones «que fan servir la feina com a eina terapèutica. Hem aconseguit una feina de rehabilitació i de promoció d'aquelles persones que no tenen accés a un lloc de treball, però que tenen unes mancances a nivell personal i social que cal cobrir. Aquí treballem més uns objectius més pedagògics i terapèutics que d'inserció laboral», explica el director de l'associació. Aquest centre també compta amb el Servei Ocupacional d'Inserció, per potenciar i conservar les capacitats laborals per tal que l'usuari d'aquest servei es pugui integrar a l'activitat laboral en un futur, segons s'indica des de l'associació, «mitjançant unes activitats d'ajustament personal-social i unes activitats prelaborals».

Així, el Centre Ocupacional ofereix

atenció a les famílies mitjançant reunions, entrevistes i xerrades, atenció individualitzada i seguiment, a més de serveis i activitats programades. El Centre Ocupacional compta amb 56 persones integra-

L'associació fa un gran esforç per la integració laboral dels disminuïts psíquics.

des al Servei de Teràpia Ocupacional i 16 al Servei Ocupacional d'Inserció.

El Centre Especial de Treball (CET), més conegut com a Tallers Bellvitge, ofereix als treballadors amb disminució psíquica una feina productiva i remunerada mitjançant dues seccions: manipulats (embalatges, envasats...) i impremta. Segons Mario Gavilán, en aquest centre el problema «és aconseguir o tenir, de forma continuada, feina. Ens movem dins de la competència de mercat, pura i dura. La nostra preocupació és fidelitzar els clients, que ens continuïn fent encàrrecs per tenir una font d'ingressos susceptible d'incrementar salaris, crear més llocs de treball».

Tot i les dificultats, Gavilán no amaga la seva satisfacció quan afirma que «estem en un grau de consecució elevat en el sentit que hi ha 37 persones amb contracte laboral, que estan guanyant un sou i que

alguns són el suport de la seva família». El fet que part de l'activitat del CET es dediqui a la impremta i a les arts gràfiques és un tret diferencial respecte d'altres tallers que treballen en la integració laboral del disminuït psíquic. Una altra característica de l'entitat és que es troba ubicada a Bellvitge, en un barri obrer: «Sempre ens hem destacat perquè els nostres serveis són gratuïts per als usuaris. Som conscients de les limitacions de les nostres famílies», indica Gavilán.

Per al president de l'associació, «tenim una assignatura pendent, que és la integració en l'empresa ordinària. Els últims cinc anys, hem aconseguit integrar tres persones. Quan als empresaris els parles de treballadors amb disminució psíquica reaccionen amb molta reserva. Hi ha molt desconeixement sobre el tema; a més, tampoc tenim l'equip suficient de persones com per poder fer els contactes amb les empreses, el seguiment dels treballadors...».

Voluntariat

En aquest moment, l'associació compta amb 109 persones entre usuaris i treballadors, a més d'un equip de suport format per 23 professionals. En l'actualitat els voluntaris fan una intervenció puntual. Pel que fa a les activitats quotidianes de l'entitat no n'hi ha cap que estigui sostinguda per voluntaris. Fa uns anys l'entitat es dedicava també al camp de l'oci, i aquí sí que era imprescindible el suport del voluntariat. «Ara s'està gene-

rant un servei de voluntariat al voltant de les famílies per cobrir necessitats d'acompanyament, per oferir un servei a aquelles famílies que en un moment donat necessiten algú que tingui cura del seu fill una estona o l'acompanyi a algun lloc... intentem que siguin les pròpies famílies les que s'ajudin unes a les altres i que assumeixin aquest paper de voluntariat», explica Mario Gavilán.

L'associació també està molt compromesa en el tema de la sensibilitat social. Així, organitza xerrades, participa en jornades tècniques, desenvolupa una feina a escoles i instituts perquè els nens i els joves coneixin el taller i s'apropin a les persones amb disminució psíquica. «Respecte fa 10 o 15 anys sí que hem constatat un canvi en la societat en relació als disminuïts psíquics. Ho comenten les pròpies famílies, ho veiem des del centre, la gent té una visió més normalitzada d'aquesta realitat, però encara queda molt camí per endavant», constata el director de l'entitat.

Passats els trenta anys de vida, l'associació dibuixa els reptes de futur. En evolució constant, Mario Gavilán apunta que «mirant cap al futur tenim unes necessitats puntuals, com és el tema de l'habitatge. Volem aconseguir una solució per a aquelles famílies que necessiten una opció de futur

pel que fa a l'habitatge, de residència per als fills. Potser també hem de pensar en la necessitat de cercar espais nous perquè continuem creixent i volem millorar la qualitat dels serveis».

Rosa María Jané Chueca

**ASSOCIACIÓ DE SUPORT
AL DISMINUÏT
PSÍQUIC MARE DE DÉU
DE BELLVITGE**
AV. MARE DE DÉU DE
BELLVITGE, 170-178
08907 L'HOSPITALET DE
LLOBREGAT
TEL. 933 354 897
FAX 932 631 891
C/e: Tallersbellvitge@telefonica.net

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar i Família
Institut Català del Voluntariat

xarxanet.org
XARXA ASSOCIATIVA I DE VOLUNTARIAT DE CATALUNYA

Espai obert i
compartit

Treball en xarxa,
punt de trobada

Gran porta d'entrada
als àmbits associatius

Informació,
coneixements,
reflexió...

Persones
i entitats

Per a més informació

0126 atenció
ciutadana

www.voluntariat.org

Mans Unides llança un diari solidari on-line

■ «Un sol món» pot visitar-se des de l'11 de setembre a www.mansunides.org

BARCELONA.— Amb la posada en marxa del diari electrònic *Un sol món* les delegacions catalana i balear de Mans Unides fan realitat un somni que perseguien des de fa anys. Des de l'11 de setembre es pot consultar a Internet un

dels primers diaris solidaris on-line del món, un mitjà de comunicació a l'abast de tothom que té com a gran objectiu donar veu a la gent del Sud. La nova web, que alhora servirà de portal electrònic per a les delegacions de Cata-

lunya i Balears de Mans Unides, incorpora les darreres tecnologies amb molt encert, tot permetent una navegació àgil i dinàmica i convidant contínuament a la interacció de l'usuari.

La solidaritat a només un clic. Amb aquest desig es va posar en marxa l'11 de setembre passat el nou diari solidari on-line impulsat des de les delegacions de Mans Unides de Catalunya i Balears. La primera edició electrònica d'*Un sol món* resol amb èxit un dels grans reptes que l'ONG catòlica tenia entre mans aquests darrers anys: el repte d'Internet. A més d'oferir una publicació electrònica basada en temes de solidaritat, la nova web pretén esdevenir una plataforma de ciberactivisme, que permeti a l'usuari implicar-se en la prevenció d'injustícies en l'àmbit de la pau i dels drets humans.

Sense amb prou feines haver fet encara publicitat de la posada en marxa d'aquest nou projecte solidari, el nombre de visites a la web de Mans Unides (www.mansunides.org) s'ha duplicat en aquestes darreres setmanes. El gran reclam és justament el diari *Un sol món*, que des de l'11 de setembre constitueix l'eix vertebrador d'una web que ha canviat completament la seva imatge per iniciar una nova etapa veritablement cibernètica.

Premi Civisme

El nou projecte de Mans Unides ja li ha valgut, quan encara estava en etapa de proves, el Premi Civisme als Mitjans de Comunicació d'Internet per part de la Generalitat de Catalunya. Se n'ha valorat

sobretot el contingut solidari, però també l'agilitat i l'atractiu amb què ha estat plantejat. La nova web destaca per la seva fàcil navegació i pels seus nombrosos materials multimèdia. No hi manquen els recursos de vídeo, àudio i animació info-gràfica.

El portal solidari està disponible en

El nou diari solidari destaca per l'agilitat i el dinamisme.

català i castellà i, tot i que no totalment, cada dia renova continguts. Els grans protagonistes d'aquests continguts seran els centenars de contraparts que Mans Unides té treballant a països del Tercer Món. Ells constitueixen una àmplia xarxa de privilegiats corresponsals que oferiran de primera mà una visió del món alternativa, molt diferent de la que ens ofereixen els mitjans convencionals. El Sud tindrà per fi un indret on expressar-se, on denunciar les injustícies i clamar la solidaritat del Nord, «perquè, per a Mans Unides, tan important com el finançament de projectes de desenvolupament és la sensibilització de les societats del nord», explica Daniel Ortiz, cap de Premsa de Mans Unides a Catalunya. «En aquest sentit —afegeix— un portal com *Un sol món* constitueix una eina excepcional.»

A les cròniques d'actualitat i d'emergència procedents del Sud s'hi uniran entrevistes en profunditat, galeries de fotografies de prestigi, agenda i espais per a la denúncia i l'activisme solidari. D'això darrer se n'encarrega la secció «Implica't-hi», on l'usuari podrà afegir la seva signatura o enviar correus electrònics de protesta. Les causes proposades van des de la demanda de pau a indrets de conflicte com Palestina o Colòmbia fins a la petició als poders responsables de la condonació del deute extern o l'alliberament

de presos de consciència. La web també incorpora informació sobre els projectes de desenvolupament finançats per les delegacions de Catalunya i Balears de Mans Unides i la possibilitat de fer donatius on-line.

Cibersolidaritat

Un sol món va començar oficialment a funcionar l'11 de setembre, una data ja emblemàtica no únicament perquè és la Diada de Catalunya, sinó també pels tràgics atemptats de les Torres Bessones. «Aquell atemptat ha servit de coartada per llançar guerres preventives, saltar-se la legalitat internacional i limitar els drets humans, cosa que des de Mans Unides denunciem i continuarem denunciant amb força», afegeix Ortiz.

El nou mitjà, allotjat cibernèticament a www.mansunides.org, convidarà tot aquell cibernauta sensibilitzat amb temes de solidaritat a «eliminar prejudicis i promoure

Per la Mercè, actuem!

Les Festes de la Mercè han tornat enguany a dedicar un espai important a la solidaritat. Del 20 al 24 de setembre el Port Vell de Barcelona va acollir la ja tradicional Festa de l'Espectacle Solidari, en què Mans Unides ha participat amb una activitat molt reeixida: *Actuem! Un altre món és possible*. El desig era transmetre a la ciutadania de Barcelona a través de diverses actuacions de teatre compromès, que incloïen també dansa i música, que si la societat civil actua es poden corregir les injustícies que causen les desigualtats Nord-Sud i que solen portar com a conseqüència la pobresa i els conflictes bèl·lics.

valors de tolerància i de solidaritat perquè a Catalunya hi hagi cada cop més activistes que lluitin per la pau i la justícia al món». I tot això, per començar, a un simple clic.

Samuel Gutiérrez

Rosari Iluminós

Hola amics! Fent-me ressò del desig del Sant Pare de resar el Rosari, us ofereixo en petits versos els misteris lluminosos per afegir al poema que va sortir publicat al número 1.152 de *Catalunya Cristiana*:

Per sant Joan va ser batejat,
i una Veu va parlar:
«Aquest és el meu Fill Estimat»
i sobre Jesús,
un colom va volar.
Jesús, com Maria,
a unes noces va anar.
«No tenen vi», la seva mare deia,
i Jesús la va complaure,
amb amor, les tines beneïa.
«Benaureats», els diu el Senyor,
país i peixos els dona amb tendresa,
a tots els parla de pau i amor.
«Veni a mi», diu, sense dubte de cap mena.
Pere, Jaume i Joan,
a la muntanya Tabor,
veuen emocionats
Jesús de blanc i amb gran esplendor.
«Aquest és el meu Cos;
aquesta és la meua Sang.»
Senyor! El teu amor és nostre!
Hi ha cap miracle més gran?

Cecilia Aranés Mallol

Coses de la vida

Coses de la vida

Recapte.
LA HUERTA EN CASA

L'opció
intel·ligent per
a la gent sana

Si realment vols una dieta sana per a la teva família, nosaltres conreem l'horta i et portem cada setmana a casa les fruites i les hortalisses fresques, lliures de químics, plaguicides i hormones i amb tota la força del seu gust.

A partir de 96,3€, 4 caixes (1 per setmana)
A partir de 1.087€, 52 caixes (any)
(transport inclòs)

Demaneu informació al Tel. 973 791 391

cultura

L'Escolania de Montserrat rep tretze nous cantaires

■ La proposta educativa que ofereix es basa en la formació integral dels alumnes, sempre des d'una concepció cristiana

MONTSERRAT.— El diumenge 14 de setembre, a dos quarts d'onze del matí, l'Escolania de Montserrat va rebre els nous alumnes per al curs 2003-2004. En total són tretze els cantaires que s'incorporen a la disciplina

d'aquesta escola de música, una de les més antigues d'Europa. Amb l'arribada dels nous escolans, l'Escolania de Montserrat té amb quaranta-un membres per al curs que va començar el 15 de setembre passat.

Els infants reben a l'Escolania una excel·lent formació humana i cristiana.

Els grans protagonistes

Els tretze nous escolans són els següents: Pol Aceña i Foguet, d'Olesa de Montserrat; Josep Bergadà i Bombí, de Sant Feliu de Guíxols; Jordi Cardona i Nadal, de Bellpuig; Marc Díaz i Callao, de Santa Oliva; Oriol Elias i Casaban, de Barcelona; Miquel Figueras i Bartés, d'Olesa de Montserrat; Francesc Gomis i Domènech, de Reus; Joan Lluís i Salvadó, de Tàrraga; Sergi Marquillas i Solsona, de Sant Joan de Vilatorrada; Aleix Mayans i Pons, de Terrassa; Lluís Serres i Ribas, de Santa Oliva; Joan Tarrida i Massana, de l'Arboç, i Miquel Vicente i Egea, d'Olesa de Montserrat.

El procés de selecció que han hagut de superar els nous alumnes es va iniciar fa poc més d'un any. Durant el curs passat, des del mes d'octubre, regularment han assistit a unes sessions de preparació on se'ls ha anat preparant i s'han valorat les seves aptituds musicals, a més del seu nivell escolar. Cal dir que la preinscripció a l'Escolania s'ha de fer durant el tercer i el quart curs del cicle de Primària (tel. 938 777 767).

L'Escolania de Montserrat ofereix als seus alumnes una formació humana i cristiana, que té en la projecció musical un dels seus principals objectius. L'alta qualificació musical del centre es constata diàriament al santuari i en les diverses activitats musicals programades al llarg de l'any, com són els concerts que s'ofereixen a Catalunya, a la resta de l'Estat espanyol i a l'estranger (Israel, Canadà, França, Bèlgica, Àustria, Anglaterra, Itàlia i el Japó, entre d'altres països) o la producció discogràfica.

Durant la seva estada a l'Escolania, els nois reben els ensenyaments corresponents al cicle superior de Primària i al primer cicle de Secundària obligatòria, juntament amb els ensenyaments musicals de grau elemental i grau mitjà. Aquesta formació escolar es correspon amb la condició que té l'Escolania de centre d'ensenyament bàsic i artístic autoritzat per la resolució 275/2001 de l'1

de juny de 2001 del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Durant el curs, els alumnes viuen a la mateixa Escolania, cosa que els aporta un aprenentatge en la convivència en els anys entre la infància i l'adolescència. La vinculació de les famílies amb el centre és molt directa, perquè l'àmbit familiar és considerat fonamental per a l'educació dels nens. D'aquesta manera, s'intenta donar resposta als objectius marcats: educar perquè es converteixin en persones ben formades intel·lectualment i perquè despleguin de manera eficient les seves aptituds i siguin capaços

Els nous cantaires de l'Escolania de Montserrat.

de viure en l'esperança i de créixer en el bé.

La proposta educativa que s'ofereix des de l'Escolania es basa en la formació integral dels alumnes, d'acord amb una concepció cristiana de la persona. Els objectius se centren en l'ajut perquè descobreixin i potenciïn les seves possibilitats intel·lectuals, espirituals, artístiques, afectives i físiques. De la mateixa manera, es té especial cura de l'educació artísticomusical de l'alumne com un mitjà idoni i important per inserir-se en la nostra societat i col·laborar-hi d'una manera responsable i constructiva. Semblantment, a l'Escolania es fomenta la vivència religiosa que s'arrela en la fe cristiana i ofereix uns criteris ètics per esdevenir ciutadans lliures i responsables.

L'Escolania realitzarà un concert el proper 3 d'octubre, a les 21.00, al Col·legi Alemany d'Esplugues de Llobregat (Baix Llobregat). Al mes de desembre, l'Escolania durà a terme una petita gira pels Països Baixos. D'una banda, el 15 de desembre, oferirà un concert a la catedral de Den Bosch (Holanda), mentre que l'endemà, dia 16, es traslladarà a Anvers (Bèlgica) per cantar a la catedral d'aquesta ciutat belga. (C.C.)

Portada del llibre.

Arxiu patrimonial del monestir de Poblet

Valentí Gual Vilà, professor de la Universitat de Barcelona, ens ofereix un nou llibre, voluminós per cert, i que esdevindrà una eina molt útil per als estudiosos de les ciències socials. Es tracta de l'inventari d'una part d'un fons documental que malauradament es troba dispers i exiliat en la seva major part fora del lloc d'origen. Ens referim a l'arxiu patrimonial del monestir de Santa Maria de Poblet. El volum es titula *Justícia i terra. La documentació de l'arxiu de Poblet (armari II)*, publicat per Cossetània Edicions, Valls 2003, 944 pàg.

En les prop de mil pàgines de l'obra, Gual descriu la documentació que es conserva a l'armari II de l'arxiu de Poblet (distribuïda en 36 calaixos). És la part corresponent als processos criminals, és a dir, els delictes contra les persones i propietats. Els papers són el resultat de l'actuació de la justícia baronial, una competència senyorial del cenobi en els seus territoris que s'escampaven arreu de Catalunya: la Conca, la Segarra, l'Urgell, l'Alt Camp, les Garrigues i la Noguera.

En total es relacionen gairebé 600 processos, més de la meitat dels quals daten dels segles XVI i XVII. Dins de les sentències destaca la darrera pena, la mort —entre els anys 1469 i el 1685 se'n dicten vint—, executada de la forma habitual, la forca, excepte en un cas, en què l'inculpat és degollat.

El qui vulgui seguir les pistes de cada causa podrà aprofundir en temes tan apassionants com el bandolerisme, la història de les mentalitats, la violència en el camp (robatoris i assassinats), la vinguda de gascons del sud de França, de l'Occitània, el paper de la dona en una societat desigual, els marginats o l'aprofitament dels recursos naturals com el bosc, les pastures o l'aigua, fonts de riquesa però limitades. Sense oblidar la pressió per recaptar la renda senyorial (delmes), la defensa de drets municipals, la repoblació de pobles abandonats i els efectes de les guerres, en especial la dels Segadors i la de Successió.

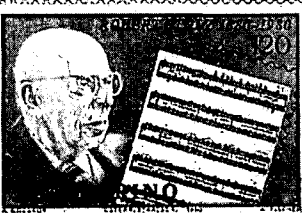
No es tracta d'un llibre d'història, sinó d'un llibre per fer història, tal com són els instruments de descripció dels arxius. Ara bé, la seva atenta lectura ens transporta a unes altres èpoques, a les vivències quotidianes, a la vida i a la mort, talment com un noticiari actual que explica les desgràcies i les coses més terribles que l'home pot arribar a cometre, una mostra de la poca evolució en alguns aspectes, tot i la distància cronològica.

Josep M. Grau i Pujol

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Robert Stolz, compositor

San Marino va dedicar el 1980 un segell al gran compositor austríac Robert Stolz per commemorar els cent anys del seu naixement. Nascut a Graz el 25 d'agost del 1880, va morir a Berlín el 27 de juny del 1975. És l'últim representant de l'època d'or de la música vienesa. Va començar la seva carrera musical als set anys com a pianista i als onze va publicar ja la seva primera composició.

Als disset anys va dirigir per primera vegada una orquestra. Des del 1905 al 1923 va ser el director titular de l'orquestra del Theater an der Wien, a Viena. El 1938 es va escapar a París, perseguit pels nazis. Després va viatjar als Estats Units, on va escriure música i cançons per a més de cent pel·lícules. Va guanyar dos Oscar de Hollywood. Robert Stolz és autor també d'unes cinquanta operetes.

Lliurament del premi literari Mn. Romà Comamala

VILABELLA.—El premi literari Mn. Romà Comamala, de narrativa curta, ha estat adjudicat a Joan Francesc Dalmau Llagostera, de la localitat de Miralcamp (Pla d'Urgell), i dotat amb mil euros, per la seva obra *Ni viu ni mort*. El premi va ser lliurat per l'alcalde de Vilabella, Jesús Aubia, en un acte celebrat el 10 d'agost passat a l'Hort de l'Abadia d'aquest poble de l'Alt Camp.

El jurat qualificador, constituït per Jaume Aguadé, Miquel M. Gibert, David Rabadà, Francesc Roig i Jaume Saltó, va concedir dos accèssits a les obres *Un pis per a ella sola*, de Joan Gironès, d'Arenys de Mar, i *La Passió de Muna*, de Remei Madriles, de Barcelona. En aquesta segona edició del Premi Romà Comamala hi van participar més de seixanta obres d'autors d'arreu de Catalunya, els quals van rebre un llibre, gentilesa del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, com a obsequi.

Obres al futur museu

Recentment s'han iniciat les obres de remodelació de l'antic convent de les

monges dominiques per convertir-lo en la seu permanent de la pinacoteca religiosa de la Fundació Mn. Romà Comamala, una obra adjudicada per un import de 51.071,47 euros. S'estan adequant la planta baixa i la planta superior, on hi haurà les sales destinades a l'exposició, i es confia de poder-la obrir al públic al començament de l'any vinent.

La col·lecció privada de la Fundació Comamala està integrada per prop de 170 quadres de temàtica religiosa realitzats entre el segle XVI i el XIX. Els estils abasten des del renaixement fins al barroc i des de l'escola espanyola, flamenca i italiana fins als quadres populars catalans del segle XVIII.

Cal recordar que Mn. Romà Comamala va ser rector Vilabella entre el 1964 i el 2000, any que va morir. Durant la seva llarga estada a Vilabella va impulsar la vida cultural i associativa del poble. Va fundar diverses entitats com ara l'Esbart Dansaire, la revista local o el museu etnològic. Paral·lelament al seu ministeri pastoral va conrear també la faceta literària. L'any 1990 Vilabella el va nomenar fill adoptiu del poble. (J.B.)

Recordant Joaquim Aribau, l'ermità màrtir

BARCELONA.—Joaquim Aribau i Girona va néixer a Barcelona el 1879. Es va casar amb Josepa Farriol i Comas. Tots dos eren els custodis de la gran ermita de Lourdes, situada a Castellet i la Gornal. S'hi venerava una imatge de la Mare de Déu de Lourdes. El matrimoni Aribau-Farriol estava totalment dedicat al seu servei. Això constituïa la seva il·lusió, alhora que s'esforçaven a fomentar la devoció mariana arreu de la comarca.

L'aspecte del Sr. Quimet —com tot-hom li deia— era ben característic: gran barba negra, guardapols (que era com una mena d'hàbit) i gran boina. Era també molt popular la seva tradicional tartana amb un cavall, el seu mitjà de locomoció. Dos cops a l'any, —el Dimecres de Cendra i l'1 de maig— se celebraven solemnes i molt concorreguts aplecs en aquesta ermita. El Sr. Quimet i la Sra. Josepa es desfeien per atendre amorosament els nombrosos romeus. Tota la roldalia admirava la fama religiosa i l'exemplaritat d'aquest matrimoni.

El 19 de juliol del 1936 va esclatar la persecució religiosa i el dia 25, festa de Sant Jaume, van arribar uns emissaris a l'ermita de Lourdes per tal de destruir aquell popular lloc de pietat i de pau. El Sr. Quimet, amb el rosari a les mans, va defensar la seva estimada ermita. Va morir màrtir per la seva gran fe cristiana, com un sentinella valent i fidel.

«Déu i Senyor Nostre, que vau assegurar que "ningú no té un amor més gran que el qui dona la vida pels seus amics" (Jn 15,13), recordeu-vos que el vostre servent Joaquim, l'ermità de Lourdes de Castellet, després de dedicar la seva vida a propagar i conservar la devoció a la vostra santíssima Mare, la Mare de l'Església, la va voler donar en acte de servei i de fidelitat. Concediu-nos, per la seva intercessió, el que ara us demanem i poder venerar-lo com a màrtir. Amén» (pregària aprovada per l'arquebisbat de Barcelona).

Mn. Salvador Nonell Bru

Editat el llibre «Sant Magí, fill de Tarragona»

■ La seva gènesi és un manuscrit de l'any 1927, obra de Ramon Soler Icart

TARRAGONA.—L'Ajuntament de Tarragona i la Confraria de Sant Magí han editat el llibre *Sant Magí, fill de Tarragona*, estampat el 18 d'agost passat, vigília de la festivitat del sant màrtir i copatró de la ciutat. Es tracta d'un llibre que esdevé «una pedra més en el gran mosaic de vivències maginianes», tal com escriu Mn. Francesc Gallart, capellà-administrador de l'ermita del Portal del Carro, a la presentació de l'obra.

L'origen d'aquest llibre és degut a la troballa d'un manuscrit fet l'any 1927 per un artista i pintor tarragoní, Ramon Soler Icart. Aquest treball —«Magí de les timbales», el personatge que obre el seguici popular de la ciutat— va ser localitzat per Albert Vallyé, tinent d'alcalde de Cultura de l'Ajuntament de Tarragona, en remenar a la botiga d'un antiquari.

L'Associació de Sant Magí es va engrescar a publicar el manuscrit amb algunes pàgines en facsimil de l'obreta de Ramon Soler, impulsada pel desig que «tots els habitants d'aquesta ciutat, i particularment els que hem tingut la sort de néixer a la formosa ciutat de Tarragona, perquè sapiguem la

Portada del llibre.

importància dels prodigis del nostre sant Magí, advocat especial contra totes les malalties contagioses», escriu l'autor.

El llibre relata diversos aspectes de la vida del gloriós màrtir: l'aparició del estampat que avui es venera a l'altar major de l'església del Portal del Carro, el fet miraculós que s'apagués una metxa posada pels francesos per fer esclatar la pólvora col·locada a la vora de

l'ermita el 19 d'agost del 1813, festivitat del sant, o la desaparició de l'epidèmia de còlera per intercessió del copatró tarragoní, a més d'incloure-hi els Goigs d'alabança a aquest sant ermità.

Joan Boronat

LES RECEPTES DE

JOAN
Villaró

Una gran oferta

Tenia uns 60 anys, era prim, amb bigoti, una barba pèl-roja i unes ulleres amb una muntura gruixuda. Va demanar per mi al grum de l'hotel restaurant. Em va donar l'encàrrec quan gairebé havia acabat el servei del migdia. Quan me n'anava cap al carrer vaig buscar l'elegant senyor. Vaig sentir que em cridaven. El senyor estava dins d'un cotxe negre. Em va dir: «Sí, sóc el propietari del restaurant... el coneix?» Li vaig contestar que sí, ja que era un establiment de molt prestigi.

La conversa va ser el començament d'una gran oferta econòmica pels meus serveis de xef de cuina, que no vaig poder rebutjar. Gràcies a aquest increment econòmic em vaig poder comprar un Simca Rallye.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402.

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H. AL DIA

Informe-vos al telèfon: 934 092 810 — Fax: 934 092 820

c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 — 08014 Barcelona — e-mail: publicitat@catcrist.com

LLIBRES

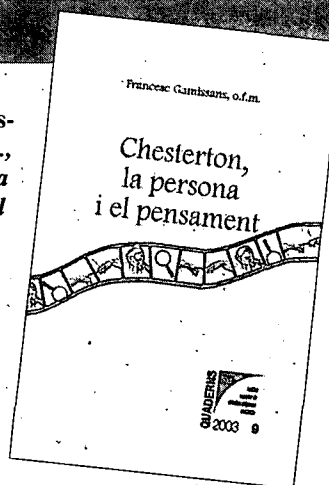
Vida i obra de Chesterton

Aquest opuscle recull el seminari que el seu autor —el P. Francesc Gamissans, franciscà, escriptor i periodista, col·laborador habitual de *Catalunya Cristiana*— va dirigir els dies 7 i 8 de març del 2003 a la Universitat de Lleida sobre l'original personalitat i el pensament filosòfic de Gilbert Keith Chesterton, l'escriptor anglès de més àmplia convocatòria de la primera meitat del segle xx. Com comenta l'autor en la presentació, la seva dissertació no és de recerca històrica, sinó més aviat un treball divulgatiu —periodístic— a l'abast de tothom. Per a Chesterton, «l'home sense una creença religiosa resta lògica-

ment desemparat de tota esperança ulterior. I a una societat així, li manca el suport amb què sostenir-se», explica el P. Gamissans. En una de les seves conclusions afirma que «per a molts, Chesterton és una barreja d'investigador i d'Àngel de la Guarda. Per als qui el coneixen millor és un dels més brillants pensadors de la fe cristiana i una espècie de predicador laic que és capaç de trobar Déu enmig de les situacions més insòlites i inesperades, sempre amb una simpatia fascinant». Com a epíleg, Francesc Gamissans publica cinquanta «paradoxes» molt interessants del polifacètic Chesterton (C.C.)

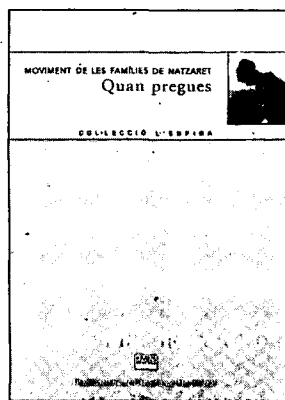
Francesc Gamissans, o.f.m.,
Chesterton, la persona i el pensament.

Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida, Col·lecció Quaderns IREL, Lleida 2003, 47 pàg.

Pautes per a la meditació

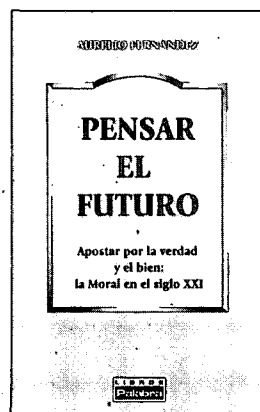
Aquesta obra, que s'estructura en tres capítols («Quan pregues», «La pregària en períodes de purificacions» i «En el camí de les purificacions interiors»), té com a objectiu principal servir d'ajuda al lector en el moment de la pregària i de la meditació. Quan algú comença la meditació, després de la lectura d'un text triat de les Sagrades Escripures o de qualsevol altra lectura adient, la persona s'ha d'esforçar per romandre en presència de Crist i per prendre consciència que, d'una banda, és el mateix Crist, davant del qual ens trobem, qui s'adreça a nosaltres i, de l'altra, és ell qui pronuncia les paraules que han de ser la substància de la nostra meditació. Una segona part de la meditació consistiria a reflexionar sobre la presència de Crist en el cor de l'orant. «La meditació et permetrà —llegim en un dels paràgrafs— de penetrar més a fons en la veritat que no estàs mai sol, ja que Crist habita en aquest "recipiente de terrissa" que ets tu. Ell ha escollit aquest recipient per fer-ne el seu temple; i, tot i que aquest recipient és miserable i potser fins i tot immund a causa dels teus pecats i les teves infidelitats constants, continua essent tanmateix temple de Déu i ho seguirà sent fins a la fi dels teus dies.» (C.C.)

Moviment de les Famílies de Natzaret, *Quan pregues.* Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Col·lecció La Espiga, Barcelona 2003, 108 pàg.

El futur de la societat occidental

Aurelio Fernández, capellà diocesà, filòsof i teòleg, convida el lector en aquestes pàgines a pensar sobre el futur de la societat occidental, on s'experimenta una crisi dels individus i de la cultura que té les seves arrels en l'enfosquiment de les veritats fonamentals de què s'alimenta la raó de ser d'Europa. Després d'analitzar en una primera etapa els valors originaris —realitat, veritat, bé, llibertat, ètica— així com els nous valors emergents, planteja com anunciar el missatge moral en el nou segle, tenint en compte l'experiència cristiana de dos mil·lennis. Amb un tarannà esperançador i optimista, ofereix pautes teòriques i pràctiques d'actuació. Més que esforçar-se a combatre l'error i el mal, és imperatiu apostar pels valors de la veritat i del bé i exposar-los, proclamar-los i practicar-los, sense cansar-se, ni adormir-se, convençuts que tots els éssers humans poden arribar a conèixer la veritat i a practicar el bé, si els consideren atractius per ser feliços. «El fil conductor del llibre és sempre la llum de la fe, per la qual Déu ens ha revelat la dignitat inalienable de tota persona», escriu Mons. Gabino Díaz Merchán, arquebisbe emèrit d'Oviedo, al pròleg. (C.C.)

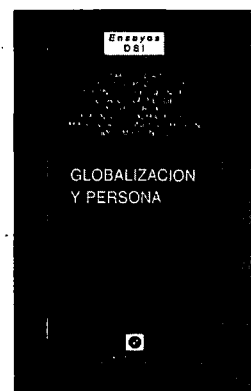

Aurelio Fernández, *Pensar el futuro.* Apostar por la verdad y el bien: la moral en el siglo XXI. Editorial Palabra, Col·lecció Libros Palabra, Madrid 2003, 281 pàg.

Les claus dels valors

Aquest llibre recull les ponències del IX Curs sobre Valors Humans, celebrat l'abril del 2002 i organitzat per l'Associació d'Estudis d'Axiologia. Dues d'elles (impartides per José M. Álvarez de Eulate, inspector de Finances de l'Estat, i José M. Méndez, inspector de Finances de l'Estat i president de l'Associació d'Estudis d'Axiologia) es dediquen al tema de la globalització. La resta de ponències giren al voltant de la promoció de la persona. N'hi ha quatre (Carlos Díaz, director de l'Institut Emmanuel Mounier; Alfonso López-Quintás, catedràtic de Filosofia; Mª Ángeles Almacellas, professora a l'Escola de Pensament i Creativitat, i Mª Rosario González Martín, professora de Teoria i Història de l'Educació) que estan orientades bàsicament a l'aspecte educatiu. En les dues restants, Carlos Valverde, catedràtic de la Facultat de Teologia Sant Damas, examina el paper insubstituïble de la família per aconseguir persones no frustrades sinó creadores, i Javier Barraca, professor d'Ètica, estudia com l'ésser humà es realitza en la seva vocació personal. (C.C.)

AA.DD., *Globalización y persona.* Unión Editorial, Col·lecció Ensayos DSI, Madrid 2003, 213 pàg.

La Bíblia, experiència de fe

Sents la Bíblia com una cosa llunyana, que no et diu res? O, pel contrari, consideres que les Sagrades Escripures poden ajudar-te tant en el teu creixement personal com en la teva formació educativa i en la teva maduració religiosa? Qualsevol que sigui la teva resposta, aquest llibre pot ajudar-te a integrar la Bíblia en la teva vida, a posar-te en camí, avançant en els itineraris de l'experiència religiosa i la pregària personal i comunitària. Les Sagrades Escripures tenen la virtut d'«il·luminar» totes les dimensions de l'educació religiosa: el sentit d'Església, la interpretació en clau religiosa i cristiana de l'existència personal, el sentit de la veritat i de la revelació, la pregària, el creixement en un estil de vida de servei i de solidaritat... En el centre d'aquest volum se situa, doncs, l'acostament a la Bíblia, que més que explicar els trets d'una veritable experiència de fe, és el llibre que introdueix, alimenta, rellança i acompanya aquesta experiència de fe. A més, té la capacitat d'ajudar a entrar en el nucli fonamental de la maduració religiosa dels joves (raó educativa) i pel lloc central que ocupa en l'experiència de la fe cristiana (raó teològica). (C.C.)

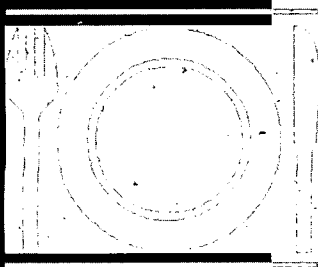

Salvatore Currò i Roberto Dimonte, *En camino con la Biblia. Materiales para encuentros.* Editorial San Pablo, Col·lecció Para Jóvenes, Madrid 2003, 181 pàg.

Pastis espigolín

INGREDIENTS:

300 g de farina
2 carbassons
melmelada
llevat, avellanes
sal, conyac
sucre morè
4 ous, xocolata i
margarina

PREPARACIÓ:

Barregeu 300 grams de farina amb dos carbassons pelats i ratllats i amb tres cullerades de melmelada, un sobre de llevat, un paquet petit d'avellanes, una mica de sal, una copa de conyac, tres cullerades de sucre morè, quatre rovells d'ou i, al final, quatre clares a punt de neu i uns quants trossets de xocolata. Quan ja estigui tot ben barrejat, unteu un motllo amb margarina i poseu-lo al forn a 180 graus fins que la massa estigui semicompacta. Deixeu-ho refredar.

La crítica literària d'aquesta setmana

Conèixer millor el Tercer Món

Els diccionaris actuen tradicionalment gairebé com a instàncies judicials, o instruments que confereixen autoritat als seus continguts, i moltes vegades són l'últim referent en discussions o interrogants sense resposta. Aquest que ara tenim a les mans és una cosa molt diferent.

Certament que desitja aclarir conceptes, però no des d'una autoritat allunyada de la realitat, o purament científica o d'autoritat indiscutible. D'alguna manera podríem dir que és una cosa així com «la veu dels sense veu».

El Tercer Món, en expressió encunyada per Mao Tse Tung, era el format pels països econòmicament pobres. En la ment dels autors d'aquest interessant diccionari fa referència a gent que ha estat deixada de banda i que no té el poder necessari per configurar el seu futur. I la visió del seu món, de les característiques i de la manera d'abordar els temes referents a les preocupacions i qüestions teològiques que els afecten.

La diversitat, àmplia, de temes, està tractada no tan sols per especialistes en la

matèria, sinó per homes i dones que pertanyen a aquests països, llengües i cultures de què parlen. I així, no es tracta d'una mena de síntesi o anàlisi de laboratori o de càtedra llunyana, sinó d'una cosa que sorgeix de la realitat. Hi ha especialistes indis, cingalesos, llatinoamericans, filipins, japonesos, xinesos, i del gran ventall de tots els països que englobem en aquesta denominació genèrica.

Hi ha un fet cert, que tot i partint d'una mateixa fe, a través de confessions diferents, el substrat religiós i cultural és molt diferent, i dispar. I poder contrastar la nostra visió occidental de temes tan importants com els que tracta qualsevol teologia, amb el que sorgeix de civilitzacions i cul-

tures d'altres països als quals gairebé no s'ha tingut en compte durant segles. L'assumpte dels ritus amb els esforços inútils de Mateo Ricci ara es pot veure d'una manera diferent, i tractat amb seriositat a través d'un diàleg pluricultural s'aconsegueixen quotes de sintonia insospitades. I s'enriqueix el pensament, perquè les intuïcions de ments estructurades amb altres paràmetres donen una llum nova a visions repetides.

Els noms d'aquells que han ajudat a formar aquest petit però molt útil diccionari ja l'avalen per si sols, i conviden a la seva consulta. Val la pena fer-ho, no tant per curiositat, sinó per conèixer punts de vista i desenvolupaments de pensaments que amplien els nostres. La pluralitat de cultures que està a la base de tota visió globalitzant ens convida, a través d'aquestes pàgines, a ampliar els coneixements,

gràcies a més, a la bibliografia que sovint s'hi afegeix.

L'aparent irregularitat en l'extensió dels diferents apartats, així com el fet de no aparèixer-ne algun que podria semblar important, és el tribut que han de pagar a favor de la brevetat els autors de la síntesi. Però això no impedeix que el recomanem en tots aquells que estiguin interessats en temes que afecten el Tercer Món, tan transcendents en el nostre moment actual.

-Cristóbal Sàrrias

Virginia FABELLA—R. S. SUGIRTHARAJAH,
Diccionario de Teologías del Tercer Mundo.
Verbo Divino, Estella (Navarra) 2003, 407 pàg.

La sardana i la dansa

Federació Sardanista de Catalunya
web: <http://fed.sardanista.com>

Una parella unida per l'amor i la música

Continuant la sèrie d'obres de divulgació sardanista que integren la col·lecció MOS, el Grup d'Informadors Sardanistes de Catalunya ha editat recentment el seu 14è volum, dedicat a recopilar la biografia i les dades referencials sobre l'obra d'una apreciada parella afectiva i artística: el matrimoni Fèlix Martínez Comín i Pepita Llunell.

Joan Domènech Moner ha portat a terme un complet treball que ens apropa al coneixement de la vida i la trajectòria professional de dues persones que han compartit sentiments, sensacions i coneixements pertal d'enriquir-se emotivament i artísticament i transmetre les seves inquietuds i el seu treball a totes aquelles persones interessades.

Fèlix Martínez Comín va ser, fins a la seva mort, un home actiu en les seves múltiples facetes com a instrumentista, pedagog, compositor i director de cobles, orquestres i corals. En la seva obra musical hi sobresurten sardanes d'una gran qualitat;

però, on el seu llegat és més valuós és en els altres formats no sardanístics, amb remarcables poemes musicals, suites programàtiques i concerts de cobla amb instruments no habituals en aquesta formació. També Pepita Llunell ha estat prolífica en les seves incursions en el món artístic, tant com a rapsoda i actriu i també com a compositora. La seva obra sardanística presenta el cas infreqüent de veure premiades gairebé la totalitat de composicions.

Aquest llibre va més enllà de la simple biografia i aporta una visió molt completa sobre les polifacètiques qualitats artístiques d'aquest matrimoni, la valoració de la seva obra, els homenatges que se'ls han dedicat i altres aspectes que ens permeten copsar la dimensió humana i cultural d'aquests dos personatges. El llibre es completa amb un seguit d'apèndixs en els quals es relacionen moltes informacions sobre l'obra, els enregistraments sonors i altres dades.

Nou arxiu musical a Palamós

L'arxiu musical d'Arcadi Margarit, un destacat instrumentista palamosí, s'ha incorporat al patrimoni de l'Agrupació Sardanista Costa Brava.

Arcadi Margarit i Casadevall va néixer a Palamós l'any 1913 i va morir a Manresa el 8 de desembre del 2001, després d'una activa i intensa carrera musical que el va acreditar com un intèrpret de ténora remarcable i també com a autor de 25 obres per a cobla. Margarit va assolir prestigi actuant entre el 1935 i el 1937, amb la cobla Barcelona, al costat del gran tenor Albert Martí. Margarit també va ser una peça clau en els enregistraments discogràfics promoguts pel mestre Rafael Ferrer entre els anys 1962 i 1964, formant part de la cobla Laietana.

De la seva producció musical la sardana més coneguda porta per títol *En Patufet Pau Pi*, escrita l'any 1954 i dedicada al popular personatge radiofònic Pau Pi, creat per Enric Casademont.

La filla de Margarit ha fet donació a l'entitat palamosina de l'arxiu musical del seu pare per tal que aquest llegat musical es conservi a la població on havia nascut. (C.C.)

Catalunya Cristiana

Una xarxa per a l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara

només per 80,60€ l'any

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 80,60€ per any

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Amb dos pagament semestral de 40,30€

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou anys, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular

Entitat Oficina DC

Data

Compte

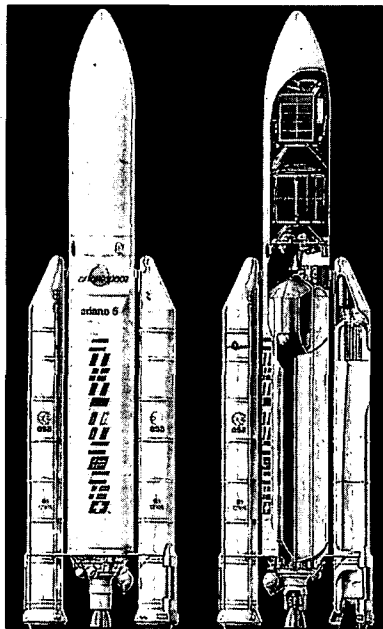
Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
 (Departament de Subscripcions).
 Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
 Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

L'Agència Espacial Europea (ESA) no es vol quedar enrere

Tothom recordarà el desastre del coet europeu Ariane 5 de l'11 de desembre de l'any passat. Llançat des de la Guaiana, portava a bord dos satèl·lits per posar-los en òrbita, el Hot Bird 7 i el Stentor, que es van perdre calamitosament perquè no pogué posar-se a l'òrbita que pertocava. Ho explicàvem en aquesta pàgina de C.C. el 16 de gener d'enguany. Va ser un cop molt fort per a l'ESA (s'hi van perdre uns 1.000 milions d'euros, entre coet i satèl·lits), però això no l'ha frenada. El 27 de maig passat es van reunir a París els representants dels quinze països membres per tractar de reprendre els projectes. I van aprovar per unanimitat una inversió de més de 1.000 milions d'euros a tall d'injecció salvadora per restablir la competitivitat dels coets Ariane 5. L'Estat espanyol, com a membre que és, n'hi haurà d'aportar 100 milions.

Aquestes xifres fan rodar el cap. Pot ser rendible una

L'Ariane 5.

despesa d'aquesta envergadura? La primera resolució aprovada invertirà 228 milions d'euros per al millorament del model Ariane 5. Continuen pensant que, com que té una capacitat d'unes 10 tones de pes, podrà posar alhora dos satèl·lits en òrbita tal com havia de fer el del 11 de desembre, i això farà mantenir una relació acceptable, diuen, entre el cost i l'eficàcia. També es diu en la primera resolució que es faci una reorganització de tot el sector, amb una racionalització de la producció industrial.

En una segona resolució es va donar llum verda a l'ampliació de serveis de llançaments que es vulguin fer a la Guaiana, com són els llançadors Vega i Soyuz. I per això es construirà un conjunt Soyuz nou a una desena de quilòmetres de la base de Kourou, que és on ara es fan els llançaments a l'espai.

No ens atrevim a fer-ne cap comentari. Tot, diuen, és en bé de la ciència. I deu ser veritat, és clar. Però ens fa una mica de mal al cor que en aquest punt es facin tantes despeses i en altres, que no cal esmentar, hi hagi més gasiveria. No us ho sembla?

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

Teories evolucionistes i ciència de l'evolució

Mentre els antropòlegs anglesos discutien sobre el nen de Taung i el professor Raymond Dart es planyia de no trobar res més, a la Xina s'estaven fent unes excavacions que mostrarien que el *Pithecanthropus* de Dubois es trobava lluny de ser un cas aïllat, ja que hi havia al continent asiàtic representants ben semblants i d'acord amb la possibilitat de ser com ell avantpassats de l'espècie humana. Almenys així s'interpretà la troballa.

A la cova de Zhoukoudian

Va ser un descobriment casual. Era el 1926. Tot cercant fòssils de mamífers, el professor suec J. G. Andersen en una caverna del turó de Zhoukoudian, a 40 km al sud-oest de Pequín, trobà dues dents que semblaven humanes. L'alemany Zdzarski, amb d'altres, s'hi interessà, i en trobaren més l'any següent. La cosa va córrer i el xinès W. C. Pei prengué la iniciativa i, al capdamunt d'un equip, el 1928, ja trobà dues mandíbules i un crani fragmentat. A l'any següent ja es desenterrava un crani pràcticament sencer. La cosa es va anar sabent. El P. Pierre Teilhard de Chardin també hi acut i col·labora amb noves excavacions. Entre 1926 i 1939 s'han obtingut cinc cranis, quinze peces més petites de cranis o cares, catorze mandíbules inferiors i un total de cent cinquanta-dues dents, corresponents a restes de dotze infants i vint adults, sense comptar les dents aïllades.

Com que a la cova hi ha restes també d'eines de pedra, i d'ossos i banyes d'animals, amb senyals de capes successives de carbó que evidencien haver-s'hi fet foc, ja es considera bastant humà l'antic habitant d'aquella cova, i «home de Pequín» serà com molts el designaran. I prendrà el nom científic, posat per Davidson Black, de *Sinanthropus pekinensis* (=home xinès de Pequín). De moment, malgrat les moltes semblances, es considera espècie diferent de la del *Pithecanthropus*; per ser cronològicament un xic anterior, però avui dia es

55 Noves troballes a l'Àsia i a l'Àfrica

consideren dues varietats d'una única espècie *Homo erectus*.

A l'última guerra mundial va passar una cosa molt deplorable: el nord-americà Franz Weidenreich, que havia estat estudiant tots aquells ossos i, providencialment, n'havia tret còpies en guix, el 1941, per por que es perdessin, els col·locà en dues caixes de pi, ben tancades i segellades al Laboratori d'Investigació Cènica de l'Union Medical College de Pequín, perquè fossin portades per via diplomàtica a un lloc segur dels Estats Units. Però es precipità l'atac dels japonesos a Pearl Harbour i els fòssils que havien d'anar a Amèrica desaparegueren abans d'arribar-hi. Ni tan sols se sap si es van arribar a embarcar. El cas és que ningú sap on parèn. A la Xina encara? Al Japó? Cap japonès no ho ha fet saber. Al fons del mar? Podria ser. Als EUA? Algú ho ha suggerit. Podria ser que se n'apoderés un maniàtic i ara no se'n volgués desprendre. Sort dels motlles de guix de Weidenreich!

Cal afegir-hi, encara, que el professor xinès Woo, el 1964, a Xen-Xia-Wo trobà una mandíbula que té tot l'aspecte de pertànyer a la mateixa espècie que la de Zhoukoudian. I per una altra banda G. H. R. von Koenigswald a Java havia trobat, també, a prop del riu Solo, més peces cranials del *Pithecanthropus* que avalaven la interpretació que Dubois donà a les primeres restes trobades.

Les troballes de Robert Broom

L'escocès Robert Broom (1866-1951), natural de Paisley, d'una família pobra, havia demostrat des d'infant un gran inte-

rès per la història natural. Amb només quatre cursos d'una escola secundària ja va obtenir un lloc d'ajudant en un laboratori de la universitat de Glasgow. Va cursar medicina i es graduà en obstetrícia el 1889. Després de viatjar per Amèrica i Austràlia acabà establint-se a l'Àfrica del sud per dedicar-se als fòssils de mamífers i rèptils. Arribà a ser un paleontòleg consumat. Per guanyar-se la vida venia els fòssils al British Museum. Quan Dart va publicar la troballa del nen de Taung es posà decididament al seu costat. Va ser, de moment, l'únic que li donà suport.

Per poder continuar vivint a l'Àfrica Broom va acceptar el càrrec, poc brillant, d'ajudant de paleontologia del Museu de Transvaal. El 1936 per un pagès, Sidney Rubidge, s'assabentà que a la pedrera que hi havia a Sterkfontein s'hi trobaven fòssils. El capatàs Barlow en venia als turistes, però molts acabaven perdent-se. Se n'anà Broom a la pedrera i explicà a Barlow que estava perdent oportunitats per a la ciència. L'home s'excusà i li prometé salvar tot el que pogués des d'aleshores. I al cap de dos dies ja enviava a Broom un motlle endocranial. Broom, en adonar-se de la importància que tenia allò, va córrer a la pedrera per repassar els trossets de roca acabada de dinamitar i aconseguí de recuperar els fragments d'un crani gairebé complet. L'alegria que tingué després de muntar-lo va ser immensa: era clarament d'un individu molt semblant a l'australopitec!

El descobriment, no cal dir-ho, va entusiasmar també Dart. Ja no era un fòssil de nen, sinó d'un adult. La cosa es va publicar. I ben aviat va ser admès el valor del descobriment. Fins i tot el mateix Arthur

Keith, que s'havia oposat tant a la interpretació que Dart donava del de Taung, acabà reconeixent que s'havia equivocat a la primera i que era Dart qui tenia raó.

Però no acabaren aquí les troballes de Broom. Li digueren que un nen, Gert Terblanch, havia trobat una dent a Kromdraai, explotació agrícola de no gaire lluny de Sterkfontein. Anà a l'escola del nen i, després de donar-li una conferència que li demanaren, pogué fer-se acompanyar per Gert al lloc d'on s'havia tret aquella dent. Hi havia un crani fet a trossos, però Broom el va poder refer. La sorpresa va ser que era força diferent del trobat a Sterkfontein. Era d'una altra espècie, si bé també es podia posar dins de la família dels homínids. Broom es decidí a posar nom a l'un i l'altre: el primer, en lloc d'*Australopithecus*, com semblava que li hauria correspost, l'anomenà *Plesianthropus transvaalensis*, i el segon *Paranthropus robustus*. Era el 1938. A l'Àfrica arribaren altres estudiosos que s'interessaren per les troballes i amb ànim a fer-ne de noves. Un d'ells, J.T. Robinson es prestà a ser ajudant de Broom, i junts, dinamitaren més roques a Sterkfontein i hi trobaren més restes del *Plesianthropus*. I el 1949, també tots dos, a Swartkrans, a un quilòmetre i mig de Sterkfontein, desenterraren restes molt semblants a les de Kromdraai, que Broom va voler designar amb el nom de *Paranthropus crassidens*, i tres mandíbules fragmentàries que es veien prou diferents i consideraren d'una altra espècie; en digueren *Telanthropus capensis*.

Per la seva banda Raymon Dart també tingué un ajudant, Philip Tobias, i amb ell a Makapansgat el 1947 inicià recerques. Era un lloc amb moltes restes de mamífers, entre els quals també trobà d'un australopitec que batejà com *Australopithecus prometheus*.

Robert Broom va morir el 1951. Patia una malaltia degenerativa de la columna vertebral a més d'asma, però va treballar fins a les últimes setmanes de vida amb una energia que admirava tothom. El 1951 encara publicà un article.

TAC

Novetats cinematogràfiques

Qualificacions: * Dolenta ** Regular *** Bona **** Molt bona

Identidad ****

Director: James Mangold.

Guionista: Michael Cooney.

Intèrprets: Amanda Peet, John Cusack, Ray Liotta, Rebecca De Mornay.
Thriller-terror. EUA, color 2003. 87 minuts. / Públic: joves.

Deu estranys es veuen atrapats per una tempesta terrible: un conductor de limusines (John Cusack), una estrella de televisió dels anys vuitanta (Rebecca De Mornay), un policia (Ray Liotta) que escorta un assassí (Jake Busey), una exprostituta (Amanda Peet), una parella acabada de casar (Clea Duball i William Lee Scott) i una família (John C. McGinley, Leila Kenzle, Bret Oler). Tots es refugien en un motel lúgubre dirigit per un nerviós gerent nocturn (John Hawkes). L'alleujament de trobar un refugi aviat és substituït per la por, quan els deu viatgers comencen a morir un a un. Aviat s'adonen que, si volen sobreviure, han de descobrir el secret que els ha reunit en aquell lloc.

Identidad ofereix poques possibilitats d'explicar l'argument i de fer cap comentari sense condicionar l'espectador i sense posar-lo sobre avis sobre les claus del film. Es tracta d'un thriller, amb tocs de terror, que sap recollir i barrejar els tòpics del gènere amb elegància i certa novetat. Els personatges, immersos en una trama que imanta l'espectador a la pantalla, aconsegueix interessar, i els intèrprets actuen, per distingir-se així de les cintes de terror adolescent en les quals criden i ploren, sense perdre ni un gram del seu maquillatge.

Estan magnífics, per a les possibilitats que ofereixen aquest tipus de

Ed i Paris cerquen les claus dels crims.

films, John Cusack, Ray Liotta, Amanda Peet o John Hawkes, entre altres dels seus companys de repartiment, que donen vida a diferents persones amb problemes, obsessions, preocupacions i desitjos de redempció variats, però versemblants. En això i en certs detalls del guió de Michael Cooney i de la realització de James Mangold (*Kate y Leopold, Inocència interrompida* i

Cop land), és en allò que *Identidad* guanya pes davant d'altres peces del mateix gènere. No obstant això, l'«anunciat» (per la crítica) final impactant potser agafa per sorpresa l'espectador —sense pistes ben visibles en un guió àgil i de *timing* precís— és el que pot frustrar alguns. Altres, al contrari, potser hagin previst aquest gir mentre veuen la pel·lícula. Segurament, tant uns com altres gaudiran amb una pel·lícula que aconsegueix la seva funció: distreure, posar en tensió l'espectador i fer pensar una miqueta.

Humor: 0; acció: 2; violència: 1,5; sexe: 0; llenguatge: col·loquial (qualificacions de 0 a 3).

Estrena en vídeo i DVD

Atrápame si puedes ***

Director: Steven Spielberg.

Guionista: Jeff Nathanson.

Intèrprets: Leonardo DiCaprio, Martin Sheen, Tom Hanks, Christopher Walken.

Comèdia. EUA, color, 2002. 141 minuts.

Públic: joves

Basada en el llibre *Catch me if you can*, de Frank W. Abagnale i Stan Redding, la pel·lícula d'Steven Spielberg narra la història de Frank Abagnale (Leo DiCaprio), de 17 anys i convertit en l'estafador més buscat dels Estats Units. Ha aconseguit fer-se passar per copilot, advocat i metge, i a més té la millor tècnica de falsificació de xecs, cosa que el converteix en milionari. Darrere d'ell hi ha l'agent de l'FBI Carl Hanratty (Tom Hanks), que no s'aturarà fins a trobar-lo per dur-lo davant de la justícia. Però Frank és un mestre de l'engany i s'escapa una vegada i una altra.

Com la novel·la, basada en un fet real, aquesta història trepidant recrea el pols entre el tenaç agent i l'astut farsant. Després de la investigació dels fraus, Carl s'adona que l'estafador no és res més que un adolescent brillant ficat en una aventura que el supera. Sense deixar de tractar-lo com a un delinqüent, veu un ésser humà fràgil al qual val la pena intentar redimir. Amb les seves brillants interpretacions, Hanks i DiCaprio donen brillantor a aquests personatges, a més dels excel·lents secundaris encapçalats per Christopher Walken, com a pare del noi.

Extres DVD: pel·lícula, idiomes (castellà, anglès i italià) i sotstítols (castellà, anglès, italià, portuguès, croat, serví i eslovè), en el disc 1 i reportatge sobre Frank W. Abagnale, sobre els actors protagonistes, els secrets de la direcció del film i galeria fotogràfica en el disc 2.

Humor: 2; acció: 2; violència: 0; sexe: 1; llenguatge: col·loquial.

Hanks i DiCaprio.

El món de la televisió

► **TVC** obre la temporada de tardor celebrant amb força els seus vint anys i amb l'impuls que li dona haver-se convertit, en aquestes dues dècades, en una televisió innovadora i líder de l'oferta televisiva a Catalunya durant catorze mesos consecutius.

En aquesta temporada algunes estrenes comparteixen protagonisme amb espais ja consolidats en temporades anteriors, com *El cor de la ciutat* o *La columna*. A aquests espais els segueix *En directe*, un espai novetós en el qual TV3 ha sabut dur la notícia als joves d'una forma desenfadada però rigorosa. Com és costum, Josep M. Bachs torna a càrrec del concurs cultural *A+a+*, un espai entretingut que fa passar una bona estona a l'espectador.

Entre els documentals trobem l'espai, ja veterà, *El meu avi*, en el qual s'explica la biografia de personatges de la cultura catalana del segle XX des de l'òptica dels seus néts. Interessant, original i amb una bona realització per a aquells que vulguin conèixer més a fons la seva cultura.

Una estrena destacada de la temporada és *El talp*, un concurs presentat per Pol Izquierdo, on deu concursants han de superar deu proves de risc, habilitat i enginy amb un inconvenient afegit, un dels participants és fals: és un talp. Torna l'humor amb nous capítols de *Dinamita*, l'espai protagonitzat pel Tricicle, que té tots els ingredients per fer passar una estona divertida a l'espectador adult. *Una altra cosa* va tornar el 23 de setembre amb poques novetats.

Una altra de les estrenes de TV3 és la sitcom *L'un per l'altre*. Als protagonistes, Jordi Sánchez i Mónica Glaenzel, ja els vam poder veure a *Plats bruts*, però aquesta vegada interpreten una jove parella de nuvis que decideixen fer el gran pas cap a l'altar.

Com no podia ser d'una altra manera, el programa estrella dels animals, *Veterinaris*, torna amb noves històries i nous protagonistes. Una demostració que allò quotidià pot ser una bona font d'inspiració per fer un programa entretingut, educatiu i informatiu per a tota la família.

Per als més petits torna el *Club Super 3* amb les franjes habituals i poques novetats. Entre elles cal destacar

l'estrena de nous capítols inèdits de *Les tres bessones*, la sèrie d'animació anglesa *Bob, el manetes* i alguna producció japonesa de les que no hi ha manera de treure's de sobre. L'espai per a adolescents *3x1net*

«Veterinaris».

continua sent el contenidor dels manga per antonomàsia. Sembla que per connectar amb els joves l'única manera és recórrer a aquestes produccions carregades de contravalors i estèticament paupèrrimes.

Horitzons, en la seva línia habitual de contenidor de documentals, incorpora algunes novetats interessants. Un espai que val la pena veure per gaudir de la qualitat televisiva tan escassa en l'actualitat. Aquest espai, juntament amb *Planeta Terra*, símbol de l'ecologia en aquest segon canal de l'autònoma catalana, són les millors ofertes per a les tardes.

Info-K, un espai informatiu per als més joves en el qual es presta més atenció a les notícies que fan referència a ells, torna amb nous presentadors i amb aquest aire desenfadat que el fa original i atractiu.

El 33 estrena espais com *Esperit de vi*, sèrie documental sobre el vi, i *Al voltant del món amb Stéphane Peyron*, una sèrie de trenta reportatges documentals que mostren els llocs i els pobles més desconeguts del planeta.

TAC

2

Diumenge 508.45 *Tiempo de creer* (programa protestant).

Programa dedicat a les manifestacions religioses de la comunitat musulmana, jueva i evangèlica.

09.30 *Pueblo de Dios* (repetició del dilluns 29)

«En el corazón de la selva.»

44 milions de brasilers viuen sota el llindar de la pobresa i la fam causa estralls, sobretot, entre els més petits. La Pastoral del Menor és una institució estesa per tot el país i que, des de fa 20 anys, ha salvat milers de vides de nens.

10.00 *Últimas preguntas*

Programa amb dimensió formativa catòlica sobre temes d'interès cultural, històric, religiós, moral, familiar, etc. Es parla de la presència de l'Església en la cultura i la societat.

Direcció: Maria de los Ángeles Fernández.

10.25 *Testimonio*

Petita xerrada o reflexió des del punt de vista catòlic.

Direcció: Isidro Catela.

10.30 *Santa Missa*

Amb la participació del cor nacional dels Petits Cantors d'Andorra, sota la direcció de Catherine Metayer.

(Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Víctor Subirana.)

Dilluns 619.00 *Pueblo de Dios*

«Alemania: misión abierta.»

En aquest primer reportatge de mes el programa viatja a centreuropa, fins a la capital d'Alemanya, on, a les dècades dels seixanta i setanta, a prop de

300.000 espanyols van emigrar per cercar un futur per a les seves famílies.

Encara hi ha 129.000 emigrants espanyols a Alemanya, als quals, últimament, s'han sumat els hispanoamericans, que troben en les Missions Catòliques de Llengua Espanyola una casa amb la porta sempre oberta.

TV3

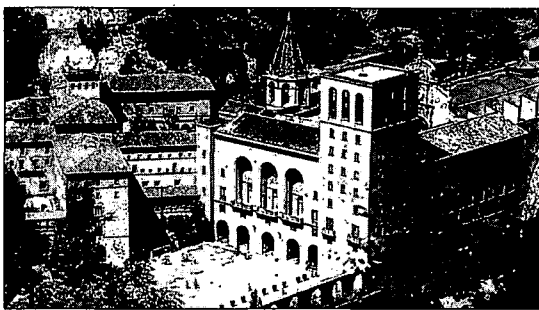
Diumenge 510.00 *Signes dels Temps*

Magazín d'actualitat religiosa. Cada setmana s'emeten entrevistes i reportatges sobre l'actualitat de l'Església a Catalunya, amb informació sobre diòcesis, parròquies, congregacions religioses, moviments, associacions i entitats.

El programa inclou una agenda d'activitats i el comentari de l'Evangeli del diumenge.

(Dirigit per Francesc Rosaura i presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió la nit del diumenge al dilluns, a partir de les 02.00 h per TV3; el diumenge a les 12.20 h pel Canal TVC Internacional i pel Canal TVC Sat.

Monestir de Montserrat.

11.00 *Missa conventual de Montserrat*

Cada primer diumenge de mes, TV3 retransmet la missa conventual de Montserrat amb els cants finals a càrrec de l'Escolania.

tv3

Cada divendres20.30 *Creure avui*

Programa de notícies, reportatges culturals i entrevistes des del vessant religiós. Cada setmana també s'ofereix l'agenda d'activitats de l'arxiprestat de Mataró i el temps de reflexió (comentari de l'Evangeli).

Programa presentat per Stefi Leonardi i coordinat per Ramon Safont-Tria.

El programa repeteix l'emissió el dilluns a les 13.30 h.

El programa es començarà a emetre durant aquest mes d'octubre.

Més TV

Cada diumenge14.15 *Paraula i vida*

Espai que escriu i presenta Mons. Lluís Martínez Sistach.

També s'emet pel Canal Reus TV a partir de les 11.55 (es repeteix cada quatre hores).

Canal Berquedà de Televisió

Bona notícia, programa quinzenal que s'emet els dimecres a les 20.15h, el dissabte (migdia) i el diumenge (nit).

El programa es començarà a emetre durant aquest mes d'octubre.

La ràdio amable

Freqüències

- 90.1 Tortosa*
- 93.7 Catalunya central
- 96.8 Garraf*
- 100.6 Tarragona*
- 103.4 Girona
- 106.6 Barcelona

ràdio principal FM 105.0

- 104.4 La Cerdanya*
- 105.0 La Seu d'Urgell
- 107.5 Andorra

radio estel
FM 106.6

* en període de proves

www.radioestel.com

OCTUBRE ÉS EL MES CONSAGRAT A LA MARE DE DÉU DEL ROSER

Internet

• **REDEMPTORISTES.**— Els redemptoristes celebren el capítol general a Roma, que es pot seguir a través del nou lloc de la congregació, preparat expressament per a l'ocasió: www.cssr.com.

• **PAU.**— A www.gandhi.edu.uy, preparada pel Centre Internacional de Recerca i Informació per a la Pau i la Universitat per a la Pau de les Nacions Unides, trobareu recursos i pàgines web sobre processos de pau i anàlisi de conflictes.

Altres bisbats

• **XXII ASSEMBLEA DE PASTORAL DE TURISME.**— Tindrà lloc del 14 al 16 d'octubre, a O Grove (Santiago de Compostel·la), amb el tema *El ocio, un tiempo para vivir y educar*. Més informació: Luisa Martín, tel. 913 439 710.

• **EXERCICIS PER A SACERDOTS.**— Del 3 al 8 de novembre, dirigits per Mons. Rosendo Álvarez, a la casa diocesana d'exercicis de Toledo. Més informació: tel. 925 251 050.

Barcelona

• **HORA SANTA.**— El 5 d'octubre, a les 17.45, hora santa predicada per Mn. Lluís

Armengol Bellmunt, rector de la parròquia de Ntra. Sra. de Montserrat i arxiprest de Sant Boi, a l'església de la Colònia Güell (cripta Gaudí). Organitza: Lligues de Perseverança del Baix Llobregat.

• **ASSOCIACIÓ CIC.**— Organitza una aula universitària per a la gent gran, el 6 d'octubre, a les 17.00, sobre *El Fòrum Universal de les Cultures-Barcelona 2004*, a càrrec de Jaume Pagès (conseller delegat del Fòrum); a les 18.30, celebració de l'eucaristia. Més informació: Via Augusta, 228, baixos - Barcelona, tel. 932 013 701, fax 932 412 577, a/e: associaciocic@terra.es

• **METGES CRISTIANS DE CATALUNYA.**— El 6 d'octubre, a les 20.00, conferència-col·loqui sobre *El Sant Sudari, rostre de Jesús en la societat de la imatge*, a càrrec del Dr. Santiago Ruiz (aspectes mèdics de la Passió). Modera: Dr. Josep M. Simón Castellví i Juan Manuel Gutiérrez. Lloc: Federació de Cristians de Catalunya, c/ Calàbria, 273-275, entl.4t - Barcelona. Més informació: tel. 933 630 364 i 933 632 672.

• **MARITAIN.**— El 7 d'octubre, a les 19.30, inauguració de l'exposició amb motiu del 30è aniversari de la mort de Jacques Maritain. Presentació del llibre de Raïssa Maritain *Les grans amistats* i taula rodona sobre *Importància del llibre, la figura i l'obra de Maritain en la cultura catalana*, amb Mons. J. Carrera, A. Cañellas, Ll. Cuatrecasas, A. Manent i A. Juncosa. Lloc: Facultat de Filosofia de Catalunya, c/ Diputació, 231 - Barcelona.

• **ANY BORJA.**— La Societat d'Estudis Pere el Cerimoniós organitza un concert el 9 d'octubre, a les 20.30 a l'església de Sant Sever (c/ de Sant Sever - pl. Garriga Bachs - Barcelona), amb l'organista Miquel González.

• **ASSOCIACIÓ CULTURAL FAR.**— L'11 d'octubre, a les 12.00, Agustí Boadas, o.f.m., parlarà sobre *De Francesc a Occam: de l'amor al coneixement lliure*. Lloc: Fundació Pere Tarrés, c/ Carolines, 10 - Barcelona.

• **ACCIÓ CATÒLICA OBRERA.**— L'11 i 12 d'octubre celebra la 50a Jornada General amb el tema *50 anys de militància obrera i cristiana*. Serà al col·legi salesià Sant Joan Bosco. Més informació: tel. 934 124 888, fax 933 188 187, a/e: aco@treballadors.org, web: www.treballadors.org

• **FESTA DE LA MARE DE DÉU DEL PILAR.**— El 12 d'octubre, a les 10.00, tindrà lloc a la basílica de Santa Maria del Mar de Barcelona una solemne celebració eucarística en honor de la Santíssima Mare de Déu del Pilar. Hi participaran com a concelebrants en l'eucaristia tots els sacerdots aragonesos residents a Barcelona. Els cants litúrgics seran interpretats pels cors de les cases aragoneses de Barcelona, acompanyats de les seves rondalles. Abans de l'ofertori es farà l'ofrena de flors a la Mare de Déu.

• **ORDENACIONS.**— El 12 d'octubre, a les 19.00, Carles Coscolluela, Rafael Sánchez i Miquel Tuneu seran ordenats diaques per l'arquebisbe Ricard M. Carles, a la catedral de Barcelona.

• **CURSOS DE TEOLOGIA.**— Organitzats pel Secretariat de Teologia a la Universitat i que s'impartiran a la UB: del 13 d'octubre al 19 de desembre, *Introducció al Nou Testament*, i del 14 d'octubre al 18 de desembre, *Cristianisme i islam: xoc de civilitzacions?* Més informació: tel. 934 024 344 (de 10.00 a 13.00), a/e: secretaria@teologiaauniversitat.org, web: www.teologiaauniversitat.org

• **CURS D'INTRODUCCIÓ A LA BÍBLIA.**— El grup missioner Amics de la Missió, de la parròquia de Sant Joan d'Horta de Barcelona, coordina aquest curs que comença el 13 d'octubre i finalitza al juny. Justino Martínez, missioner combonià, imparteix aquest curs per oferir pistes per conèixer la Bíblia a partir del context històric, sociocultural i religiós. Ajudarà a descobrir claus d'interpretació i la força dinamitzadora i vital de la Paraula de Déu per als homes i dones d'avui. Temes: Exili, literatura sapiencial i apocalíptica, i introducció global al Nou Testament. Més informació i inscripcions: Glòria Coral, tel. 934 273 198 i Nico, tel. 934 071 476, a/e: sita@eresmas.net

• **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**— Els dies 15, 22 i 29 d'octubre, i 5, 12 i 19 de novembre, curs sobre *Novel·la i cristianisme*, coordinat per Carme Arnau. Ponents: Sam Abrams, Eduard Cairó, Carles Lluch, Josep Massot i Alícia Piquer, amb col·laboració amb l'IdEC. Més informació: tel. 934 880 888 i www.fundaciojoanmaragall.org

• **AUDIOVISUAL I CATEQUESI.**— El

METGES CRISTIANS DE CATALUNYA

El Sant Sudari, rostre de Jesús en la societat de la imatge

(aspectes medicoforenses, artístics, socials i espirituals)

- Conferències-col·loqui tots els dilluns del mes d'octubre. Primera conferència dia 6 d'octubre a càrrec de Dr. Santiago Ruiz (aspectes mèdics de la Passió), a les vuit del vespre a la seu de la Federació de Cristians de Catalunya (c/ Calàbria, 273-275, entresòl 4a).
- Moderadors: Dr. Josep M. Simón Castellví
Sr. Juan Manuel Gutiérrez
- Inscripció gratuïta als tel. 933 630 364 - 933 632 672
- Després refrigeri de germanor.

DOS ESFORÇOS ADMIRABLES

如負薪 如挂角
身雖勞 猶苦卓

Un, mentre carregava llenya; l'altre, penjant els llibres de banyes. Encara que els seus cossos estaven exhausts, l'esforç va ser excepcional.

TERTÚLIES AMB PETER YANG

Entrada gratuïta el dissabte 18 d'octubre a les 18.30 hores.

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ

«Rincón del Silencio»
c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 562 444

太極

LA FUNDACIÓ BALMESIANA

el convida a la conferència d'inici de curs que sobre
EL CRISTIANISME I LA IDENTITAT EUROPEA
farà

l'Hble. Sr. Josep Miró i Ardèvol,
president de la Convenció de Cristians per Europa
i de l'Associació E-Cristians,
que tindrà lloc, si Déu vol, el dimecres 15 d'octubre
a les 19.30 hores
al saló d'actes de la Balmesiana (Duran i Bas 9, Barcelona)

INVITACIÓ

BARCELONA 2003

Des del carrer

Mn. Salvador Gené i Giribet, prevere de la diòcesi de Lleida, és des de l'any 1958 director de la Pontifícia i Reial Acadèmia Mariana de Lleida, una de les cinc acadèmies marianes que hi ha actualment arreu del món. L'Acadèmia és notícia en aquests dies per la restauració de la seva seu, per convertir-se en Casa de l'Església i Casa d'Exercicis, i per les festes en honor a la Mare de Déu de l'Acadèmia, patrona de la ciutat de Lleida. La seva festa se celebra el dijous 2 d'octubre i el diumenge dia 5, a les 19 h, a l'auditori municipal Enric Granados, tindrà lloc l'acte més important: la celebració del 136 Certamen Marià, dedicat enguany a la Mare de Déu de Montserrat de l'ermita de Casteldans (les Garrigues).

Mn. Salvador Gené dirigeix l'Acadèmia Mariana de Lleida

«Pretenem fomentar la devoció a la Mare de Déu a través de les Belles Arts»

—Què és l'Acadèmia Mariana de Lleida?

—És una institució lleidatana molt arrelada que va ser fundada per Mn. Josep Escolà l'any 1886 a fi i efecte de fomentar la devoció a la Mare de Déu a través de les Belles Arts i especialment la poesia i la prosa mariana.

—L'activitat més coneguda de l'Acadèmia és el Certamen Literari. En què consisteix?

—Cada any, i ja en fa 136, es convoca un Certamen Literari a mena de Jocs Florals dedicat a una advocació mariana diferent. La convocatòria inclou un premi de prosa i diversos de poesia, que concedeixen les principals institucions de Lleida i de Catalunya, encapçalades pel bisbe de la diòcesi, que concedeix el primer premi de poesia i que és alhora la Flor Natural d'aquests Jocs Florals en honor de la Mare de Déu.

—Qui pot presentar-se a aquest Certamen Marià?

—Tothom qui ho desitgi. L'Acadèmia rep cada any unes 300 poesies i un bon nombre de treballs en prosa, d'autors de renom i d'altres de ben desconeguts. En la història de l'Acadèmia han

estat llorejats poetes com Àngel Guimerà i Jacint Verdaguer o de tan actuals com el lleidatà Jordi Pàmies, per esmentar-ne un. Hi han participat mestresses de casa, estudiants i professors, jubilats i capellans, i poetes com els dos que van ser guardonats l'any passat, en el certamen dedicat a la Mare de Déu del Pilar.

—Com ha anat enguany aquesta participació?

—El termini que han tingut els escriptors per lliurar els treballs en prosa i els poetes les seves poesies va finalitzar el 31 d'agost passat. A hores d'ara, puc afirmar que es pot considerar com un dels certàmens amb més participació.

—El certamen és dedicat a la Mare de Déu de Montserrat, per quin motiu?

—L'Acadèmia ha triat la Mare de Déu de Montserrat que es venera a la seva ermita del poble i parròquia de Casteldans, a la comarca de les Garrigues, a 16 quilòmetres de la ciutat de Lleida. El motiu no és altre que la commemoració dels 50 anys en què tot el poble va aixecar aquesta ermita en honor de la patrona de Catalunya, amb motiu de l'Any Marià.

—A quantes advocacions marianes ha estat dedicat el certamen?

—A més de 300 marededús patrones de Catalunya, d'Espanya, d'Europa i fins i tot de terres hispanes. Totes elles han visitat la nostra Verge Blanca de l'Acadèmia. En són tantes perquè hi ha hagut edicions que han estat dedicades a un grup de patrones, com és el cas del certamen del 1989, que va ser en honor de les patrones de les 41 comarques de Catalunya.

—Quines altres activitats organitza l'Acadèmia?

—Solemnitzem totes les festes de la Mare de Déu que se celebren al llarg de l'any litúrgic i molt especialment la novena de la patrona i la seva festa. L'any 2000 es va fundar l'Agrupació de Blanques, que fins avui aplega 227 dones que porten el nom de Blanca. Celebrem una trobada l'any i diverses activitats. A més, la seu de l'Acadèmia, que es troba actualment en plena restauració, acull una Biblioteca Mariana amb més de 10.000 volums, on es fan diverses investigacions bibliogràfiques i marianes.

Jordi Curcó

Recursos nous per a reptes nous

Un dels períodes més interessants de la història del cristianisme són els seus 300 primers anys de vida. En aquesta etapa la nostra religió va passar de ser viscuda només per una petita i desconeguda comunitat de Palestina a ser compartida per centenars de milers de persones i poc després elevada a rang de religió oficial. Aquesta transformació encara és més sorprenent quan analitzem els esdeveniments històrics, que sovint jugaven molt en contra de la nova fe. El cristianisme va saber sobreviure a l'animadversió de les autoritats romanes, les quals van arribar a exercir una pressió fortíssima sobre els fidels de l'Església. Els màrtirs dels segles III i IV en són testimoni. La nostra religió, però, també es va veure sacsejada per conflictes interns greus: corrents, escissions i divergències de caràcter doctrinal van afectar la comunitat de creients des d'un bon principi, i feien encara més vulnerable una Església perseguida i poc consolidada. Però malgrat tots aquests entrebancs externs i interns el cristianisme es va imposar.

Avui els problemes de l'Església són d'un altre ordre. No hi ha persecució i les qüestions doctrinals no són motiu de discòrdia. Almenys a Europa la crisi religiosa actual es caracteritza per una passivitat i una indiferència social extensa i profunda. Les eines per superar aquesta crisi, doncs, no poden ser les mateixes que les que es van fer servir fa 1.500 anys. I al mateix temps aquella superació històrica ens fa entendre que una revifada, fins i tot quan tot juga en contra, és possible.

Eduard Brufau

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

Aquest any a Aquisgrà

És dura la ruta cap a la pau... Ara fa dos anys ens reuníem a Barcelona, convocats per la comunitat de Sant Egidi, en un clam esperançat per la convivència, la bona entesa universal i la justícia a favor dels pobres. Al cap de pocs dies milers de persones morien tràgicament a les Torres Bessones de Nova York.

L'any passat, vencent qualsevol temptació de desànim, repreníem el diàleg i la pregària en terres sicilianes, a Palerm. Al cap de sis mesos, desoït el clamor de milions de veus, entre elles la de Joan Pau II, esclatava la guerra d'Iraq.

Tanta violència no ha aconseguit, tanmateix, de fer-nos callar. Aquest mes de setembre passat hem reprès, amb tenacitat i amb paciència, el fil d'una conversa fraterna que, com ens deia Andrea Riccardi, ens cal no interrompre mai. Ho hem fet al cor d'Europa, a Aquisgrà. Conversa entre els homes: estem destinats a entendre'ns. Conversa amb el Déu únic, invocat amb noms diversos: la pregària és a l'arrel de la pau. Els quatre eixos que centren les trobades de la comunitat de Sant

Egidi i que responen al carisma d'aquest nou moviment eclesial són, justament, la pregària, la convivència universal, l'ecumenisme i una atenció preferent al tercer món. Més encara, aquestes trobades n'esdevenen escola: escola activa de pau, d'oració ecumènica i de compromís amb els pobres de la terra.

Els grups de diàleg han estat, a Aquisgrà, més nombrosos que mai: trenta. Els temes més vius hi han estat analitzats i debatuts des de punts de vista plurals. Homes de les diverses esglésies com els cardenals Etchegaray i Kasper, o el patriarca de Moscou Kyrril o el secretari de la federació luterana mundial Noko; pensadors laics com Regis Debray o Mario Soares; teòlegs cristians, hebreus i musulmans; polítics d'Israel i de l'autoritat Palestina, del Congo i de Moçambic..., ens han dit el que en pensaven. No sempre, naturalment, han coincidit, però mai no han amagat els respectius criteris.

Era impressionant compartir la pregària amb testimonis de la fe com Abuna Paulos, patriarca de l'Església catòlica a l'Etiòpia, que ha patit vint anys de presidi sota un règim totalitari; amb el bisbe Jiménez Carvajal, tot just alliberat de la guerrilla colombiana; amb sor Emmanuelle, que ha compartit durant tants anys la vida dels drapaires d'El Caire; amb sor Helen Prejean, lluitadora arriscada contra la pena de mort; amb creients jueus i musulmans; amb fidels de religions asiàtiques que han sofert, ells també, per la causa de la pau. Sentíem que el simple fet de pregar ens apropava els uns als altres, i a tots, a Déu. Amb Déu que, com ens deia el bisbe d'Aquisgrà, Mons. Mussinghof, «no és catòlic ni protestant, no és ortodox, no és budista... Déu és Déu, el pare de tots els homes i vol que tots els homes se salvin».

És dura la ruta cap a la pau..., però no en podem dimitir. Déu la fa amb nosaltres.

Ara mateix

Rauxa

5ª Edición

2003

Del 24 al 27 de Octubre

De 11:00 a 21:00 horas

RECINTO FERIA DE LA CASA DE CAMPO - PABELLÓN XI - MADRID

EKUMENE

La mayor Feria de Objetos Religiosos, Equipamiento para
las Iglesias y Sectores Afines

www.ekumene.com

FUNDACION ACTILIBRE

MINISTERIO
DE EDUCACIÓN,
CULTURA Y DEPORTE

ARZOBISPADO
DE MADRID

ENTRADAS

Adulto..... 8 €
Carnet de estudiante - Mayores de 65 años 4 €
Entrada gratuita a menores de 13 años (acompañados)

Más información:

Guzmán el Bueno, 99 1º izda. • 28015 Madrid • Tel. (0034) 91 543 17 02 - Fax (0034) 91 543 25 19
e-mail: info@ekumene.com

¡VENGA A VISITARNOS!